

TUUSNIEMEN KUNTA

TALOUSARVIO 2020 JA TALOUSSUUNNITELMA 2020-2022

Kunnanhallitus 9.12.2019 § 170

Kunnanvaltuusto 16.12.2019 § 50

SISÄLLYSLUETTELO

I OSA TALOUSARVION JA SUUNNITELMAN YLEISPERUSTELUT

1 Kunnan nykytila	1
1.1 Sijainti ja toimintaympäristö	1
1.2 Väestö	2
1.3 Verorahoituksen ja taloudellisen huoltosuhteen kehittyminen	3
1.4 Työpaikat ja elinkeinojen kehittäminen	6
1.5 Talous ja investoinnit	7
1.6 Tulevaisuuden näkymät	8
2 Organisaatio ja henkilöstö	
2.1 Organisaatorakenne	9
2.2 Henkilöstöohjelma	9
2.3 Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma	10
2.4 Tietoturva	10
3 Vuoden 2020 talousarvio ja vuosien 2021-2022 taloussuunnitelman laadintaperusteet	10
3.1 Talousarvion laadintaperusteet	11
3.2 Talousarvion sitovuus	12
3.3 Maksut ja taksat	13
3.4 Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	13
3.5 Kunnan konsernin ohjaus	14
4 Määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenvetolaskelma	15
5 Tuloslaskelma	17
5.1 Tuloslaskelma	19
5.2 Talousarvioesitys/raami	21
5.3 Toimintatuotot ja -kulut hallintokunnittain TA 2020	22
5.4 Toimintatuotot ja -kulut lajeittain TA 2020	23
6 Rahoituslaskelma	24
6.1 Rahoituslaskelma	25
6.2 Vuosikate, poistot ja nettoinvestoinnit	26

OSA II TOIMIALAKOHTAISET TALOUSARVIOESITYKSET/

Käyttötalous

Keskusvaalilautakunta	27
Tarkastuslautakunta	28
Kunnanhallitus	29
Sosiaalilautakunta	36
Terveyspalvelut	47
Sivistyslautakunta	49
Tekninen lautakunta	57
Vesihuolto	64

OSA III INVESTOINNIT

Investoinnit	65
--------------	----

OSA IV MAKSUT JA TAKSAT

Kunnan tilojen käyttökorvaukset 1.1.2020	70
Autopaikat/-pistokkeet	72
Teknisen toimen maksut ja taksat	73
Ympäristösuojeluviranomaisen taksa	78
Rakennusvalvontataksa	88

OSA V ORGANISAATIO JA PALKKIOSÄÄNTÖ

Organisaatio	99
Tilivelvolliset 1.1.2020	100
Palkkiosääntö	101

1 Kunnan nykytila

Tuusniemen kunnan toiminnallinen nykytila on tyydyttävä taloudellisen tilan ollessa tällä hetkellä heikko. Kuluva vuoden talousarvio näyttää toimintakatteen tasolla toteutuvan kuka kuin talousarvion mukaisena. Kunnan talouden ennakoitavuuteen on kiinnitetty huomiota samalla kun on haettu laajasti toimenpiteitä kunnan talouden tasapainottamiseksi. Sosiaali- ja terveystoimen menojen osuus kunnan menoista on viime vuosina ollut noin 60 % ja menojen kasvu on ollut monia vuosia maltillista. Nämä menot ovat kuitenkin kääntyneet voimakkaaseen kasvun vuoden 2018 aikana, mutta tasaantuneet uudelleen kuluvan vuoden aikana. Talousarvion 2020 laadintaprosessin kuluessa tehtyjen yli 700.000 euron sopeutustoimien ansiosta toimintakatteen kasvu edellisvuodesta on saatu supistettua 0,6 %:n tasoon. Sopeutustoimet ovat olleet välttämättömiä ja niitä tulee jatkaa tulevina vuosina, jotta kunnan talous saadaan tasapainoon.

Valtuusto päätti 11.11.2019 pitää vuoden 2020 tuloveroprosentin ja kiinteistöveroprosentit vuoden 2019 tasolla. Vuoden 2020 verotulokertymän odotetaan pysyvän lähes edellisvuoden tasossa. Verotulojen arvioimista vaikeuttaa edelleen verotulojen kertymisessä jo edellisvuonna ilmennyt rytmihäiriö, minkä pääasiallisena syynä pidetään Verohallinnon toteuttamaa verokorttimuutosta, jossa ei enää ole käytössä kuin pelkästään vuosituloraja ennakonpidätyksen alaisille ansiotuloille. Näiden muutosten seurauksena Suomen kunnat ovat vajonneet historiallisen syvään kuntatalouden kriisiin. Näin on käynyt myös Tuusniemen kunnalle.

Talousarvio vuodelle 2020 on noin 1,0 miljoonaa euroa alijäämäinen. Myös suunnitelmavuodet ovat alijäämäisiä: vuosi 2021 0,7 miljoonaa euroa ja vuosi 2022 0,2 miljoonaa euroa. Taseeseen aikaisemmin kertyneen noin 4,5 miljoonan euron kumulatiivisen ylijäämän ansiosta taloussuunnitelma on kuitenkin kuntalain mukainen. Kuntastrategian mukaisesti kunnan talouden tasapainoon on kiinnitettävä erityistä huomiota. Vuonna 2020 tilannetta hieman helpottaa valtionosuuksien arvioitu kasvu, mutta toisaalta verotulokertymän kehittymiseen liittyy edellä kuvattua epävarmuutta. Talouden tasapainoon liittyvään riskiin osaltaan vaikuttaa merkittävästi sosiaali- ja terveyspalvelujen menokehitys vuosina 2020 ja 2021. Etenkin erikoissairaanhoidon kustannukset ovat kasvaneet kestävämmän nopeasti jo monien vuosien ajan.

Edellisen hallituksen johdolla suunniteltu maakuntauudistus jäi toteutumatta. Nykyinen maan hallitus valmistelee sosiaali- ja terveyspalvelu-uudistusta, josta ei kuntiin ole vielä tietoa paljoakaan tullut. Uudistuksella toteutuessaan tulee olemaan joka tapauksessa olennaista vaikutusta niin kunnan talouteen kuin toimintaan.

Haasteista huolimatta kunnassa on tärkeää vahvistaa positiivista ja eteenpäin katsovaa ilmapiiä tiukasta taloustilanteesta huolimatta. Tavoitteena tulee olla selvästi ylijäämäiset tilinpäätökset viimeistään strategiakauden loppupuolella. Nykytilanteessa kunta kykenee toteuttamaan vain maltillista investointitasoa. Nettoinvestointien tason selvään laskuun nykytasosta on tulevina vuosina merkittävää painetta, jotta kunnan korkeaa poistotasoa saadaan laskettua selvästi.

1.1 Sijainti ja toimintaympäristö

Tuusniemen kunta sijaitsee maantieteellisesti Itä-Suomen keskipisteessä, kahden yliopistokaupungin välissä. Itä-Suomen suurimpaan kaupunkiin Kuopioon on 60 km ja toiseksi suurimpaan kaupunkiin Joensuuhun 76 km. Kuntakeskustan läpi kulkee valtatie 9, joka on yksi Suomen tärkeimmistä poikittaisväylistä. Tuusniemen kunnan rajanaapureita ovat etelässä Heinävesi ja Leppävirta, pohjoisessa Kaavi, lännessä ja pohjoisessa Kuopio ja idässä Outokumpu. Kunnan kokonaispinta-ala on 699,43 km², josta vesistöalueita on 22 %. Rantaviivan pituus on 1 068 km. Tärkeimpiä luontokohteita ovat Pohjois-Savon maakuntajärvi Juojärvi, historiallisesti merkittävä Ohtaansalmi, sekä ulkoilu- ja retkeilyalueena tunnettu Seinävuoren rotkolaakso.

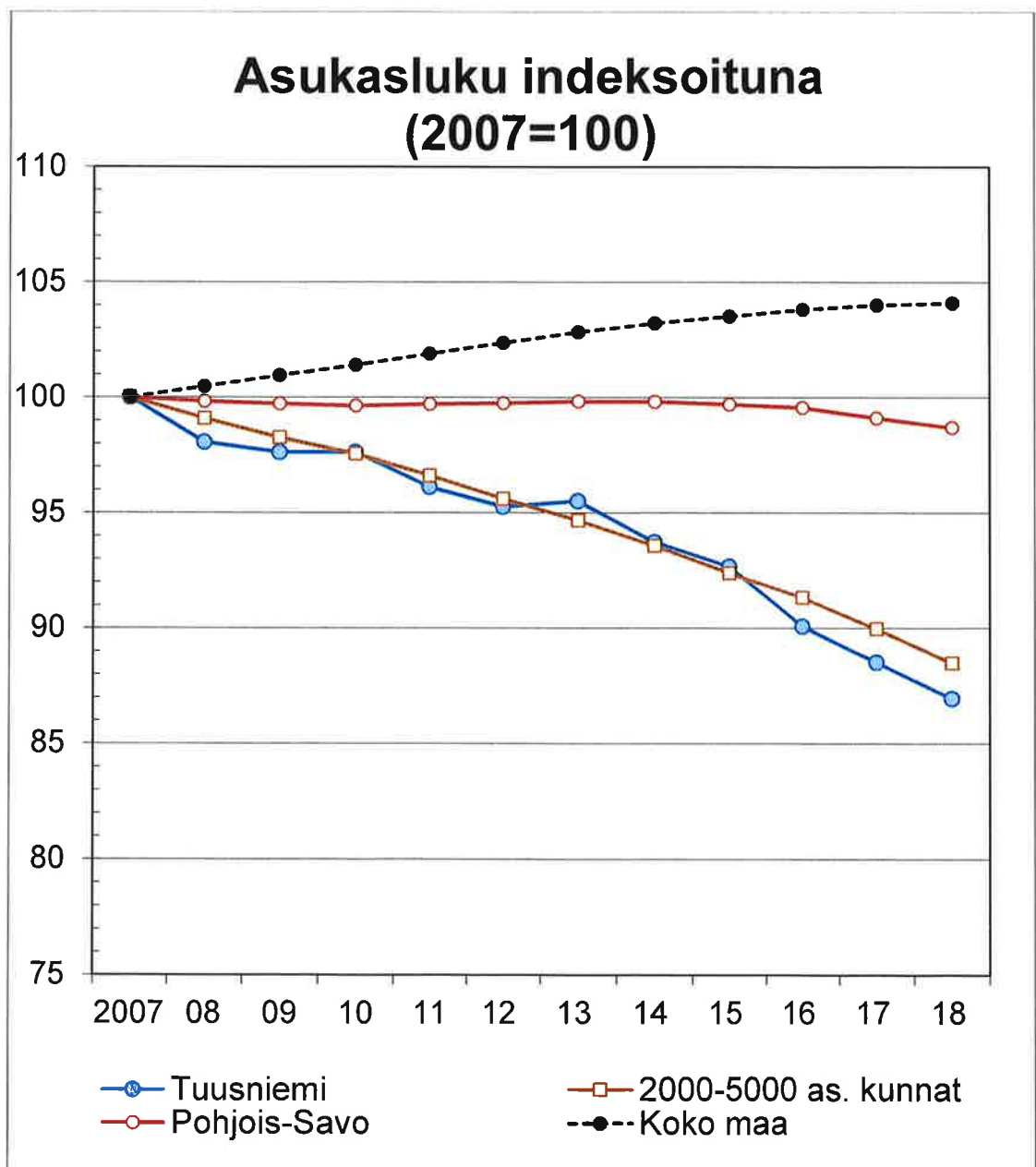
Tuusniemen kunta kuuluu Pohjois-Savon liittoon, Itä-Suomen aluehallintoviraston ja Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueeseen. Monia peruspalveluja, kuten perusterveydenhuolto, kansalaisopisto, kirjasto ja työterveyshuolto on siirretty tuotettavaksi yhteistyössä Kuopion kanssa vastuukuntaperiaatteella. Lisäksi maaseutuhallinto ja ympäristöterveydenhuolto on siirretty Siilinjärven kunnan vastuulle. Julkisista hankinnoista vastaa Sansia

Oy ja ICT-palveluista Istekki Oy, joissa molemmissa kunta on osakkaana. Maakunnallisista toimijoista mainittakoon mm. Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri ja Pohjois-Savon pelastuslaitos. Talous- ja palkkahallinnon palvelut tuottaa Monetra Itä-Suomi Oy.

1.2 Väestö

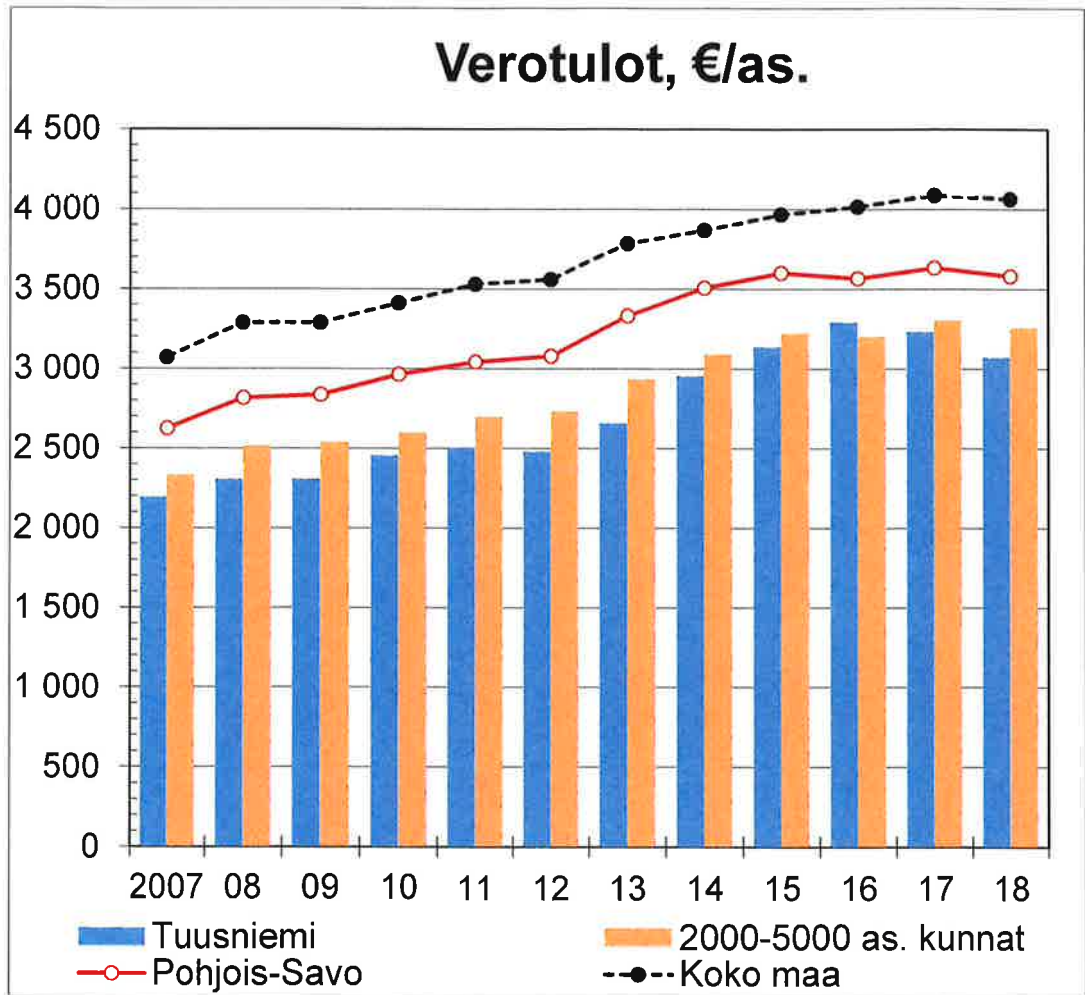
Tuusniemen kunnan väkiluku on laskenut viime vuosina melko tasaisesti. Vakituksia asukkaita Tuusniemellä oli 30.10.2019 ennakkotiedon mukaan 2493. Väestömäärä on alkuvuoden 2018 ajan kehittynyt edellisen vuoden tapaan negatiivisesti, kokonaismuutoksen ollessa tammi - lokakuussa -80 henkilöä. Syntyneitä on 13 ja kuolleita 40. Syntyvyyden enemmitys on ollut negatiivinen ainakin vuodesta 2005 alkaen, mutta vuosittaiset vaihtelut ovat olleet melko suuria.

Väestömäärän myönteistä kehittymistä sekä ikärakennekehityksen oikaisemista pyritään toteuttamaan tehokkaalla asuinkunta-ajattelulla, panostamalla peruspalveluihin ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiin, kuntakeskustan yleisilmeeseen sekä kilpailukykyisiin ja kehittyviin asuinalueisiin. Myös eteenpäin katsova ilmapiiri ja kuntataloudesta huolehtiminen ovat Tuusniemen kunnan kilpailukyvyyn edellytyksiä.

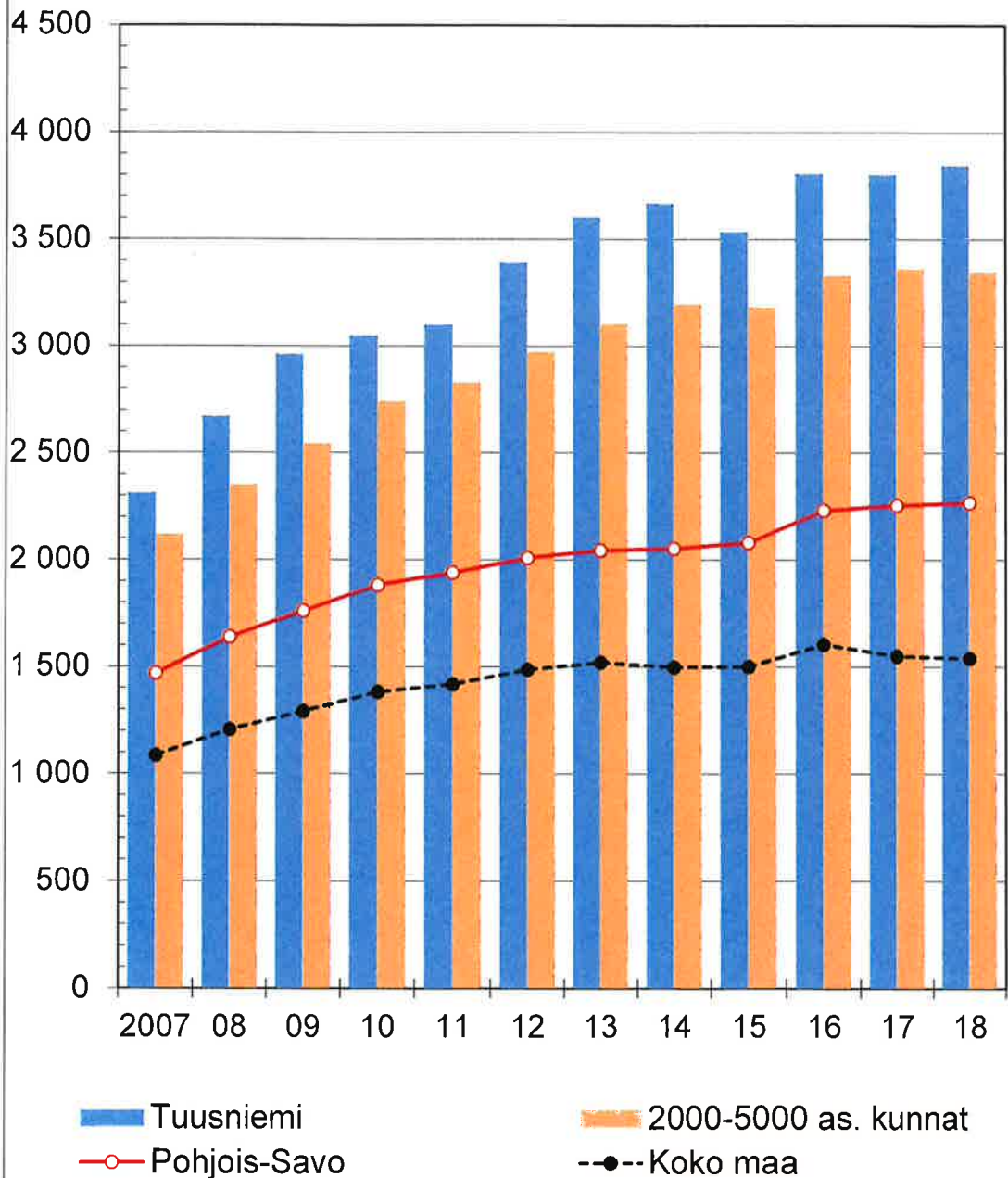
1.3 Verorahoituksen ja taloudellisen huoltosuhteen kehittyminen

Kunnan kesimääräinen asukaskohtainen verotulokertymä on monen vuoden maltillisen kasvun jälkeen taittunut laskuun vuonna 2016. Asukasta kohti verotulokertymä on ollut viime vuodet pääsääntöisesti hieman vastaavan kokoisia kuntia alempi. Verrattuna maakunnan ja koko maan keskiarvoon, on kunnan asukaskohtainen verotulokertymä selvästi alempi.

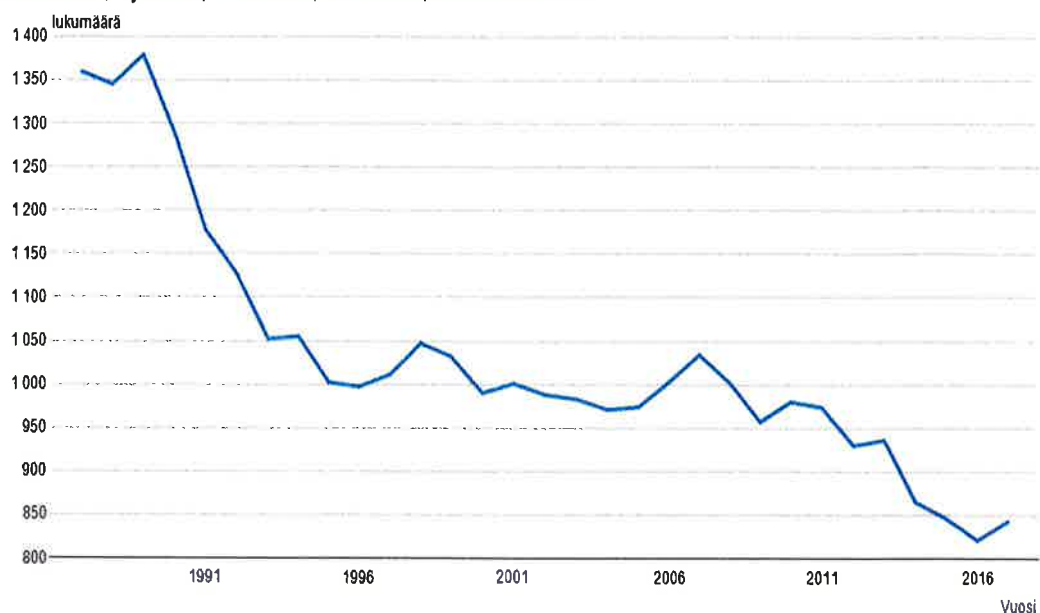
Kunnan valtionosuuksien määrä on pysytellyt viime vuodet melko tarkkaan samalla tasolla. Tuusniemen keskimääräiset asukaskohtaiset valtionosuudet ovat selvästi suuremmat, verrattainpa niitä saman kokoluokan kuntiin, maakunnan tai koko maan asukaskohtaiseen keskiarvoon. Keskeisenä syynä tähän voidaan pitää väestön ikärakennetta ja valtionosuuksien määrätymisperusteena olevien indeksien, kuten sairastavuusindeksin korkeita lukemia.

Käyttötalouden valtionosuudet (TP), €/as.

Työllisten lukumäärän trendi on ollut heikkenevä vuodesta 1991 lähtien. Vuonna 1991 kunnan työllisten lukumäärä on ollut korkeimmillaan hieman alle 1400 henkilöä ja alimmillaan vuonna 2016 hieman yli 800 henkilöä. Vuodesta 2016 vuoteen 2017 työllisten määrä on hieman kasvanut kunnassa.

Väestö alueen, pääasiallisen toiminnan, sukupuolen, iän ja vuoden mukaan muuttujina Vuosi.
Tuusniemi, Työlliset, Yhteensä, Yhteensä, Väestö 31.12..

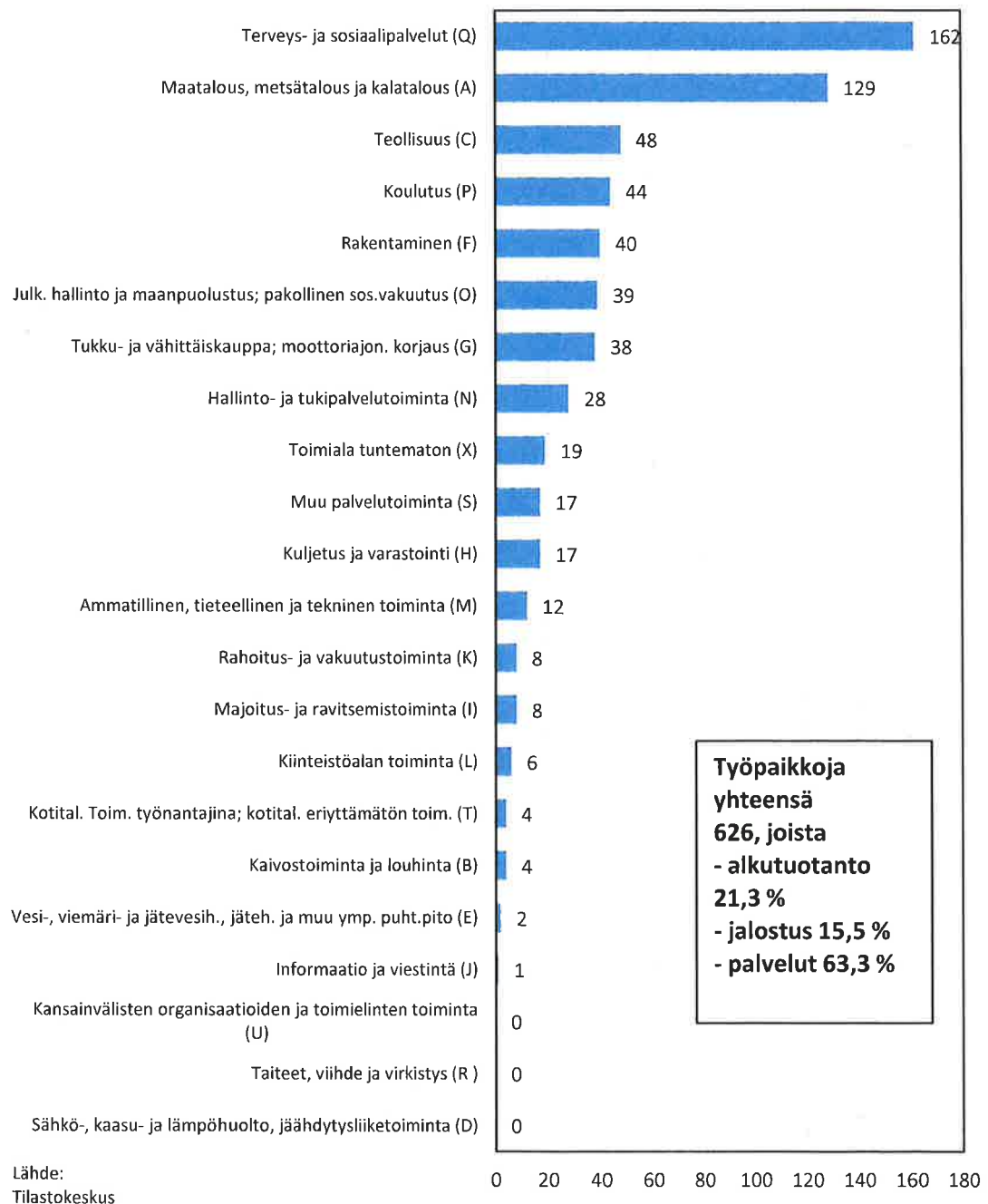

Lähde: Työssäkäynti, Tilastokeskus

1.4 Työpaikat ja elinkeinojen kehittäminen

Kunnan alueella olevien työpaikkojen määrän kehitys noudattelee muuten valtakunnallista työpaikkojen kehitystä, mutta 2000-luvun alussa Tuusniemellä sijaitsevien työpaikkojen määrä ei kasvanut läheskään niin paljon kuin valtakunnassa keskimäärin. Vuoden 2017 lopussa kunnan alueella oli 626 työpaikkaa, kun vuotta aikaisemmin niitä oli 597. Työpaikkojen määrä on melkein puolittunut 1990-luvun alusta.

Tuusniemen työpaikat toimialoittain 31.12.2017

Pohjois-Savon ELY-keskuksen työllisyyskatsauksen mukaan Pohjois-Savon työ- ja elinkeinotoimistossa oli syyskuun 2019 lopussa 520 työtöntä työnhakijaa vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Pohjois-Savon työttömyysprosentti oli syyskuun lopussa 9,0 % kun se vuotta aikaisemmin oli 9,5 %. Koko maan keskimääräinen työttömyysprosentti oli 6,7 %. Koillis-Savossa työttömyysprosentti oli syyskuun lopussa muuta Pohjois-Savoa korkeampi, 10,4 %. Vuotta aikaisemmin se oli 12,0 %. Työttömien määrä väheni Koillis-Savossa 10 % vuoden 2018 vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Tuusniemellä työttömyysprosentti oli lokakuun lopussa hieman pienempi kuin vuotta aikaisemmin, 9,9 %. Syyskuussa 2018 kunnan työttömyysprosentti oli 12,1 %. Työttömien määrä oli syyskuun lopussa 99, kun se oli vuotta aikaisemmin 119.

Tuusniemen elinkeinojen kehittäminen muodostuu elinkeinotoimijoista sekä kunnan toimielinten tekemistä elinkeinopoliittisista päätöksistä. Vuonna 2020 kunnan elinkeinotoimesta ja yrittäjäpalveluista vastaa edellisen vuoden tapaan Tuusniemen Teollisuus Oy. Yhteistyötä tehdään mm. Tuusniemen Yrittäjät ry:n ja Kalakukko ry:n kanssa. Toiminnassa noudatetaan Tuusniemen kuntastrategian 2019 – 2026 linjauksia ja painopistealueita.

1.5 Talous ja investoinnit

Kuntastrategian mukaan tavoitteena tulee olla terve kuntatalous, joka vaatii jatkossakin toiminnallisia ja taloudellisia muutoksia. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää toimintakulujen leikkauksia ja toimintatuottojen kasvattamista. Kunnan toimialoilla on suuri vastuu toimialakohtaisen talousarvion pitävyydestä ja mahdolliset muutokset tulee ensisijaisesti kattaa toimialan sisältä ja vasta toissijaisesti hakea muutosta talousarvioon valtuustolta. Kunnan talouden tasapaino on alkaneella strategiakaudella keskeinen tavoite, johon kuntaorganisaation tulee tinkimättömästi sitoutua kaikilla tasoilla.

Verotulojen kasvaminen edellyttää myönteistä työllisyyskehitystä sekä väestömäärän muuttovoittoa ja väestörakenteen uudistumista. Valtionosuudet tulevat mahdollisesti jatkossa ensi vuoden jälkeen vähenemään, johon tulee varautua mm. käyttötalousmenojen hallinnalla.

Kunnan tuloveroprosentti vuonna 2020 on edellisvuoden tapaan 22,00 %. Myös kiinteistöverojen tasot pidetään ennallaan. Kuntastrategian mukaan tulevina vuosina verojen korottamista tulee välttää. Kunnan talouden paha epätasapaino luo paineita verojen korotuksille osana kunnan talouden tasapainottamistoimia. Alijäämäisen taloussuunnitelman ja valtionosuuksien vähenemisen vuoksi verojen alentaminen ei ole mahdollista.

Taksojen ja maksujen korottamista tulee harkita vuosittain ja tavoitteena on, että taksat ja maksut kattavat pääosin niiden kohteena olevista toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset tai kustannuksille yleisesti hyväksytyt omavastuuosuudet. Taksoissa on luonnollista pyrkiä noudattamaan ympäristökuntien vastaavia tasoja.

Henkilöstön tarkoituksenmukaista määrää ja sijoittumista eri tehtäviin tulee jatkossakin tarkastella kattavasti. Uusia toimintatapoja, palvelujen sähköistämistä ja automatisointia tulee edistää kaikilla toimialoilla. Henkilöstön joustavaa liikkuvuutta ja sisäisiä siirtoja pyritään lisäämään mahdollisuuksien mukaan.

Kunta on investoinut voimakkaasti koko 2010-luvun. Vuonna 2017 nettoinvestoinnit olivat noin 1,1 miljoonaa euroa ja vuonna 2018 noin 1,1 miljoonaa euroa. Vuoden 2019 talousarviossa varauduttiin noin 1,4 miljoonan euron nettoinvestointeihin.

Vuoden 2020 talousarviossa investointeihin on varattu yhteensä 0,8 miljoonaa euroa. Merkittävimmät investoinnit ovat katujen päällysrakenteiden uusimiset. Vuonna 2020 elinkeinoelämää tukevat keskeneräiset investoinnit jatkuvat, mutta muilta osin investoinneissa keskitytään ylläpitoinvestointeihin.

Vuosina 2015 - 2018 ei nostettu lainkaan uutta talousarviolainaa. Vuonna 2019 on nostettu investointien rahoitukseen lyhytaikaista lainaa 0,5 miljoonaa euroa. Vuoden 2020 talousarviossa on varauduttu 1,5 miljoonan euron lainanottoon. Tulevina vuosina tarve lainanottoon pienenee, mikäli investoinnit pienenevät suunnitellusti ja käyttötaloutta saadaan nykyistä paremmin tasapainoon.

1.6 Tulevaisuuden näkymät

Tuusniemen valtuuston hyväksymässä kuntastrategiassa ohjataan kunnan toimintaa ja taloutta vuosille 2019 - 2026. Lähtökohdaksi on asetettu palvelutuotannon tehostaminen sekä elinkeinoin panostaminen. Kuntastrategia sisältää linjauksia, jotka ohjaavat kunnan luottamushenkilöiden sekä henkilöstön toimintaa.

Strategian käytännön toteuttamisen päävastuu on kunnanhallituksella, lautakunnilla sekä kunnan johtoryhmällä. Strategian johdonmukainen toteuttaminen vaatii luottamusjohdon sekä virkamiesjohdon selkeää työnjakoa ja sitoutumista omien tehtävien hoitamiseen. Kuntastrategia on yhteinen näkemys siitä mihin suuntaan Tuusniemen kunta on menossa.

Viime vuosien tilinpäätöksistä laskettujen keskeisten tunnuslukujen mukaan Tuusniemen kunnan talous on heikkenevä. Tähän merkittävänä syynä on kuntien valtionosuuksien leikkaukset, vaikka palvelutuotannon kustannukset ovat jatkuneet kasvuaan. Vuonna 2019 kunnan talouden heikkenemiseen on keskeisenä syynä verotulojen tilityksien ennakoidun väheneminen verkorttisuudistuksen vuoksi. Aiempien vuosien ylijäämät antavat kuitenkin vain hieman aikaa reagoida taloustilanteeseen. Kuntastrategiassa kiinnitetään myös erityistä huomiota kuntatalouden tasapainoon strategiakaudella.

Kunnan toimintaan ja talouteen tulee vaikuttamaan merkittävästi tuleva sosiaali- ja terveystalouden uudistus. Sen sisällöstä eikä aikataulusta ole vielä tarkempaa tietoa.

Visio

Tulevaisuuden visiona Tuusniemi haluaa olla vahvasti tavoitteellinen suunnannäyttäjä ja näyttää esimerkkiä rohkeasta uudistumiskyvystä. Näin Tuusniemi voi menestyä kuntamurroksessa uudistuen.

Arvot

Rohkeus ja rakkaus ovat yhtä aikaa sekä arvoja strategiassa, että brändiviesti. Rohkeus vahvistaa elinvoimaa ja rakkaus vahvistaa hyvinvointia.

Toimintaperiaate

Kunta toimii avoimesti ja rohkeasti, tavoitteenaan hyvä vuorovaikutussuhde asukkaiden, yrittäjien, henkilöstön ja luottamushenkilöiden kesken. Kunta tekee yhteistyötä ja verkostoituu ympäröivien kuntien ja kaupunkien kanssa, sekä osallistuu alueellisen yhteistyön kehittämiseen.

Kuntarakenteet

Kunnassa otetaan huomioon muuttuva toimintaympäristö ja tehdään tarvittaessa korjaavat päätökset. Palvelut tuotetaan taloudelliset ja toiminnalliset näkökulmat huomioon ottaen joko omana tai ostettuna palveluna. Kuntayhteistyötä tehdään mahdollisimman kevyellä organisatiolla niin, että siitä on taloudellista ja toiminnallista hyötyä. Muutoksiin vastataan joustavasti ja ketterästi.

2 Organisaatio ja henkilöstö

2.1 Organisaatorakenne

Kuntalain vaatimusten mukaisesti laadittu uusi hallintosääntö päivitettiin ja hyväksyttiin kunnanvaltuuston kokouksessa 6.5.2019 § 19 ja se astui voimaan 1.6.2019.

Päivitetty ja ajan tasalla oleva organisaatiokaavio lisätään vuosittain tilinpäätös- ja talousarvioasiakirjojen liitteeksi.

Tuusniemen kunnan organisaatio muodostuu kunnanvaltuustosta, kunnanhallituksesta, keskusvaali-, tarkastus-, sosiaali-, sivistys- ja teknisestä lautakunnasta.

Kunnan henkilöstö jakautuu keskushallintoon, sosiaalitoimeen, sivistystoimeen sekä tekniseen toimeen, joita johtavat toimialajohtajat toimivat lautakuntiensa esittelijöinä.

Kunnanjohtaja toimii kunnanhallituksen esittelijänä, johtoryhmän esimiehenä sekä vastaa mm. ylikunnallisesta yhteistyöstä, konserniohjauksesta ja valvonnasta, edunvalvonnasta ja verkostoista, viestinnästä ja tiedottamisesta sekä valmiussuunnittelusta.

Lisäksi kunnan organisaatioon kuuluvat ylikunnalliset toimijat, joista erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon seurantavastuu kuuluu sosiaalijohtajalle, Kuopion kansalaisopiston ja kirjaston seurantavastuu sivistystoimen toimialajohtajalle (rehtori) ja Koillis-Savon Vesi Oy:n, Tuusniemen Aluelämpö Oy:n sekä Jätekuukko Oy:n seurantavastuu tekniselle johtajalle.

Kunnan johtoryhmään kuuluvat hetkellä kunnanjohtaja, toimialajohtajat ja Tuusniemen Teollisuus Oy:n toimitusjohtaja. Henkilöstöohjelman mukaan laajoissa henkilöstöä koskevissa asioissa henkilöstön edustajalla on oikeus olla läsnä johtoryhmän kokouksessa.

2.2 Henkilöstöohjelma

Tuusniemen kunnan henkilöstöohjelman tavoitteena on toimiva, osaava ja vuorovaikutteinen työyhteisö, jossa työskentely on mielekästä ja palkitsevaa. Jokainen työntekijä ja esimies on oman työpaikkansa kehittäjä, etsien uusia tapoja ja menetelmiä suorittaa palvelutehtävänsä tehokkaammin ja joustavammin.

Henkilöstön on määrältään ja osaamiseltaan vastattava palvelutuotannon tarpeita ja taloudellisia resursseja sekä oltava motivoitunut työskentelemään asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Työnantajan ja henkilöstön tavoitekeskustelun tulee olla kahdensuuntaista, jatkuvaa ja rakentavaa. Henkilöstöohjelman onnistuneen toteuttamisen edellytyksenä on myös osallistuva, ihmisläheinen ja oikeudenmukainen johtaminen. Henkilöstölle on tarjottava mahdollisuudet itsensä kehittämiseen ja kannustusta vastuun ottamiseen sekä oma-aloitteisuuteen.

Henkilöstöohjelman päivittämisen valmistelevat YHTY-toimikunta ja keskushallinto. Toimintaympäristön muutokset sekä kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen päätökset huomioidaan henkilöstöohjelman päivittämisen yhteydessä. Henkilöstöohjelman päivitys vuodelle 2020 hyväksyttiin YHTY-toimikunnassa 13.11.2019, johtoryhmässä 25.11.2019 ja kunnanhallituksessa 9.12.2019.

Tuusniemen kunta soveltaa henkilöstöohjelmaa myös järjestäytymättömään henkilöstöön. Henkilöstöohjelman lisäksi kunnassa noudatetaan kunta-alan virka- ja työehtosopimuksia sekä voimassa olevaa hallintosääntöä.

2.3 Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma

Laki taloudellisesti tuetusta ammatillisen osaamisen kehittämisestä tuli voimaan 1.1.2014. Lain tarkoituksena on edistää työntekijöiden ammatillisen osaamisen kehittämistä. Tällä tarkoitetaan työntekijöille tarjottavaa suunnitelmallista koulutusta, joka on tarpeen työntekijöiden ammatillisen osaamisen ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi vastaamaan työn ja työtehtävien asettamia vaatimuksia ja ennakoitavissa olevia muuttuvia osaamistarpeita.

Laki koulutuksen korvaamisesta mahdollistaa koulutuskorvauksen niille työnantajille, joilla ei ole oikeutta koulutusvähennykseen elinkeinoverolain perusteella. Koulutuskorvauksen saamisen edellytyksenä on kuitenkin, että työnantajan järjestämä koulutus perustuu koulutussuunnitelmaan.

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma on osa henkilöstöohjelmaa ja se päivitetään vuosittain.

2.4 Tietoturva

EU:n yleinen tietosuoja-asetus (GDPR) astui voimaan 25.5.2018 koko Euroopan unionin alueella sekä yksityisellä että julkisella sektorilla. Asetus määrittelee rekisteröidyn eli henkilön oikeudet ja rekisterinpitäjän eli tietojenkäsittelystä vastaavan velvollisuudet. Tietosuoja-asetuksen tavoitteena on suojata rekisteröityjen oikeuksia digitalisoituneessa ympäristössä sekä yhtenäistää käytäntöjä koko EU:n alueella.

Kunnanhallitus hyväksyi 10.6.2019 § 87 Tuusniemen kunnan tietosuoja- ja tietoturvapoliittikan, jossa määritellään tietosuojaa ja tietoturvallisuutta koskevat periaatteet, vastuut ja tavoitteet.

Tuusniemen kunnan tietosuojavastaavana toimii Johanna Joukanen-Miettinen.

3 Vuoden 2020 talousarvion ja vuosien 2021-2022 taloussuunnitelman laadinta-perusteet

Valtiovarainministeriön Kuntatalousohjelma 2020-2023 mukaan kuntatalouden heikkenemisen taustalla on ollut se, että kuntatalouden toimintamenojen kasvu nopeutui ja investoinnit kasvivat erityisesti kunnissa. Kuntataloutta on heikentänyt myös se, että talouden ja työllisyyden hyvästä kehityksestä huolimatta verotulot kääntyivät laskuun muun muassa ennakoituja korkeampien veronpalautusten vuoksi. Kuntien tulopohjaa on heikentänyt myös valtionosuuksien väheneminen. Kuntatalouden painelaskelman mukaan toimintamenojen kasvu jatkuu vuosina 2020–2023 keskimäärin 3,4 prosentin vuosivauhdilla. Menokasvua lisäävät sosiaali- ja terveystalouden kysynnän kasvu ja hallitusohjelman toimenpiteet.

Tilastokeskuksen kuntien neljännesvuositilaston perusteella kuntatalouden menojen kasvu on ollut ensimmäisen vuosipuolikkaan aikana odotettua nopeampaa. Verotulojen kasvu näyttää puolestaan jäävän odotettua vaimeammaksi. Verotulojen kertymään ovat viime aikoina vaikuttaneet useat tekijät, joiden ennustaminen ja ennakointi on ollut hankalaa. Kuluvana vuonna veroennustetta alentaa suhdannenäkymien heikentymisen lisäksi verotuksen järjestelmämuutokset. Siirtyminen verotuksen joustavaan valmistumiseen vaikuttaa verojen kertymisrytmiin. Tuloverojen kertymistä ovat hidastaneet vuonna 2019 myös ennakonpidätysmenettelyn muutokset ja tulorekisterin käyttöönottoon liittyvät ilmoitusongelmat, jotka siirtävät verojen kertymistä vuodelle 2020 ja joita kumpakaakaan ei pystytty riittävästi ennakoimaan. Veroennustetta on heikennetty kevään kuntatalousohjelmaan verrattuna lähes 900 milj. eurolla. Edellä esitetyn seurauksena kuntatalouden tuloksen arvioidaan heikkenevän selvästi, kun kevään kuntatalousohjelmassa sen arvioitiin hieman paranevan edellisvuodesta.

Verotukseen liittyvät järjestelmämuutokset ovat pienentäneet verokertymää vuonna 2019 ja siirtävät verokertymää kertaluontoisesti seuraavalle vuodelle. Myös vuoden 2020 veroennusteen liittyä tavanomaista suurempaa epävarmuutta. Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan

verotulojen kasvu jatkuu vuosina 2021–2023 keskimäärin 2,7 prosentin vuosivauhdilla. Valtionavut kasvavat huomattavasti vuonna 2020, mihin vaikuttaa erityisesti peruspalvelujen valtionosuuden kasvu.

Kuntatalouden tulojen ja menojen epätasapaino pysyy vuosina 2020–2023 mittavana. Kuntatalouden näkymät ovat huolestuttavat ottaen huomioon väestörakenteen muutoksesta aiheutuva kasvava menopaine ja suhdannetilanteen heikkeneminen.

3.1 Talousarvion laadintaperusteet

Kunnanhallitus hyväksyi kokouksessaan 16.9.2019 § 125 käyttötalousraamin vuoden 2020 talousarvion laadintaa varten. Käyttötalousraami laadittiin alustavien vero- ja valtionosuustietojen perusteella. Talousarvion 2020 laadintaprosessin kuluessa tehtyjen yli 700.000 euron sopeutustoimien ansiosta toimintakatteen kasvu edellisvuodesta on saatu supistettua 0,6 %:n tasoon. Sopeutustoimet ovat olleet välttämättömiä ja niitä tulee jatkaa tulevana vuosina, jotta kunnan talous saadaan tasapainoon.

Vuonna 2020 toimialojen tulee seurata määrärahojen toteutumista vastuullisesti ja mahdolliset määrärahaylitykset tulee pyrkiä pääsääntöisesti kattamaan oman toiminnan säästöillä ja kulleikkauksilla. Mikäli toimiala ei pysty kattamaan määrärahaylitystä omilla toimillaan ja talousarvio uhkaa ylittyä, on ylitykselle haettava määrärahamuutos viipymättä kunnanvaltuustolta.

Kuntastrategian mukaan tavoitteena on tasapainossa oleva kuntatalous, joka vaatii jatkossakin toiminnallisia ja taloudellisia muutoksia.

Veroprocentit 2011-2020

	<u>2011- 2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016- 2018</u>	<u>2019</u>	<u>2020</u>
Tulovero-%	19,75	20,00	21,00	22,00	22,00	22,00
Kiinteistövero-%						
Vakinainen asunto	0,50	0,50	0,55	0,65	0,65	0,65
Muut rakennukset	1,10	1,10	1,10	1,25	1,25	1,25
Yleinen kiinteistövero	0,70	0,90	1,00	1,15	1,15	1,15
Yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistövero					0,00	0,00

Erilaisten vähennysten johdosta kuntien tuloveroprocentit (nimellinen veroaste) ei vastaa todellista veroastetta kunnissa. Efektiivinen veroaste tarkoittaa maksuunpannun kunnallisveron suhdetta ansiotuloihin.

Tuusniemen efektiivinen veroaste -% 2011 – 2019

<u>2011</u>	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>	<u>2019*</u>
12,71	12,32	12,58	13,28	13,94	13,82	13,15	13,36	13,37

*) Ennuste

Taloussuunnitteluvuodet 2021-2022 on laadittu tiedossa olevien toiminnallisten muutosten, talousnäkömien ja ennusteiden mukaisesti.

Vuoden 2020 talousarviossa koko kunnan toimintatuotot arvioidaan pienenevän noin 97.196 euroa vuoden 2019 arvioidusta tasosta. Tuottoihin sisältyy Asuntotoimen tuloja 277.652 euroa. Toimintatuottojen väheneminen johtuu muun muassa siitä, että kuopiolaiset asiakkaat käyttävät aiempia vuosia huomattavasti vähemmän Tuusniemen kunnan vuodeosastopalveluja. Toimintamenot ovat noin 25.680 euroa pienemmät kuin vuoden 2019 talousarviossa. Asuntotoimen menoja sisältyy toimintamenoihin 298.240 euroa.

Tuusniemen kunnan strategiassa on linjattu, että tuloveroprosentin vuosittainen nostaminen jäädytetään, mikäli käyttötalous saadaan hallintaan ja tulot kattamaan menot. Myös kiinteistöverojen jatkuvaa nostamista tulee jatkossakin välttää.

Tuusniemen kunnan tuloveroprosentti vuonna 2020 on 22,00 prosenttia. Käyttötalous ei ole täysin tasapainossa, mutta toisaalta kunnan nykyinen tuloveroprosentti on niin korkea, että sen nostaminen vaikuttaisi negatiivisesti kunnan vetovoimaan. Kuntaliiton uusimman veroennusteen mukaan tuloverot kasvaisivat noin 21.000 euroa. Yhteisöveron tuotto alenisi ja kiinteistöveron tuotto kasvaisi hieman verrattuna kuluvan vuoden tasoon.

Valtionosuuksien arvioidaan vuonna 2020 olevan 9.832.000 euroa, joka sisältää veromennysten kompensaatia 1.493.000 euroa. Valtionosuudet kasvavat näin ollen vajaalla 165.000 eurolla vuodesta 2019.

Korkokulut eivät merkittävästi muutu tulevina vuosina, mikäli lainanottoon ei tarvita turvautua. Sen sijaan korkotuotot pienenevät kassavarojen vähentyessä ja korkojen ollessa alhaisia. Rahoitustuottoihin kirjattavien osinkojen ja muiden pääomatuottojen oletetaan pysyvän lähes samalla tasolla.

Suunnitelman mukaiset poistot (1.078.464 euroa) on laskettu kunnanvaltuuston 13.11.1996 § 49 ja 17.12.2012 § 50 hyväksymien poistosuunnitelmien mukaisesti. Uusi 17.12.2012 hyväksytty SUMU-poistosuunnitelma koskee uusia 1.1.2013 jälkeen toteutuneita investointihankkeita. 31.12.2012 saakka toteutuneiden investointihankkeiden SUMU-poistot lasketaan vuonna 1996 hyväksytyn poistosuunnitelman mukaisesti jatkossakin.

Poistoeron kirjauksiin sisältyy aikaisempien vuosien investointivarausten käytöstä muodostunut poistoeron kirjaus (111 116 euroa).

Poistoeromuutosten jälkeen vuoden 2020 talousarvioesitys on 997.951 euroa alijäämäinen.

Taloussuunnitteluvuosina SUMU-poistot tulevat vähenemään, mikäli uusia merkittäviä investointeja ei tehdä (oletus). Toisaalta uuden poistosuunnitelman mukaiset lyhyemmät poistoajat 1.1.2013 jälkeen valmistuneista investointihankkeista ovat kasvattaneet poistoja.

Palvelutuotantoa ja toimialojen toimintaa tullaan kehittämään kunnan strategialinjauksien mukaisesti ja huomioiden yleiset yhteiskunnalliset muutokset.

Palkkiosääntö, jossa käsitellään luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden kokouspalkkiot ja niiden maksatuskäytäntö, on esitetty talousarvion osiossa V, "Organisaatio ja palkkiosääntö".

3.2 Talousarvion sitovuus

Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain 110 §:n mukaisesti kunnanvaltuuston hyväksymät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Sitovuustaso päätetään talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

Talousarvion sitovuustason määrittelyn yhteydessä määritellään myös tilivelvolliset. Luettelo tilivelvollisista on liitetty osioon V "Organisaatio ja palkkiosääntö". Tilivelvolliset on merkitty myös talousarvion käyttötalousosan tehtäväkohtaisiin talousarvioesityksiin.

Talousarvion sitovuus 1.1.2020 alkaen

Taulukossa 4 "Määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenvetolaskelma" on esitetty käyttötalouden, investointien ja rahoitusosan sitovuustasot.

Toimialoille asetetut sitovat tavoitteet, mittarit ja tavoitetasot on esitetty toimialakohtaisissa talousarvioesityksissä.

Käyttötalousosa

Käyttötalousosassa toimialojen sitovuustasona on bruttomääräraha eli toimintatuotot ja toimintakulut, ilman arvonlisäveroja. Poikkeuksellisesti ateriapalvelut ja vesihuolto ovat nettositovia. Näiden toimintojen tulisi kattaa omilla toimintatuotoillaan kaikki toimintakulut.

Investointiosa

Investoinneissa yli 150.000 euron hankkeet, niiden hanketavoitteet ja kustannusarviot ovat kunnanvaltuustoon nähden sitovia hankekohtaisesti.

Alle 150.000 euron hankkeet ovat valtuustoon nähden sitovia taseen pysyvien vastaavien "Aineelliset hyödykkeet" ryhmän omaisuuslajien mukaisesti, esimerkiksi rakennukset, kiinteät rakenteet ja laitteet, koneet ja kalusto. Alle 150.000 euron hankkeiden hankekuvaukset ja kustannusarviot eivät ole kunnanvaltuustoon nähden sitovia, vaan ne käsitellään ja hyväksytään asianomaisen hallintokunnan lautakunnassa, esim. teknisessä lautakunnassa, hankekohtaisesti.

Tuloslaskelma

Tuloslaskelma on kunnanvaltuustoon nähden sitova verotulojen, valtionosuuksien, rahoituskulujen ja -tuottojen, satunnaisten erien ja tilinpäätössiirtojen osalta.

Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma on kunnanvaltuustoon nähden sitova antolainauksen muutosten (uudet antolainat ja lainojen lyhennykset), lainakannan muutosten (uudet talousarviolainat ja lainojen lyhennykset) ja oman pääoman muutosten osalta. Tunnuslukujen tavoitearvojen osalta valtuustoon nähden sitovia erä ovat toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ja lainanhoitokate.

3.3 Maksut ja taksat

Vesihuollon, teknisen toimen, rakennusvalvonnan, ympäristösuojeluviranomaisten ja maa-ainesten taksat hyväksyttiin teknisessä lautakunnassa 27.11.2019. Myös kunnan tilojen käyttökorvauksia ja valokopio-, laminointi- yms maksujen hintataso määritellään talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Liitteessä mainitsemattomia taksoja/maksuja ja sisäisen laskutuksen maksuja sekä jakoperusteita (esim. ateriahinnasto) tarkistetaan talousarviovuoden kuluessa, toteutuneisiin kustannuksiin perustuen. Talousarvion osiossa IV on esitetty 1.1.2020 voimaan tulleet maksut ja taksat.

3.4 Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Julkisen toiminnan luotettavuuden edellytys on riittävä ja näkyvä valvonta, jonka avulla pyritään saamaan kohtuullinen varmuus toiminnan järjestämisestä päätösten ja organisaatiolle asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Valvonta jakaantuu ulkoiseen ja sisäiseen valvontaan. Ulkoinen valvonta on toimivasta johdosta riippumatonta ja sitä toteuttavat valtuuston valitsema tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja. Ulkoista valvontaa toteuttavat myös kuntalaiset (muutoksenhaku, julkisuusperiaate), aluehallinnon viranomaiset ja muut viranomaiset.

Operatiiviseen johtamiseen kuuluva sisäinen valvonta ja sen järjestäminen on kunnan toimivan johdon ja tilivelvollisten tehtävänä ja vastuulla. Kuntalain 123 §:n mukaan kunnan tilintarkastajan on tarkastettava onko kunnan sisäinen valvonta, riskienhallinta ja konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

Kunnan hallinnon ja talouden valvonta sekä riskien hallinta järjestetään siten, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän. Sisäisen valvonnan menetelmiä käytetään soveltuvin osin myös kuntakonsernin tytäryhtiöiden valvonnassa.

Sisäisen valvonnan periaatteiden ja linjausten määrittely kuuluu kunnanvaltuustolle ja järjestämisvastuu kunnanhallitukselle. Kunnan johdon vastuulla on luoda edellytykset toimivalle sisäiselle valvonnalle.

Toimialajohtajat vastaavat siitä, että sisäinen valvonta ja riskien hallinta huomioidaan, toteutetaan ja raportoidaan taloussuunnittelusta tilinpäätökseen, kattaen koko tilikauden.

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt 16.12.2013 § 74 "Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan periaatteet" -ohjeen. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpano-ohje päivitetään vuonna 2020.

3.5 Kunnan konsernin ohjaus

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt konserniohjeen 31.3.2009 § 36. Konserniohjeella on luotu puitteet kuntakonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Ohjeella on yhtenäistetty konserniyhteisöjen hankintatointa, hallintoa, johtamiskäytäntöjä, sisäistä valvontaa, rahoitusta, raportointia, riskienhallintaa ja konsernitalinpäätöksen laadintaa. Konserniohje on parhaillaan päivitettävänä.

Konserniohjeen mukaan tytäryhteisöjen tulee antaa kolmannes vuosittain kirjallinen raportti toiminnastaan ja taloudestaan kunnanhallitukselle.

Konsernille asetetaan seuraavat tavoitteet:

Konsernin toimintatulot toimintamenoista, %: vähintään 20 %

Konsernin vuosikate poistoista, %: vähintään 50 %

Konsernin omavaraisuusaste, %: vähintään 50 %

Konsernin laina €/asukas: alle 4.000 €

4 Määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenvetolaskelma

Talousarvion yhteenvetolaskelmaan on koottu käyttötalous-, investointi-, tuloslaskelma- ja rahoitusosan valtuustoa nähdessä sitovat erät. Taulukkoon on merkitty myös määrärahojen ja tuloarvioiden sitovuustasot eli ovatko arviot brutto- vai nettomääräisiä.

	Sitovuus 1)	Määrärahat	Tuloarviot
KÄYTTÖTALOUSOSA			
Keskusvaalilautakunta	B	-1 600	
Tarkastuslautakunta	B	-20 345	
Kunnanhallitus			
Keskushallinto	B	-1 345 759	902 912
Elinkeinotoimi ja kehittämisspalvelut	B	-201 127	1 300
Muu yleis- ja keskushallinto	B	-65 190	15 500
Ateriapalvelut	N		36 362
Sosiaalilautakunta			
Lasten ja perheiden palvelut	B	-1 286 097	83 700
Vanhustyö	B	-3 523 370	943 300
Vammaispalvelut	B	-1 071 638	19 220
Aikuissosiaalityö	B	-456 365	46 114
Muu sosiaalityö	B	-507 698	20 000
Terveystoimi	B	-7 709 509	256 800
Sivistystoimi			
Perusopetus	B	-3 048 791	910 511
Lukiokoulutus	B	-717 785	40 000
Varhaiskasvatus	B	-705 322	74 000
Kansalaisopisto	B	-259 959	120 000
Kirjasto	B	-191 489	
Vapaa-aikatoimi	B	-223 909	22 000
Tekninen toimi			
Yhdyskuntatekniset palvelut	B	-669 534	82 000
Kiinteistötoimi	B	-796 628	632 371
Ympäristöpalvelut	B	-81 209	30 750
Vesihuolto	N		138 039
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulot	B		8 525 000
Valtionosuudet	B		9 832 342
Korkotulot	B		3 500
Muut rahoitustulot	B		187 479
Korkomenot	B	-55 000	
Muut rahoitusmenot	B	-15 479	
Satunnaiset erät	B		

	Sitovuus 1)	Määrärahat	Tuloarviot
INVESTOINTIOSA			
Maa- ja vesialueet	B	-20 000	10 000
Osakkeet ja osuudet	B		20 000
Koneet ja kalusto	B	-30 000	
Muut hallinto- ja laitosrakennukset	B	-235 000	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	B	-370 000	
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	B	-212 083	76 041
RAHOITUSOSA			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	B		
Antolainasaamisten vähennykset	B		
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		1 500 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	N	-625 000	
Oman pääoman muutokset	B		
Vaikutus maksuvalmiuteen		-83 355	
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		-24 529 241	24 529 241

1) N= sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio, B= bruttomääräraha/-tuloarvio

5 Tuloslaskelma

Tuloslaskelma on kunnan kokonaistaloudellinen laskelma, jonka tehtävänä on osoittaa tulorahoituksen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin. Tuloslaskelman kokonaistaloudelliset tavoitteet ovat tulorahoituksen riittävyyttä, vakavaraisuutta ja maksuvalmiutta koskevat tavoitteet. Tuloslaskelmaosan tunnusluvuissa määritellään suunnittelukauden tavoitearvot.

Toimintatuottojen arvioidaan pienenevän vuoden 2019 tasolta.

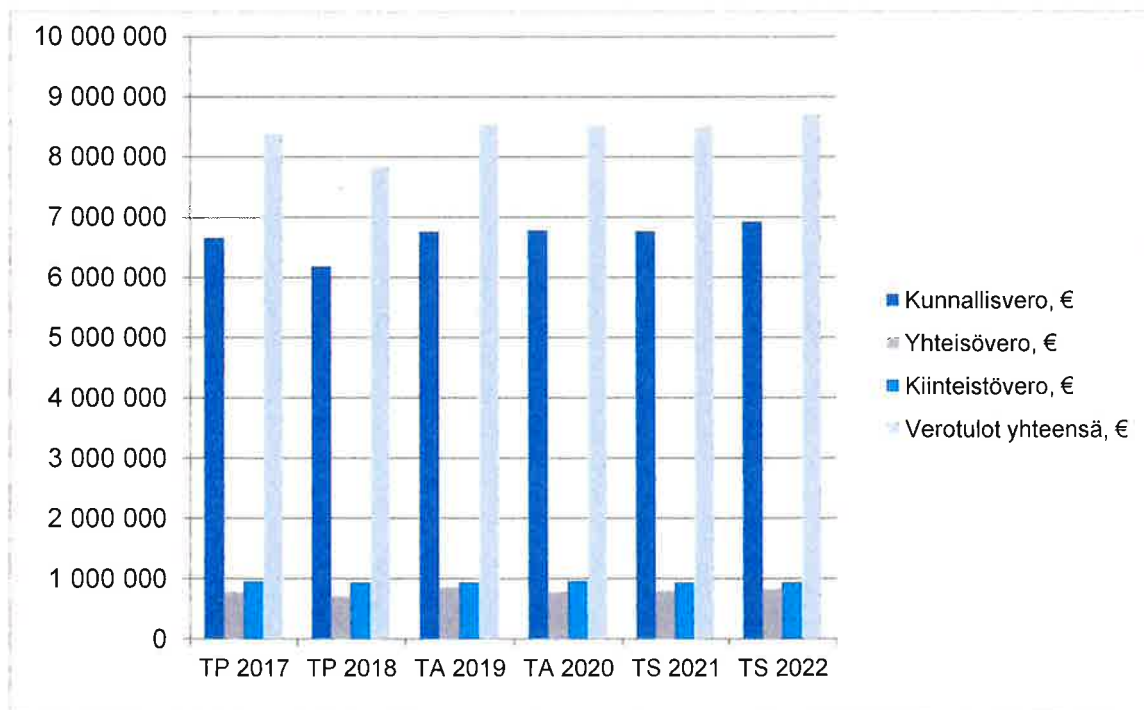
Toimintakulujen arvioidaan pienenevän kuluvaan vuoden talousarvioon verrattuna 0,1 % (25.680 euroa). Henkilöstömenojen arvioidaan kasvavan 0,39 %. Palvelujen ostot kasvaa noin 0,39 %.

Toimintakate kasvaa 71.516 euroa vuoden 2019 talousarviosta.

Verotulot on arvioitu Kuntaliiton kuntakohtaisen veroennustekehikon mukaisesti. Yhteensä verotuloja vuonna 2020 arvioidaan kertyvän 8,5 miljoonaa euroa.

VEROTULOT 2017-2022

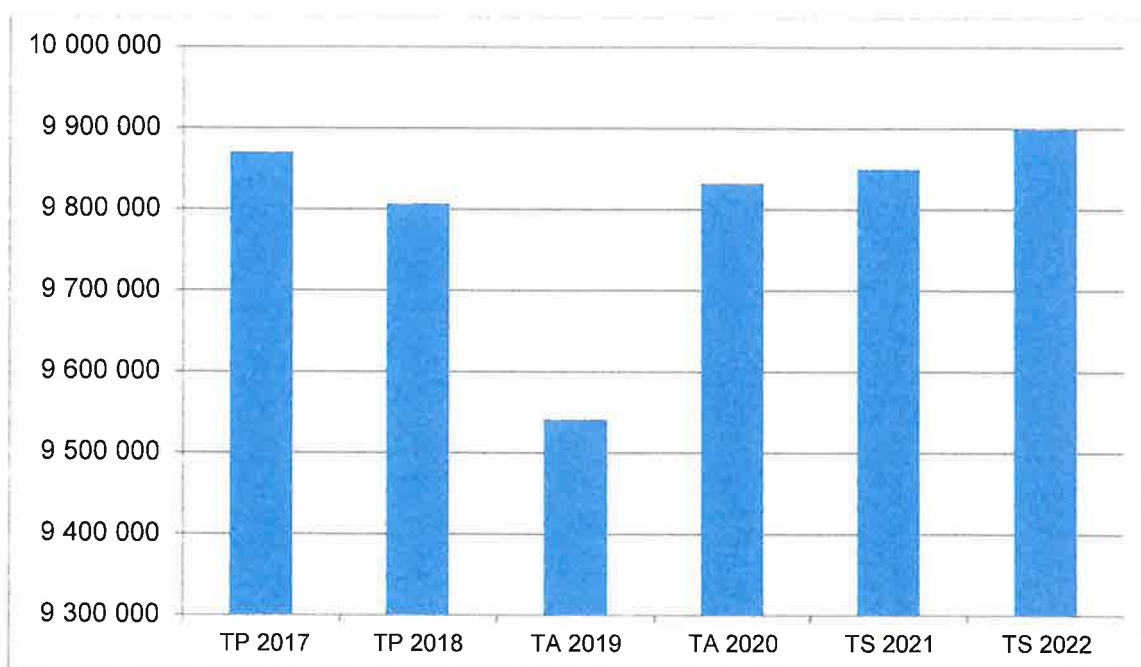
	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Kunnallisvero, €	6 658 745	6 182 300	6 758 000	6 779 000	6 766 000	6 925 600
Yhteisövero, €	777 703	711 898	853 000	782 300	795 341	835 700
Kiinteistövero, €	<u>955 766</u>	<u>938 823</u>	<u>939 000</u>	<u>963 700</u>	<u>938 659</u>	<u>938 700</u>
Verotulot yhteensä, €	8 392 214	7 833 021	8 550 000	8 525 000	8 500 000	8 700 000

Valtionosuuksia vuonna 2020 arvioidaan kertyvän 9,8 miljoonaa euroa eli 3,1 % edellisvuotta enemmän. Arvioinnissa on käytetty Kuntaliiton ennakkolaskelmia. Valtionosuuksien lopulliset laskentaperusteet ja päätökset kuntakohtaisista valtionosuuksista valtiovarainministeriö vahvistaa joulukuun lopussa 2020.

VALTIONOSUUDET, euroa vuosina 2017 – 2022

TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
9 870 262	9 803 682	9 540 733	9 832 342	9 850 000	9 900 000

Korkomenoihin on varattu vuosina 2010-2014 nostettujen talousarviolainojen (yht. 7,5 milj. €) korkokulut. Yhteensä korkokuluja arvioidaan kertyvän noin 55.000 euroa. **Korkotuotot** 3.500 euroa maksuliikennetilin korot.

Rahoituskuluihin 15.479 euroa sisältyvät vesihuollon kunnalle maksama sisäinen korvaus peruspääomasta ja mahdolliset viivästyskorot.

Rahoitustuottoihin 187.479 euroa sisältyy vastaava erä vesihuollon peruspääomasta, osinkotuotot, osuuspääomien korot ja peruspääoman korot kuntayhtymiltä.

Vuosikate jää 30.603 euroa negatiiviseksi. Vuosikate ei näin ollen kata suunnitelman mukaisia poistoja, joiden arvioidaan olevan 1.078.464 euroa.

Tilikauden tulos on talousarvioesityksen mukaan -1.109.067 euroa negatiivinen. Poistoeron muutoksen (111.116 euroa) huomioimisen jälkeen **tilikauden alijäämä** on -997.951 euroa.

5.1 Tuloslaskelma

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot					
Myyntitulot	3 507 288	3 383 780	3 373 716	3 373 716	3 373 716
Maksutulot	924 410	910 140	870 420	870 420	870 420
Tuet ja avustukset	356 811	349 800	331 659	331 659	331 659
Muut toimintatulot	769 643	736 289	707 018	707 018	707 018
Toimintatulot yhteensä	5 558 152	5 380 009	5 282 813	5 282 813	5 282 813
Toimintamenot					
Henkilöstömenot					
Palkat ja palkkiot	-5 560 549	-5 921 103	-5 983 649	-5 906 133	-5 818 813
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-1 436 795	-1 571 927	-1 529 690	-1 515 930	-1 501 730
Muut henkilösivukulut	-230 877	-204 280	-214 050	-211 170	-208 280
Palvelujen ostot	-13 618 317	-13 780 865	-13 708 950	-13 574 654	-13 541 050
Aineet, tarv. ja tavarat	-1 086 584	-1 016 945	-1 014 170	-1 013 170	-1 007 170
Avustukset	-704 557	-594 600	-561 750	-561 750	-561 750
Muut toimintamenot	-722 318	-727 218	-778 999	-759 319	-758 899
Toimintamenot yhteensä	-23 359 997	-23 816 938	-23 791 258	-23 542 126	-23 397 692
TOIMINTAKATE	-17 801 845	-18 436 929	-18 508 445	-18 259 313	-18 114 879
Verotulot	7 833 020	8 550 000	8 525 000	8 500 000	8 700 000
Valtionosuudet	9 803 682	9 540 733	9 832 342	9 850 000	9 900 000
Rahoitustulot ja -menot					
Korkotulot	2 686	4 000	3 500	3 500	3 500
Muut rahoitustulot	202 673	196 751	187 479	187 479	187 479
Korkomenot	-56 924	-55 000	-55 000	-55 000	-55 000
Muut rahoitusmenot	-124	-16 105	-15 479	-15 479	-15 479
Rahoitustulot ja -menot yht.	148 311	129 646	120 500	120 500	120 500
VUOSIKATE	-16 832	-216 550	-30 603	211 187	605 621
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 118 222	-1 058 900	-1 078 464	-1 026 671	-902 109
Arvonalentumiset					
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tulot	56 311				
Satunnaiset menot					
TILIKAUDEN TULOS	-1 078 743	-1 275 450	-1 109 067	-815 484	-296 488
Poistoeron lisäys tai vähennys	111 116	111 116	111 116	111 116	111 116
Varausten lisäys tai vähennys					
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-967 627	-1 164 334	-997 951	-704 368	-185 372
=valtuustoon nähden sitovat erät					
Tavoitteet ja tunnusluvut (TA 2020 TS 2021-2022 tavoitearvot)					
Toimintatulot/-menot, %	23,79 %	22,59 %	22,20 %	22,44 %	22,58 %
Vuosikate / poistot, %	-1,51 %	-20,45 %	-2,84 %	20,57 %	67,13 %
Vuosikate, €/asukas, tavoitearvo	-7	-84	-12	86	249
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1 785	1 322	971	692	621
Asukasmäärä 31.12., tavoitearvo	2555	2570	2470	2450	2430

**VESIHUOLTOLAITOS MUU
TASEYKSIKKÖ**

Tuloslaskelma

	TP 2018	TA 2019 + MUUTOS	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Liikevaihto					
Myyntituotot	335 606	307 050	336 310	336 310	336 310
Valmistus omaan käyttöön	1 103				
Toimintakulut					
Materiaalit ja palvelut	-128 407	-136 353	-133 027	-133 027	-133 027
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-87 891	-64 400	-74 250	-74 250	-74 250
Palvelujen ostot	-40 516	-71 953	-58 777	-58 777	-58 777
Henkilöstökulut	-61 721	-63 647	-63 344	-63 344	-63 344
Palkat ja palkkiot	-48 727	-49 816	-49 861	-49 861	-49 861
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-11 513	-12 121	-11 693	-11 693	-11 693
Muut henkilösivukulut	-1 481	-1 710	-1 790	-1 790	-1 790
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-177 595	-155 000	-69 100	-65 950	-62 600
Arvonalentumiset					
Liiketoiminnan muut kulut					
Liiketoiminnan muut kulut	-1 550	-1 800	-1 900	-1 900	-1 900
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-32 564	-49 750	68 939	72 089	75 439
Rahoitustuotot ja -kulut					
Muut rahoitustuotot					
Muut rahoituskulut					
Korvaus jäännöspääomasta	-16 104	-16 105	-15 479	-15 479	-15 479
Ylijäämä (-alijäämä)	-48 668	-65 855	53 460	56 610	59 960
Tilikauden tulos	-48 668	-65 855	53 460	56 610	59 960
Tilikauden yli- alijäämä	-48 668	-65 855	53 460	56 610	59 960

5.2 Talousarvioesitys

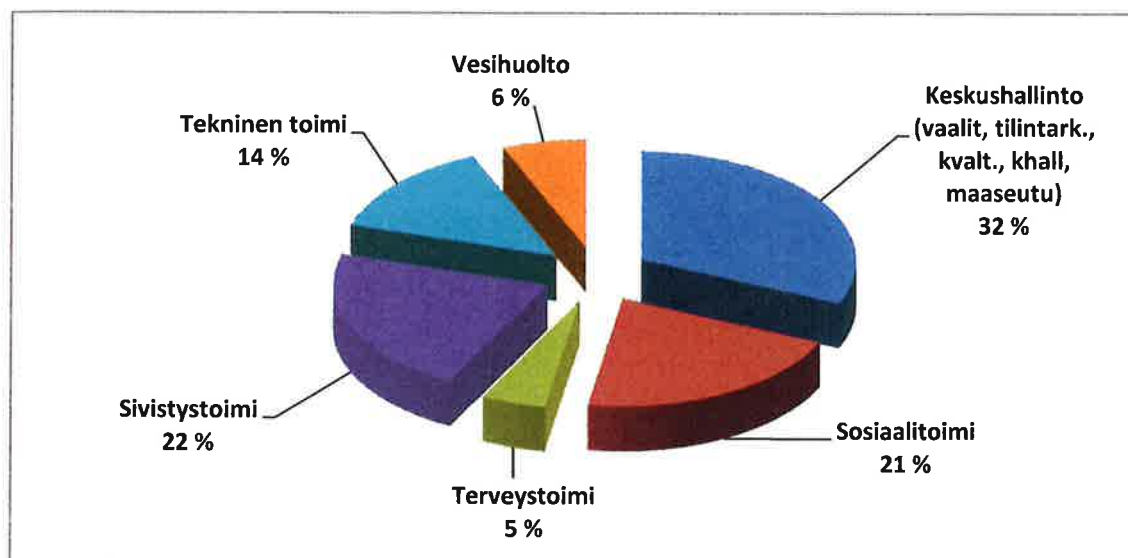
TILINPÄÄTÖKSET 2017 - 2018, TALOUSARVIO 2019 ja TALOUSSUUNNITTELU 2020-2022

	TP 2017	TP 2018	TA 2019 (muutettu)	RAAMI 2020 (kh 16 9 2019 § 125)	TA 2020 	Muutos % TA 2019 / TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	5 236 626	5 558 152	5 380 009	5 405 000	5 282 813	-1,8	5 282 813	5 282 813
Keskushallinto (vaalit, tilintark., kvallt., khall, maaseututoimi)	-2 049 541	-2 349 697	-2 429 700	-2 426 900	-2 343 684	-3,5	-2 332 084	-2 322 084
Sosiaalitoimi	-6 032 437	-6 580 228	-6 740 030	-6 766 900	-6 845 168	1,6	-6 726 578	-6 726 578
Terveystoimi	-7 429 119	-7 613 465	-7 714 670	-7 813 600	-7 709 509	-0,1	-7 709 509	-7 709 509
Perusterveydenhuolto	-3 244 083	-3 254 108	-3 247 028	-3 256 700	-3 150 558	-3,0	-3 150 558	-3 150 558
Erikoissairaanhoido	-4 185 036	-4 359 357	-4 467 642	-4 556 900	-4 558 951	2,0	-4 558 951	-4 558 951
Sivistystoimi	-4 780 909	-5 080 027	-5 137 038	-5 157 500	-5 147 255	0,2	-5 028 313	-4 893 879
Tekninen toimi	-1 823 995	-1 544 902	-1 593 700	-1 600 000	-1 547 371	-2,9	-1 547 371	-1 547 371
Vesihuolto	-175 303	-191 678	-201 800	-202 600	-198 271	-1,7	-198 271	-198 271
Toimintakulut yhteensä	-22 291 304	-23 359 997	-23 816 938	-23 967 500	-23 791 258	-0,1	-23 542 126	-23 397 692
Toimintakate	-17 054 678	-17 801 845	-18 436 929	-18 562 500	-18 508 445	0,4	-18 259 313	-18 114 879
Rahoitus								
Verotulot	8 392 214	7 833 021	8 550 000	8 750 000	8 525 000	-0,3	8 500 000	8 700 000
Valtionosuudet	9 870 262	9 803 682	9 540 733	10 130 000	9 832 342	3,1	9 850 000	9 900 000
Korkomenot	-67 601	-56 924	-55 000	-55 000	-55 000	0,0	-55 000	-55 000
Korkotulot	4 689	2 686	4 000	3 500	3 500	-12,5	3 500	3 500
Rahoituskulut	-15 644	-16 228	-16 105	-16 000	-15 479	-3,9	-15 479	-15 479
Rahoitustuotot	210 124	218 776	196 751	200 000	187 479	-4,7	187 479	187 479
Vuosikate	1 339 366	-16 832	-216 550	450 000	-30 603	-85,9	211 187	605 621
Satunnaiset tuotot		56 311						
Satunnaiset kulut	-99 851							
Poistot ja arv.alentumiset	-1 109 283	-1 118 222	-1 058 900	-1 060 000	-1 078 464	1,8	-1 026 671	-902 109
Poistoeron vähennys (+)	111 116	111 116	111 116	111 000	111 116	0,0	111 116	111 116
Poistoeron lisäys (-)								
Varausten väh.(+),lis.(-)								
Tilikauden yli-/alijäämä	241 348	-967 627	-1 164 334	-499 000	-997 951	-14,3	-704 368	-185 372
Sisäiset erät	1 866 055	1 889 767	1 770 259		1 816 811		1 816 811	1 816 811

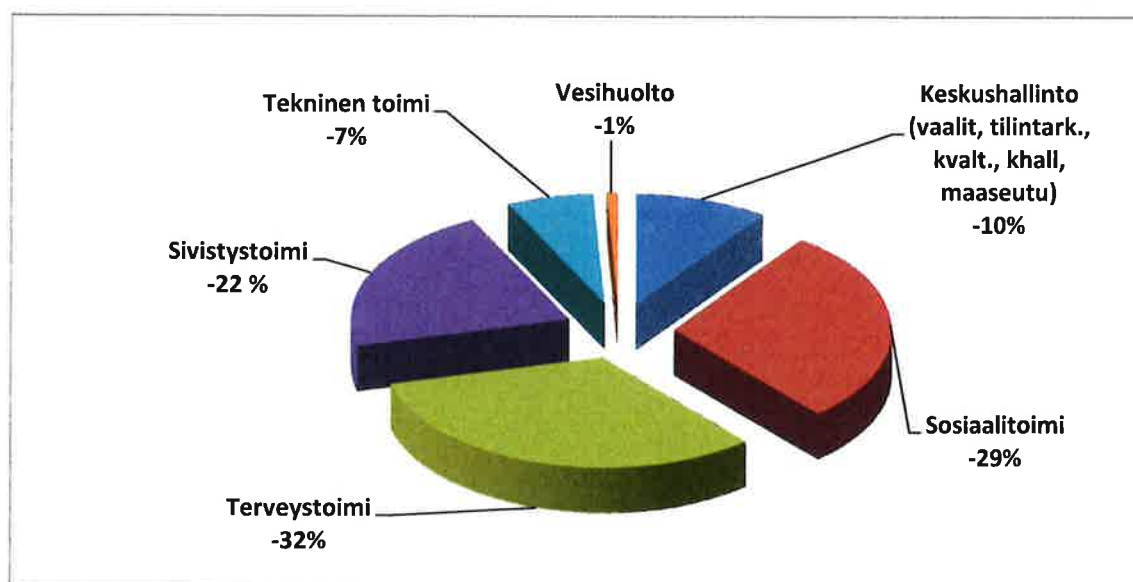
5.3 Toimintatuotot ja -kulut hallintokunnittain TA 2020

Hallintokunta	Tuotot	Kulut	Netto
Keskushallinto (vaalit, tilintark., kvalt., khall, maaseutu)	1 665 737	-2 343 684	-677 947
Sosiaalitoimi	1 112 334	-6 845 168	-5 732 834
Terveystoimi	256 800	-7 709 509	-7 452 709
Sivistystoimi	1 166 511	-5 147 255	-3 980 744
Tekninen toimi	745 121	-1 547 371	-802 250
Vesihuolto	336 310	-198 271	138 039
Yhteensä	5 282 813	-23 791 258	-18 508 445

Toimintatulot hallintokunnittain

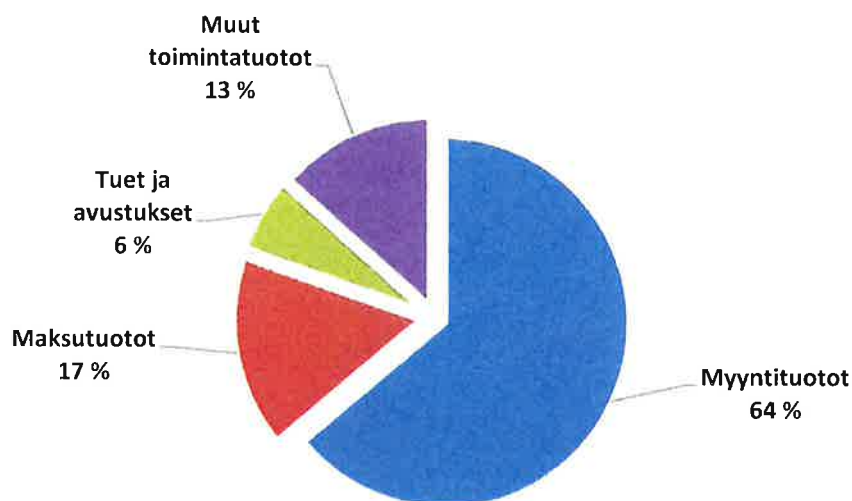
Toimintakulut hallintokunnittain

5.4 Toimintatuotot ja -kulut lajeittain TA 2020

Toimintatuottojen jakaantuminen tulolajeittain

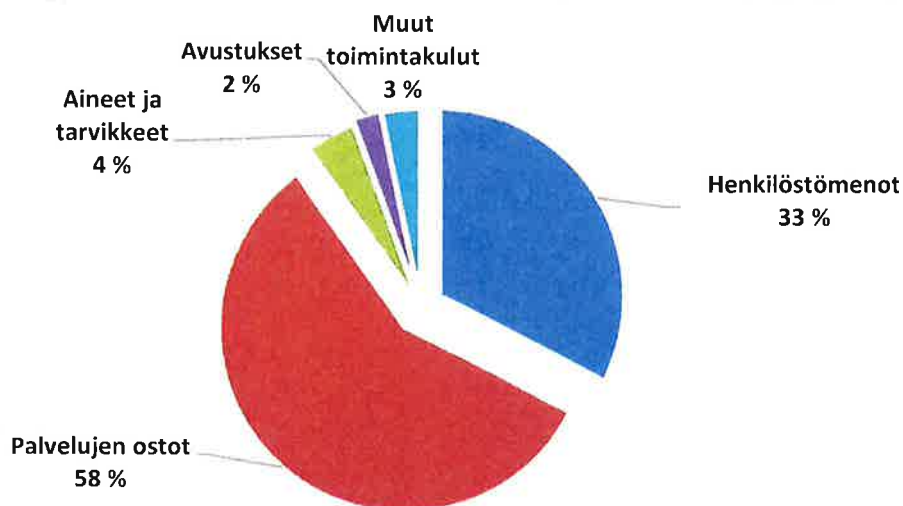
	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Myyntituotot	3 373 716	3 383 780
Maksutuotot	870 420	910 140
Tuet ja avustukset	331 659	349 800
Muut toimintatuotot	707 018	736 289
	<u>5 282 813</u>	<u>5 380 009</u>

Toimintakulujen jakaantuminen kululajeittain

Tuloslaskelman mukaan sv.korvaukset 58.500 € vähennetty henkilöstökuluista

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Henkilöstömenot	7 727 389	7 697 310
Palvelujen ostot	13 708 950	13 580 515
Aineet ja tarvikkeet	1 014 170	1 021 445
Avustukset	561 750	683 050
Muut toimintakulut	778 999	727 218
Yhteensä	<u>23 791 258</u>	<u>23 709 538</u>

6 Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma osoittaa toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat. Toiminnan rahavirta osoittaa budjetoidun tulo-rahoituksen määrän, joka on varainhoitovuonna käytettävissä investointien rahoittamiseen, pääomasijoituksiin ja pääoman palautuksiin sekä maksuvalmiuden vahvistamiseen. Investointien rahavirta muodostuu investointimenojen ja niihin saatujen rahoitusosuuksien ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulosten erotuksesta. Rahoituksen rahavirtaan budjetoidaan lainakannan ja pääoman muutokset.

Rahoituslaskelman mukaan toiminnan rahavirta on -791.645 euroa (vuosikate, siirtyy tuloslaskelmasta). Bruttoinvestoinnit ovat 867.083 euroa (netto 761.042 euroa). Varsinaisia käyttöomaisuuden myyntituloja arvioidaan kertyvän 30.000 euroa.

Investointien rahavirta muodostuu talousarvion investointiosasta siirtyneistä investointimenoista ja niihin saaduista rahoitusosuuksista. Erät esitetään rahoituslaskelmassa bruttomääräisinä.

Rahoituksen rahavirtaan vaikuttavina erinä rahoituslaskelmassa on käsitelty pitkäaikaisten lainojen muutoksina aiempien vuosien lainojen lyhennykset -625.000 euroa.

Rahoituslaskelma päättyy *Vaikutus maksuvalmiuteen* -erään, joka kertoo kunnan maksuvalmiuden kehityksen. Positiivinen arvo tarkoittaa kunnan maksuvalmiuden vahvistumista ja negatiivinen sen heikkenemisestä. Maksuvalmius joudutaan tulevina vuosina turvaamaan lainalla.

Tunnusluku *"lainanhoitokate"* kertoo kunnan tulo-rahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä, kun arvo on 1-2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kassan riittävyys kuvaa kunnan maksuvalmiutta, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Riittävänä tavoitearvona voidaan pitää 14–30 päivän kassan riittävyyttä.

Lainanotto-oikeus kunnanhallitukselle

Vuoden 2020 investointien ja kassan riittävyyden turvaamiseksi on tarkoituksenmukaista, että kunnanvaltuusto myöntää kunnanhallitukselle rahoituslaskelman mukaisen 1,5 miljoonan euron lainanotto-oikeuden vuodelle 2020.

Tuusniemen kunta on ottanut käyttöön Kuntarahoitus Oyj:n kuntatodistusohjelman, jossa kunnan limiitti on 4 miljoonaa euroa. Kuntatodistusohjelman käyttöoikeus on kunnanjohtajalla tai hallintojohtajalla, kummallakin erikseen. Se osa nostetusta lyhytaikaisesta lainasta, mitä ei kyetä maksamaan tilikauden aikana takaisin, muutetaan vuosittain pitkäaikaiseksi talousarviolainaksi valtuuston kulloisessakin kunnan talousarviossa vahvistamien enimmäislainamäärien puitteissa.

6.1 Rahoituslaskelma

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	-16 832	-109 150	-30 603	211 187	605 621
Satunnaiset erät	56 311				
Tulorahoituksen korjauserät	-5 089				
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-796 059	-1 390 605	-867 083	-400 000	-200 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	106 119	122 803	76 041		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	19 848	30 000	30 000	30 000	30 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-635 702	-1 346 952	-791 645	-158 813	435 621
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset					
Antolainasaamisten vähennykset					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		1 500 000	1 500 000	900 000	400 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-625 000	-625 000	-625 000	-675 000	-665 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen	-1 260 702	-471 952	83 355	66 187	170 621
Rahavarat 31.12.	1 993 797	1 521 845	1 605 200	1 671 387	1 842 008
Rahavarat 1.1.		1 993 797	1 521 845	1 605 200	1 671 387
Tavoitteet ja tunnusluvut					
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä €	635 702	-1 346 952	-791 645	-158 813	435 621
Lainanhoitokate (vuosikate+korkokulut) / (korkokulut+lainanlyhennykset)	2,0	0,24	0,13	0,21	0,76
Kassan riittävyys, pv 365*Kassavarat 31.12. / kassasta maksut tilikaudella	35	24	25	26	29
=Valtuustoon nähden sitovat erät					

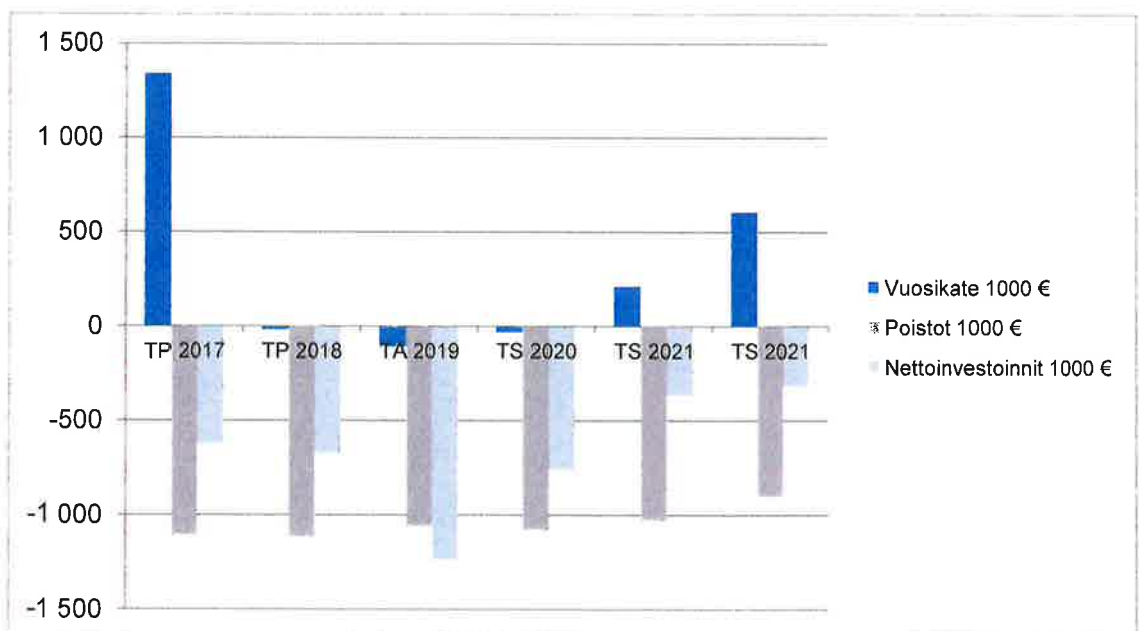
6.2 Vuosikate, poistot ja nettoinvestoinnit

Talouden suunnittelussa ja seurannassa tulisi tarkastella vuosikatteen, poistojen ja nettoinvestointien keskinäistä suhdetta.

Poistojen määrä on kasvanut viime vuosien isojen investointien myötä. Tulevaisuudessa poistojen kasvu hidastuu, koska investointihankkeiden määrä vähenee huomattavasti. Investointitason lasku tulee vaikuttamaan suoraan palvelutuotantoon tarvittavan kiinteän omaisuuden, kuten rakennusten, teiden ja verkostojen kuntoon.

VUOSIKATE, POISTOT JA NETTOINVESTOINNIT 2017-2022

	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Vuosikate 1000 €	1 339	-16	-109	-31	211	606
Poistot 1000 €	-1 109	1 118	-1 059	-1 078	-1 026	-902
Nettoinvestoinnit 1000 €	626	675	-1 238	-761	-370	-320

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Tilivelvolliset: hallintojohtaja, keskusvaalilautakunnan jäsenet

Keskusvaalilautakunnan tehtävä on tuottaa äänestyspalvelut voimassa olevien säädösten mukaisesti, valvoa vaalien järjestämistä ja äänestystilaisuuksien toimivuutta sekä järjestää vaalit taloudellisesti.

Vuonna 2019 järjestettiin eduskuntavaalit ja europarlamenttivaalit. Vuonna 2020 ja 2022 ei ole säännönmukaisia vaaleja. Vuonna 2021 järjestetään kunnallisvaalit. Talousarviossa on varauduttu keskusvaalilautakunnan kokoontumiseen tarvittaessa valmistelevaan tulevia vaaleja.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Suunnittelukauden tavoite 2020-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Aktivoida äänestäjiä	Äänestysprosentti	Äänestysprosentti: Yli 40 % / EU- ja maakuntavaalit. Yli 65 % / Eduskunta- ja kunnallisvaalit
Talousarviovuoden 2020 tavoitteet		
Vaalien äänestysaktiivisuuden parantaminen	Äänestysprosentti, äänestäjät	Äänestysprosentti: Yli 40 % / EU- ja maakuntavaalit. Yli 65 % / Eduskuntavaalit

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Keskusvaalilautakunnan tulee kehittää toimintaansa ja varmistaa, että äänestäminen vaaleissa on vaivatonta ja mahdollista myös poikkeavissa tilanteissa. Vaalisalaisuus tulee taata kaikissa äänestystilanteissa.

Vaalien järjestämispaikalla tulee olla esteetön kulkumahdollisuus. Vaalitoimitsijoita tulee olla tarpeellinen määrä.

Talous

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	4 873	17 300	-	-	-
Toimintakulut	-7 495	-27 242	-1 600	-10 000	-
Toimintakate (netto)	-2 622	-9 942	-1 600	-10 000	-
Laskennalliset kustannukset					
Poistot	-	-	-	-	-
Tehtävän kokonaiskustannukset	-2 622	-9 942	-1 600	-10 000	-

=valtuustoon nähden sitovat erät

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tilivelvolliset: tarkastuslautakunnan jäsenet

Tarkastuslautakunnan tehtävä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat, arvioida valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen kunnassa ja kuntakonsernissa, huolehtia kunnan ja tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta sekä arvioida talouden tasapainotuksen toteutuminen tilikaudelta ja voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyys sellaisessa tilanteessa, että kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Suunnittelukauden tavoite 2020-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Talousarviovuoden 2020 tavoitteet		
Laatia tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma nelivuotissuunnitelmaan perustuen	Tarkastussuunnitelman toteutuminen	Koko kunnan toiminnan kattava tarkastussuunnitelma
Viranhaltijoiden kuuleminen ja arviointikäynnit toimipaikoilla	Vähintään painopistealojen ja keskushallinnon johtavien viranhaltijoiden kuuleminen ja toimipaikkakäynnit sekä luottamusmiesten kuuleminen	4 kuulemiskertaa
Laatia arviointikertomus tilikauden aikana tehtyjen havaintojen perusteella ja tässä yhteydessä erityisesti seurata kunnan talouden tasapainottamistoimia	Arviointikertomus	Kattava, toimintaa ohjaava arviointikertomus
Sidonnaisuusilmoitusvelvollisuuden valvonta	Sidonnaisuusrekisterin pitäminen ajan tasalla	Ajantasainen sidonnaisuusrekisteri

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Lautakunnan hyväksymät muut tavoitteet

Suunnittelukauden tavoite 2020-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Kehittää lautakunnan arviointitoimintaa mm. osallistumalla koulutuksiin	Lautakunnan jäsenten osallistuminen tarkastuslautakuntien koulutuksiin	1 koulutustilaisuus/vuosi/jäsen
Talousarviovuoden 2020 tavoitteet		
Arviointikäyntien suunnittelu (kiinteistöt ja toimipaikat) ja toteutus	Arviointikäynnit/vuosi	2 arviointikäyntiä/vuosi
Kuulemisien suunnittelu ja toteutus	Kuulemiskerrat	4
Viranhaltijapäätöspöytäkirjojen tarkastaminen	Tarkastuskerrat	1
Talousarvion toteutumisen seuranta	Talouden kuukausiraportit ja osavuosikatsaus	Seuranta/kokous

Tarkastustoiminnan painopistealueet ja kehittämistarpeet määritellään tarkastussuunnitelmassa.

Talous

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	-	-	-	-	-
Toimintakulut	-17 685	19 616	-20 345	-20 345	-20 345
Toimintakate (netto)	-17 685	-19 616	-20 345	-20 345	-20 345
Laskennalliset kustannukset	-	-	-	-	-
Poistot	-	-	-	-	-
Tehtävän kokonaiskustannukset	-17 685	-19 616	-20 345	-20 345	-20 345

=valtuustoon nähden sitovat erät

KUNNANHALLITUS

Tilivelvolliset: kunnanjohtaja, hallintojohtaja, kunnanhallituksen ja toimielimien jäsenet

Keskushallinto

Hallintoon kuuluvat kunnanvaltuusto, kunnanhallitus, keskushallinto, asuntotoimi, henkilöstöhallinto, talous- ja tietohallinto. Maaseututoimen yhteistoiminta-alue, Sydän-Savon maaseutupalvelu, toteutetaan Siilinjärven kunnan vetovastuulla. Kunnanhallituksen alaisuudessa on myös Monetra Pohjois-Savo Oy:n tuottamat talous- ja palkkahallinnon palvelut sekä keskitetty tietohallinto.

Keskushallinnon tavoitteena on luoda, ohjata ja kehittää kunnan peruspalvelujen ja niihin liittyvien tukipalvelujen tuotantoedellytyksiä sekä edistää hyvän hallinnon toimintakulttuuria. Henkilöstöhallinnon tavoitteena on ylläpitää ja kehittää henkilöstön ammattitaitoa, työkykyä ja motivaatiota. Taloushallinnon tavoitteena on tuottaa asiantuntijapalvelut kunnan eri toimialueille ja luottamushenkilöille, kehittää taloushallinnon prosesseja sekä seurata ja ennakoita talouden kehittymistä. Sydän-Savon maaseutupalvelun tavoitteena on huolehtia maaseudun elinkeinojen, elinolosuhteiden ja palvelujen kehittamisestä sekä maaseutuelinkeinoja koskevien viranomaistehtävien hoitamisesta.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Suunnittelukauden tavoite 2020-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Kehittää ja uudistaa palvelutuotantoa huomioiden paikallinen palvelutarve-taso ja yhteiskunnalliset muutokset		
Talousarviovuoden 2020 tavoitteet		
Edistää hyvän hallinnon toimintakulttuuria läpi organisaation, koskien koko kunnan toimintaa	Kantelujen, valitusten ja oikaisujen määrä aluehallinto-viranomaisille	Vähemmän kuin 20 kante-lua/vuosi koskien koko kunnan toimintaa
Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen tehtävien hoitaminen tehokkaasti, tasapuolisesti ja avoimesti	Sopimuksen toteutuminen ja yhteiset toimintaohjeet ja tavoitteet substanssitehtäviin liittyvis-sä asioissa	Sopimuksen mukainen toiminta ja työyhteisölähtöinen toiminta-prosessien arviointi ja kehittä-mismenetelmä

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Kunnanhallituksen hyväksymät muut tavoitteet

Suunnittelukauden tavoite 2020-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Uuden kuntastrategian toteutus	Strategisten tavoitteiden toteutuminen	Kunnan toiminta perustuu kuntastrategiaan
Maaseutuhallinnon palvelujen saavutettavuus, henkilöstön ammattitaito, palvelujen hallittu kustannuskehitys	Toimipisteet, sähköiset palvelut, toimintakulut	Sähköiset tukihakemukset 95 %, toimintakulut entisellä tasolla
Talousarviovuoden 2020 tavoitteet		
Sähköisen asianhallintajärjestelmän hankinta ja käyttöönotto		Käytössä vuoden 2020 syksyyn mennessä
Henkilöstön työhyvinvoinnin parantaminen ja sairauspoissaolojen vähentäminen	Työhyvinvointikysely Sairauspoissaolot pv/hlö	Työhyvinvointikysely toteutetaan vuosittain Keskimäärin sairauspoissaolopäiviä / hlö vähemmän kuin 18

Vuoden 2020 talousarvion ollessa alijäämäinen kunnan on noudatettava kaikissa toiminnoissaan erityisen tarkkaa menokuria. Mahdollisuudet uusiin talouden tasapainottamistoimiin selvitetään.

Keskushallinnon haasteena on toiminnan jatkuvuuden ja sujuvuuden varmistaminen lyhyen ajan sisällä tapahtuneiden henkilöstömuutosten seurauksena. Lähivuosina tulee tapahtumaan vielä lisääkin eläköitymisiä. Hiljaisen tiedon siirtämiseen eli mentorointiin on kiinnitettävä ajoissa huomiota asiantuntijapalveluiden tuottamisen jatkuvuuden kannalta.

Sydän-Savon maaseutupalvelun Tuusniemen oma toimipiste palvelee asiakkaita ajanvarauksella. Maaseutupalvelujen maksuosuus arvioidaan olevan noin 36.797 €.

Sopimuksen mukaiset toiminnan painopistealueet maaseututoimen yhteistoiminta-alueella ovat:

- Maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa säädetyn lain mukaiset viranomaistehtävät
- Maatilojen ja maaseudun pienyritysten neuvonta ja aktivoiminen kehittämistoimissaan
- Maaseudun toimintaympäristön kehittäminen, muutokseen vastaaminen mm. yhteistyöllä

Kunnanhallituksen avustuksiin on varattu määrärahat veteraanijärjestöjen avustuksiin, 3.000 €.

Satamapalvelujen tuottamiseen on varattu 3.000 € (ostopalveluna).

Keskustoimiston toimintaan on varattu 139.769 €. Tuusniemi 150 vuotta juhlakuluihin on varattu 20.000 €. Työterveyshuollon palvelujen osto Järviseudun Työterveys Oy:ltä arvioidaan maksavan noin 72.500 €, Kelan korvaus työterveyshuollon kustannuksiin arvioitu noin 30.000 € ja netto 45.000 € jaettu hallintokunnille työntekijöiden suhteessa. Asuntotoimeen on varattu vuokratuloihin 277.652 € ja vastikemenoihin 298.240 €.

Muuhun henkilöstöhallintoon on varattu yhteensä 29.656 €; määräraha on varattu mm. työsuojelupäällikön ja työsuojeluvaltuutettujen palkkaukseen sekä koulutukseen ja ammattijärjestöjen luottamushenkilöiden koulutukseen. TYKY-toimintaan varattu 8.500 € käytetään henkilöstön työkyvyn ylläpitoon. Määräraha on 60 €/henkilö. Talous-, henkilöstö- ja tietohallinnon palvelujen tuottamiseen on varattu yhteensä 378.336 € (sisältäen Monetra Oy:n kustannukset). Keskitetysti hoidettujen palvelujen kustannukset jaetaan sisäisesti eri toimialoille. Kunnallisverotukseen on varattu 56.417 €.

Tuusniemen kunnan ja Istekki Oy:n välille on hyväksytty jatkuvien palvelujen sopimus joulukuussa 2018. Istekki Oy vastaa kunnan ICT-palvelujen tuotannon kokonaisuudesta. Vuonna 2019 Istekki Oy:n laskutuksessa siirryttiin hallintokuntaakohtaiseen laskutukseen, jossa tavoitteena on kustannusseurannan parantaminen. Vuonna 2019 hankittu sähköinen asianhallintajärjestelmä otetaan käyttöön vuonna 2020. Marraskuussa 2019 aloitettu O365-käyttöönottoprojekti jatkuu vuonna 2020.

Talous

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	924 129	869 942	902 912	902 912	902 912
Toimintakulut	-1 362 912	-1 366 514	-1 345 759	-1 325 759	-1 325 759
Toimintakate (netto)	-438 784	-496 572	-442 847	-422 847	-422 847
Laskennalliset kustannukset					
Poistot	-83 693	-79 500	-102 150	-88 630	-60 190
Tehtävän kokonaiskustannukset	-522 477	-576 072	-544 997	-511 477	-483 037
=valtuustoon nähden sitovat erät					

Elinkeino- ja kehittämispalvelut

Tilivelvolliset: kunnanjohtaja ja kunnanhallituksen jäsenet

Elinkeino- ja kehittämispalveluihin kuuluvat elinkeinojen kehittäminen, seudullinen yhteistyö ja kuntamarkkinointi.

Kunnanvaltuuston tekemien linjauksien mukaisesti elinkeino- ja kehittämispalveluista on vastannut kevästä 2014 alkaen Tuusniemen Teollisuus Oy, sen toimitusjohtaja ja hallitus. Toimintaa ohjaavat erityisesti Tuusniemen elinkeino-ohjelma ja kuntastrategia. Elinkeino-ohjelma on päivitetty keväällä 2018. Päivitetty elinkeino-ohjelma on toimitettu kunnanhallitukselle ja sitä on käsitelty valtuustoseminaarissa 5.11.2018. Elinkeino-ohjelman toimenpiteet kohdistuvat erityisesti teollisuusalueen, sataman ja liikekeskustan kehittämiseen.

Määrärahat vahvistetaan vuosittain talousarviossa yhtiön esittämän käyttösuunnitelman pohjalta.

Kunnanjohtaja vastaa edelleen laajemmista kunnanhallituksen ja -valtuuston käsittelyä vaativista elinkeinotoimenpiteistä sekä kunnan sisäisestä markkinoinnista/tiedottamisesta ja sidosryhmäsuhteiden ylläpitämisestä. Seudullista kehittämistoimintaa toteutetaan yhteistyössä mm. Pohjois-Savon liiton, Pohjois-Savon ELY-keskuksen, Kehittämisyhdistys Kalakukko ry:n, Itä-Suomen yliopiston, oppilaitosten sekä elinkeinoelämää kehittävien hankkeiden kanssa.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Suunnittelukauden tavoite 2020-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Elinkeino-ohjelman toteuttaminen	Toteutetut kehittämistoimenpiteet	1 toimenpide/kärkihanke/vuosi
Talousarviovuoden 2020 tavoitteet		
Yritysten toiminta- ja kasvu-mahdollisuuksien turvaaminen	Yritysten määrä Työpaikkojen määrä	Vähintään 10 uutta yritystä/vuosi Uusia työpaikkoja 30/vuosi

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Kunnanhallituksen hyväksymät muut tavoitteet

Suunnittelukauden tavoite 2020-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Talousarviovuoden 2020 tavoitteet		
	Saatu hankerahoitus/yhtiö kpl Hankeraha/avustus/muu rahoitus/yritykset kpl	1 hanke/vuosi 2 kpl/vuosi
	Kehittämistoimenpiteet kpl	1 toimenpide/kärkihanke

Tuusniemen Teollisuus Oy:n toimintaan on varattu 160.000 euroa.

Seudullisiin kehittämispalveluihin varattuja määrärahoja ovat mm. Pohjois-Savon liiton 23 000 euroa vuodelle 2020, Kohti eKUNTAA-hanke 1 388 euroa vuosille 2019-2020. Kalakukko ry Leader -osuus vuodelle 2020 on ennusteen mukaan 9 439 euroa. Lisäksi varattiin 3 500 euroa muihin nimeämättömiin hankkeisiin. Kuntamarkkinointiin varattiin 3 800 euroa.

Talous

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	7 662	-	1 300	1 300	1 300
Toimintakulut	-241 986	-245 600	-201 127	-201 127	-201 127
Toimintakate (netto)	-234 324	-245 600	-199 827	-199 827	-199 827
Laskennalliset kustannukset					
Poistot	-760	-	-7 173	-5 740	-4 590
Tehtävän kokonaiskustannukset	-235 084	-245 600	-207 000	-205 567	-204 417

=valtuustoon nähden sitovat erät

Ateriapalvelut

Tilivelvolliset: hallintojohtaja ja kunnanhallituksen jäsenet

Tuusniemen kunnan ateriapalvelut tuottaa keskitetysti taloudellisesti laadukkaat ja terveelliset ateriapalvelut koulukeskukseen, sairaalaan, palvelukeskukseen, päiväkotiin ja koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaan sekä muihin sosiaalitoimen tukipalveluihin. Koulukeskuksessa sijaitsee jakelukeittiö, jossa keskuskeittiön henkilökunta toimii ateriapalvelujen tuottajana. Ateriapalveluja sitoo kunnanvaltuuston hyväksymä nettomäärärahataso.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Suunnittelukauden tavoite 2020-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Asiakaskunnan erilaisuuden huomioiminen	Asiakaspalaute	Asiakastyytyväisyys
Kotimaisen ruokakulttuurin edistäminen ja lähiruoan käytön lisääminen	Itsearviointi ja elintarvikeostot lähialueiden tuottajilta	Elintarvikeostoista lähiruokaa 15%, luomua 5% Kotimaisuusaste 80%
Talousarviovuoden 2020 tavoitteet		
Ruokahuollon kustannustehokkuus	Euroa / ateriasuorite	Toiminnan tulot kattavat käyttömenot ja kustannustaso ei yli keskimääräisen valtakunnan tason
Laatu / turvallisuus	Omavalvonta / asiakaspalaute Oivaraaportti	Omavalvontasuunnitelman toteutuminen
Henkilöstön ammattitaidon ylläpitäminen ja kehittäminen Työhyvinvoinnin ylläpitäminen	Kehityskeskustelut Työpaikkakokoukset Täydennyskoulutukset Oppisopimuskoulutukset	Työnkierron kautta moniosaamisen lisääminen, koulutuksiin osallistumismahdollisuus kaikilla

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Valtakunnalliset ravitsemussuositukset ovat pohjana suunniteltaessa eri ikäryhmien ruokailua. Suosituksilla halutaan edistää ja tukea ravitsemuksen sekä terveyden myönteistä kehitystä. Ruokahuoltoa ohjaamassa ovat myös eri lait, mm. elintarvike-, hankinta- ja omavalvontalait.

Ateriapalvelujen tuottamiseen liittyviä haasteita ja epävarmuustekijöitä ovat mm. elintarvikealaan liittyvät työtaistelutilanteet, elintarvikkeiden saatavuus ja laatutekijät sekä toiminnallisten resurssien ennakointi tulevien muutosten varalta.

Ateriapalvelujen tavoitteena on terveyttä ja hyvinvointia edistävien ateriapalvelujen tuottaminen kustannustehokkaasti asiakaskunnan yksilölliset tarpeet huomioiden. Kotimaisen ruokakulttuurin edistäminen sekä luomu- ja lähiruoan käytön lisääminen ovat myös lähivuosisen tavoitteena.

Talous

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2017	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	737 810	777 780	746 025	746 025	746 025
Toimintakulut	-676 664	-712 558	-709 663	-709 663	-709 663
Toimintakate (netto)	61 146	65 222	36 362	36 362	36 362
Laskennalliset kustannukset					
Poistot	-12 990	-13 000	-13 490	-9 997	-4 408
Tehtävän kokonaiskustannukset	48 156	52 222	22 872	26 365	31 954
=valtuustoon nähden sitovat erät					

Muu yleis- ja keskushallinto

Tilivelvolliset: hallintojohtaja ja kunnanhallituksen jäsenet

Muuhun yleis- ja keskushallintoon kuuluvat nuorten työllistäminen, joukkoliikenne ja hankintatoimi.

Nuorten työllistämistoimilla perehdytetään nuoria työelämään. Joukkoliikenteen tavoitteena on edistää asuinkunta-ajattelun toteutumista ja järjestää kaikille kunnan haja-asutusalueella asuville kuntalaisille mahdollisimman tasapuoliset kuljetuspalvelut. Kymppikyydin asiakasmaksua korotetaan yhdellä eurolla eli 6 euroon/sivu. Matkahuolto Oy irtisanoi seutulipputuotteen 31.12.2018. Tuusniemi – Kuopio –linja-autoliikenteessä aloitettiin 1.3.2019 alkaen palvelusetelin kuntakokeilu, jota jatketaan vuonna 2020. Seutulipun korvaavien lipputuotteiden muiden vaihtoehtojen selvittämistä jatketaan. Hankintatoimen tavoitteena on toteuttaa kunnan hankinnat keskitetysti, kustannustehokkaasti ja taloudellisesti. Kunta on mukana Sansia Oy:ssä (entinen IS-Hankinta Oy).

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Suunnittelukauden tavoite 2020-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Hankintaohjeiden päivittäminen	Päivitetään yhteistyössä Sansia Oy:n kanssa kunnan hankintaohjeet	Hankintaohjeet päivitetty vuonna 2020
Talousarviovuoden 2020 tavoitteet		
Nuorten työllistäminen kesällä	Työllistetyt nuoret lkm	90 % kesätyöharjoitteluun hakeneista 16-21 vuotiaista nuorista
Toimivien joukkoliikennepalvelujen järjestäminen	Seutulipun korvaava lipputuote Kymppikyytiläisten lkm	Seutulipun korvaava lipputuote Vähintään 1.000 matkaa

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Talous

Tuloarviot ja määrärahat €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	15 810	12 800	15 500	15.500	15.500
Toimintakulut	-42 955	-46 770	-65.190	-65.190	-65.190
Toimintakate (netto)	-27 144	-33 970	-49.690	-49.690	-49.690
Laskennalliset kustannukset					
Poistot	-	-	-	-	-
Tehtävän kokonaiskustannukset	-27 144	-33 970	-49.690	-49.690	-49.690
valtuustoon nähden sitovat erät					

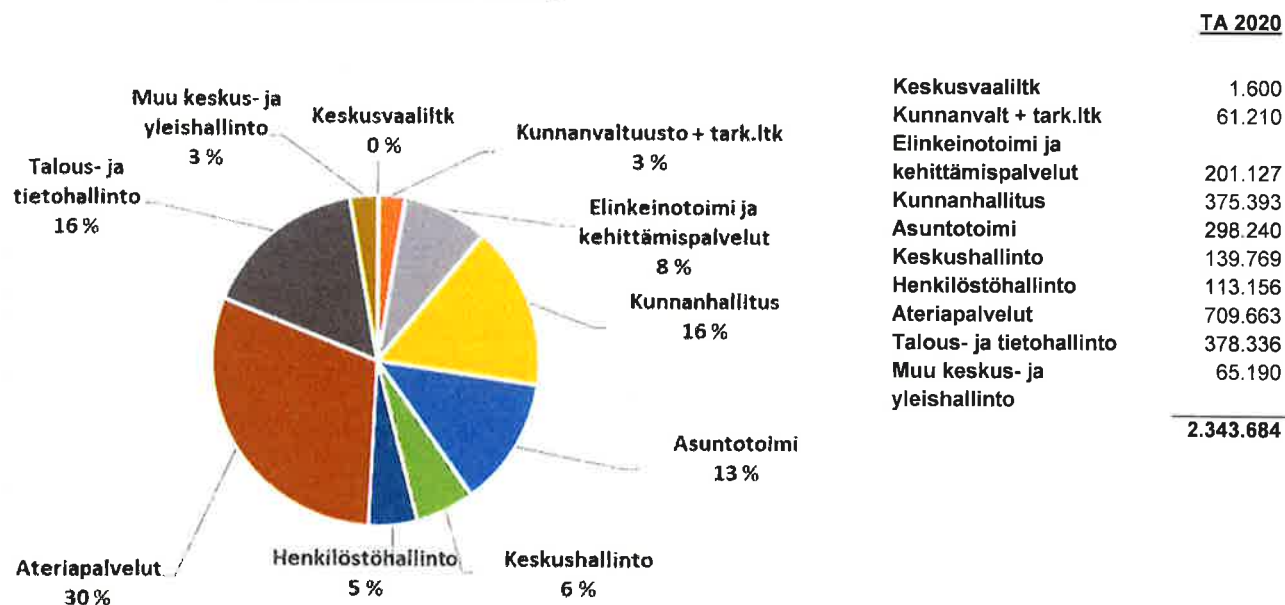
KESKUSHALLINTO YHTEENSÄ

Talous

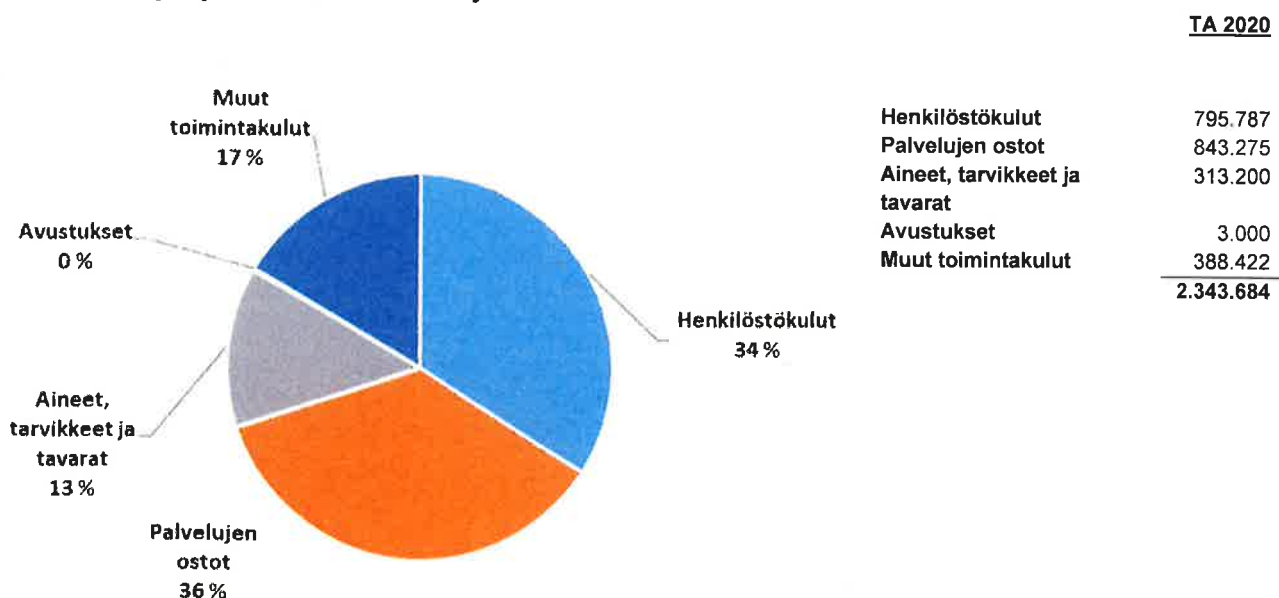
Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	1.690.284	1.677.822	1.665.737	1.665.737	1.665.737
Toimintakulut	-2.349.697	-2.395.700	-2.343.684	-2.332.084	-2.322.084
Toimintakate (netto)	-659.413	-717.878	-677.947	-666.347	-656.347
Laskennalliset kustannukset					
Poistot	-97.443	-92.500	-122.813	-104.367	-69.188
Tehtävän kokonaiskustannukset	-756.856	-810.378	-800.760	-770.714	-725.535

=valtuustoon nähden sitovat erät

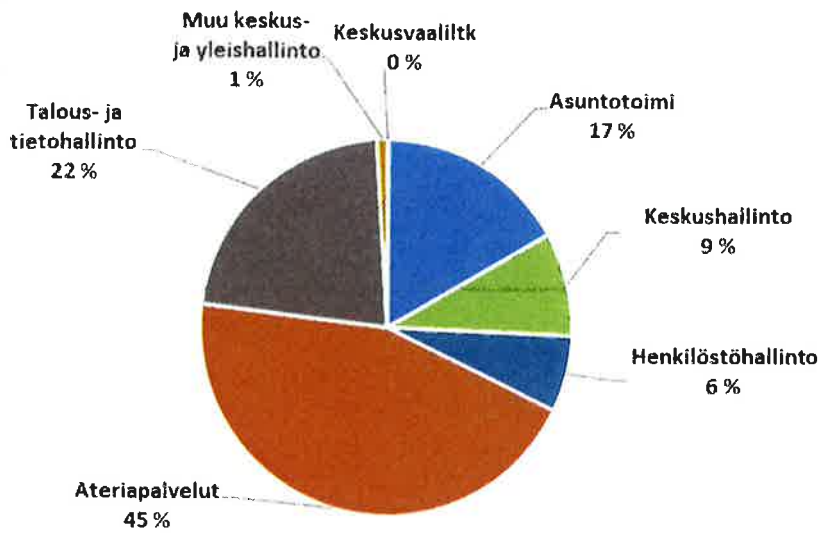
Toimintakulujen jakaantuminen tehtävittäin:

Toimintakulujen jakaantuminen kululajeittain:

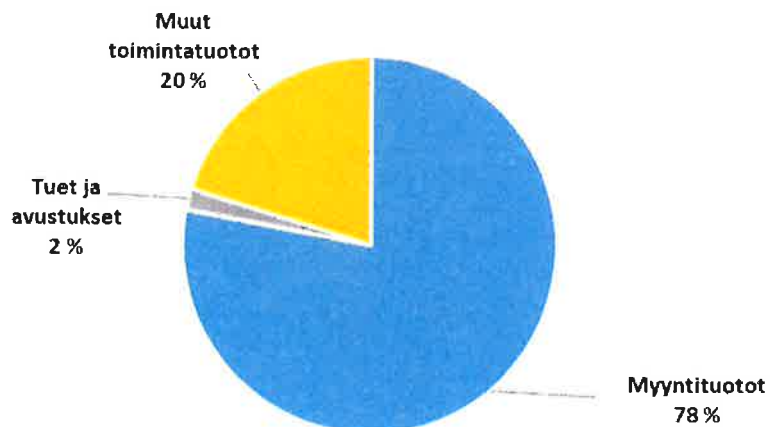
Toimintatuottojen jakaantuminen tehtävittäin:

TA 2020

Keskusvaaliltk	0
Kunnanvalt + tark.ltk	0
Elinkeinotoimi ja kehittämispalvelut	1.300
Kunnanhallitus	350
Asuntotoimi	277.652
Keskushallinto	148.410
Henkilöstöhallinto	108.500
Ateriapaalvelut	746.025
Talous- ja tietohallinto	368.000
Muu keskus- ja yleishallinto	15.500
Kokonaismäärä	1.665.737

Toimintatuottojen jakaantuminen tulolajeittain:

TA 2020

Myyntituotot	1.298.290
Maksutuotot	0
Tuet ja avustukset	30.145
Muut toimintatuotot	337.302
Kokonaismäärä	1.665.737

SOSIAALILAUTAKUNTA

Tilivelvolliset: sosiaalihoitaja ja sosiaalilautakunnan jäsenet

Muutoksia

Lastensuojelun jälkihuoltoon tulee oikeus 25-vuotiaaksi saakka 1.1.2020 alkaen.

Asiakasasiakirjalain mukaan kaikista henkilörekistereihin tallennettavista asiakirjoista on käytävä ilmi, mihin palvelutehtävään ne liittyvät viimeistään 1.1.2021 alkaen.

Sosiaalihuollon asiakasasiakirjojen liittäminen KANTA-palveluihin tulee ajankohtaiseksi suunnittelukaudella.

Lasten ja perheiden palvelut

Tulosalueeseen kuuluvat sosiaalityö, lastensuojelu, perheneuvola, koulukuraattori- ja psykologityö, perheoikeudelliset palvelut (isyyden ja lasten huolto- ja tapaamisoikeussopimusten vahvistaminen, adoptioneuvonta, tapaamisten valvonta, perheasioiden sovittelu) ja muut lasten ja perheiden avopalvelut.

Lapsiperheiden palvelujen tavoitteena on tukea lapsiperheitä ja vanhemmuutta sekä edistää lasten yksilöllistä kasvua ja myönteistä kehitystä. Lasten kasvuedellytysten ja vanhemmuuden tukemiseksi kunnan palveluissa seurataan ja edistetään lasten ja nuorten hyvinvointia ja poistetaan kasvuolojen epäkohtia. Lastensuojelun tavoitteena on turvata erityistä suojelua tarvitsevien lasten ja nuorten oikeus turvalliseen kasvuympäristöön sekä tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Suunnittelukauden tavoite 2020-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Lapsen kasvun ja kehityksen ja vanhemmuuden tukeminen varhaista tukea vahvistaen, lapsia ja perheitä osallistaen ja oikea-aikainen tuki löytäen.	0-17-vuotiaat kodin ulkopuolelle sijoitetut, % vastaavan ikäisestä väestöstä	Pienenee vuoden 2019 tasosta
Talousarviovuoden 2020 tavoitteet		
Perhekeskustoimintamallin mukainen työskentely toteutuu sosiaali- ja terveydenhuollon, varhaiskasvatuksen, koulun ja vapaa-aikatoimen kesken	TUULA -tiimi Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma	Kokoontuminen >4 kertaa vuodessa Valmistuu vuonna 2020
Tietojärjestelmä tukee THL:n määräysten mukaista sosiaalihuollon kirjaamista palvelutehtävittäin	Alue-Pro Consona sosiaalityön käyttöönottoprojekti	Toteutuu vuonna 2020

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Lautakunnan hyväksymät muut tavoitteet

Talousarviovuoden 2020 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Varhainen tuki toteutuu lasten kasvuym- päristössä, kotona ja varhaiskasvatuk- sessa sekä neuvolassa Tuen ja erityisen tuen tarpeisiin vasta- taan yhteisesti sovittua toimintamallia käyttäen	ShL:n perhetyöperheet Neuvolan ja perhetyön TERT- TU –työ Varhaiskasvatuksen kanssa yhteinen toimintamalli	>5 perhettä Kohdentuu vauvaperheisiin ja 5- vuotiaiden perheisiin Kuvattu ja käytössä
Toteutetaan opiskeluhoollon lapsi- ja nuorilähtöistä toimintamallia, monialaista arviointia ja yhteistyötä	Koulukuraattorin työpanos Psykologipalvelut ostopalveluna	0,4 henkilötyövuotta <50 000 €/v
Vastataan lastensuojelun avohuollon, sijaishuollon ja jälkihuollon intensiivisen tuen tarpeeseen	LsL:n perhetyöperheet Tukihenkilö ja -perhetoiminta Tehostettu perhetyö Perhekuntoutus	Asiakasmäärä >vuonna 2018 Tarpeeseen pystytty vastaa- maan Ostopalvelut hankittu asiakas- tarpeen mukaisesti
Henkilöstön työhyvinvointi, osaaminen ja hyvä johtaminen toteutuu	Sairauspoissaolot Täydennyskoulutus Kehityskeskustelut	< vuoden 2018 ja 2019 keskiar- vo >3 pv/työntekijä Käyty 100 % joko yksilö- tai ryhmäkeskusteluna

Talous

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	46 237	79 500	83 700	83 700	83 700
Toimintakulut	-1 170 333	-1 299 582	-1 286 097	-1 286 097	-1 266 097
Toimintakate (netto)	-1 124 096	-1 220 082	-1 202 397	-1 182 397	-1 182 397
Laskennalliset kustannukset					
Poistot	-				
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 124 096	-1 064 022	-1 202 397	-1 182 397	-1 182 397

=valtuustoon nähden sitovat erät

Henkilöstö

sosiaalityöntekijä (lapsiperheiden sosiaalityö, lastensuojelu, vastaava koulukuraattori)

sosiaalityöntekijä 0,8 (aikuissosiaalityö, mielenterveys- ja päihdepalvelut)

sosiaaliohjaaja (lapsiperhepalvelut, aikuissosiaalityö)

palveluohjaaja 0,2 (vammapalvelut)

Vanhuspalvelut

Vanhuspalvelut sisältää kotipalvelun ja asumispalvelut.

lääkäritien palvelujen tavoitteena on edistää ja tukea iäkkäiden henkilöiden toimintakykyä ja itsenäistä suoriutumista sekä sosiaalista hyvinvointia ja turvallisuutta

Kotipalvelu tukee yhdessä kotisairaanhoidon kanssa vanhusten, vammaisten ja pitkäaikaissairaiden kotona selviytymistä ja mielekästä ja merkityksellistä elämää. Kotipalvelu järjestää myös lapsiperheiden kotipalvelua. Asumispalveluissa on noin 50 paikalla sekä pitkäaikais- että lyhytaikaisasumista kolmessa tehostetun palveluasumisen yksikössä: Tuomikodissa, Mäntykodissa ja Koivukodissa. Koivukoti on erityisasumisen yksikkö vammaisille, kehitysvammaisille ja ikäihmisille.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Suunnittelukauden tavoite 2020-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Asukkaiden toimintakykyisyyden ja turvallisen kotona sekä asumispalveluissa asumisen edistäminen ja omaishoitajien tukeminen tehtävässään asiakastarpeen mukaisin palveluin	Palvelujen peittävyys, 75 vuotta täyttäneet Palvelutarpeen arviointi Kotihoidon henkilöstön välitön työaika	Kotona > 92 % Säännöllinen kotihoito > 14 % Omaishoidon tuki > 7 % Tehostettu palveluas. < 6 % Pitkäaikainen laitoshoido < 2 % Toteutuu 7 arkipäivän kuluessa >55 %
Talousarviovuoden 2020 tavoitteet		
Vanhuspalvelujen ja vuodeosaston toimintamalli suunnitellaan sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyönä	Palvelurakenneselvitys	Valmistunut 30.4.2020 mennessä
Alue-Pegasos –tietojärjestelmä otetaan käyttöön vanhuspalveluissa	Käyttöönottoprojekti	Toteutunut v. 2020
Vanhustyön ja sen prosessien johtaminen rakentuu uudelle toimintamallille	Vanhustyön johtaja Vastaavat sairaanhoitajat Palveluohjaaja Sosiaalijohtaja	Virka jätetty täyttämättä 1.1.2020 alkaen Hallintosäännössä lisätty henkilöstöpäätösten ratkaisovaltaa Tehtävä vakinaistettu 1.1.2020 alkaen Työajasta kohdennettu 30 % vanhuspalveluihin

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Lautakunnan hyväksymät muut tavoitteet

Talousarviovuoden 2020 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Kokemustietoa hyödynnetään palvelujen kehittämisessä	Asiakasosallisuus Vanhus- ja vammaisneuvosto	Asiakasraadit ja omaisraadit toimivat asumispalveluissa ja kotipalvelussa 4 kertaa vuodessa

	Palauteen hyödyntäminen	Palvelun laadusta kerätty palaute asiakkailta, omaisilta ja henkilöstöltä ja huomioitu palveluprosessien kehittämisessä.
Asiakasprosessit toteutetaan laaja-alaisesti arvioiden, tavoitteellisesti asiakasta kuunnellen ja asiakkaan toimintakykyä edistään	Asiakasosallisuus	Asiakkaan oma tarve ja tavoite kirjattu kaikkien asiakkaiden hoito- ja palvelusuunnitelmaan
	Vastuuhoitajamalli	Toimintamalli ja sen vaikutukset asiakkaan merkitykselliseen arkeen sisäistetty käytännössä
	Hoito- ja palvelusuunnitelma	Tavoitteellinen suunnitelma kuntoutumisen edistämiseksi ja toimintakyvyn ylläpitämiseksi kaikilla asiakkailla.
Vanhuspalvelujen asiakkaana olevien iäkkäiden toimintakyky paranee ja kotikuntoutus edistyy	Toimintakykymittaukset (kävely, lihas, tasapaino, ravitsemus, mieliala, muisti)	Toimintakyvyn mittaritietojen perusteella asetettu palvelusuunnitelmaan seurattavia tavoitteita.
	Kuntouttava arviointijakso	Käytössä laajemmin kuin vuonna 2019
Henkilöstö kohdennetaan asiakastarpeen mukaisesti	RAVA-mittari	RAVA-tulosten systemaattinen analysointi käytössä
	Henkilöstömitoituksen kerroin asumispalveluissa	> 0,6 (moniammatillinen)
	Lapsiperheiden kotipalvelu	Tarpeeseen vastattu 100 %
Henkilöstön työhyvinvointi ja osaaminen kasvaa ja hyvä johtaminen toteutuu	Sairauspoissaolot Täydennyskoulutus Kehityskeskustelut	< vv 2018 ja 2019 keskiarvo >3 pv/työntekijä Käyty 100 % joko yksilö- tai ryhmäkeskusteluna

Talous

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	942 302	927 040	943 300	943 300	943 300
Toimintakulut	-3 252 996	-3 319 713	-3 523 370	-3 479 370	-3 479 370
Toimintakate (netto)	-2 310 695	-2 392 673	-2 580 070	-2 536 070	-2 536 070
Laskennalliset kustannukset					
Poistot	-204 558	-209 500	-207 587	-192 709	-181 566
Tehtävän kokonaiskustannukset	-2 515 253	-2 602 173	-2 787 657	-2 728 779	-2 717 636
=valtuustoon nähden sitovat erät					

Henkilöstö

Vanhuspalvelut: sosiaalihoitaja (0,3), palveluohjaaja, toimistos sihteeri

Tuomikoti ja Mäntykoti: 1 vastaava sairaanhoitaja, 13 lähihoitajaa, 3 laitoshuoltajaa, 1 sairaanhoitaja (varahenkilö), 1 lähihoitaja (varahenkilö)

Koivukoti: 1 vastaava sairaanhoitaja, 7,5 lähihoitajaa, 1 laitoshuoltaja, 1 lähihoitaja (varahenkilö)

Kotipalvelu: 1 vastaava sairaanhoitaja, 2 sairaanhoitajaa, 13 lähihoitajaa, 2 kodinhoitajaa, 1 kotiaavustaja (varahenkilö)

Vammaispalvelut

Tulosalueeseen kuuluvat kehitysvammaisten palvelut (kehitysvammalaitokset, kehitysvammaisten perhehoito, avohuolto ja päivätoiminta) ja vammaispalvelut (vaikeavammaisten asumispalvelut ja kuljetuspalvelut, tulkkipalvelut, vaikeavammaisten asuntojen muutostyöt, henkilökohtainen avustajatoiminta ja toimintakeskuksen työtoiminta).

Vammaispalvelujen tavoitteena on edistää vammaisten henkilöiden osallisuutta ja yhdenvertaisuutta yhteiskunnassa sekä ehkäistä ja poistaa vammaisuudesta johtuvia esteitä. Vammaispalvelujen järjestämisen lähtökohtana on taata vammaisille henkilöille välttämätön huolenpito arjessa suoriutumisen mahdollistamiseksi.

Päivä- ja työtoimintaa järjestetään kehitysvammaisille, vaikeavammaisille ja mielenterveyskuntoutujille.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Suunnittelukauden tavoite 2020-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Erityisryhmien kotona asumisen tukemista vahvistetaan	Kotipalvelun ja vammaispalvelujen yhteiset asiakassuunnitelmat	Lisääntyneet aiemmasta
Talousarviovuoden 2020 tavoitteet		
Koivukoti profiloituu erityisryhmien asumisyksiköksi	Vammaisasukkaiden määrä	Yksilöllinen asumispalvelutarve toteutunut

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Lautakunnan hyväksymät muut tavoitteet

Talousarviovuoden 2020 tavoitteet		
Palvelusuunnittelu edistää vammaisen osallisuutta ja itsenäistä selviytymistä	Palvelusuunnitelma Asiakasosallisuus	Palvelusuunnitelma tehty kaikille Asiakas osallistettu oman tavoitteen suunnitteluun ja seurantaan
Mielekäs työ- ja päivätoiminta toteutuu asiakastarpeen mukaisesti henkilöstöä kohdentaen	Mielenterveyskuntoutujien ja vaikeavammaisten ryhmä Päivätoimintaryhmä Työtoimintaryhmä Avotyötoiminta	1 – 2 pv viikossa 3 - 5 pv viikossa 3 - 5 pv viikossa 2 - 5 pv viikossa
Henkilöstö työhyvinvointi ja osaaminen kasvaa ja hyvä johtaminen toteutuu Henkilöstön työhyvinvointi, osaaminen ja hyvä johtaminen toteutuu	Sairauspoissaolot Täydennyskoulutus Kehityskeskustelut	< vuoden 2018 ja 2019 keskiarvo >3 pv/työntekijä Käyty 100 % joko yksilö- tai ryhmäkeskusteluna

Talous

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	41 320	27 400	19 220	19 220	19 220
Toimintakulut	-1 279 349	-1 157 935	-1 071 638	-1 037 048	-1 037 048
Toimintakate (netto)	-1 238 029	-1 130 535	-1 052 418	-1 017 828	-1 017 828
Laskennalliset kustannukset					
Poistot	-11 215	-11 300	-5 654	-5 149	-4 576
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 249 244	-1 141 835	-1 058 072	-1 022 977	-1 022 404
=valtuustoon nähten sitovat erät					

Henkilöstö

työ- ja päivätoiminta: johtava ohjaaja, ohjaaja (1,6), palveluohjaaja (0,4)
kehitysvammaisten avohuollon palveluohjaus ja asumisen ohjaus: avohuollon ohjaaja (0,6), palveluohjaaja (0,4), ohjaaja (0,4)

Aikuissosiaalityö ja työllisyyspalvelut

Aikuissosiaalityö sisältää täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen ja aikuissosiaalityön sekä mielenterveys- ja päihdepalvelut. Työllisyyspalveluihin sisältyy kuntouttava työtoiminta, työmarkkinatuki ja työllisyyteen aktivoivat toimet.

Työikäisen palvelujen tavoitteena on tukea työikäisiä asiakkaita elämänhallintaan, työhön, toimeentuloon tai opiskeluun liittyvissä asioissa sekä vähentää eriarvoisuutta.

Päihdehuollon tavoitteena on ehkäistä ja vähentää päihteiden ongelmakäyttöä ja siihen liittyviä haittoja sekä parantaa päihteiden ongelmakäyttäjien ja heidän läheistensä toimintakykyä ja turvallisuutta.

Työllisyyspalveluilla ja työllistymistä edistävällä monilaisella yhteispalvelulla (TYP) edistetään vaikeasti työllistyvien henkilöiden työllistymistä, työ- ja toimintakykyä, kouluttautumista ja työllistymisaktiivisuutta, omatoimisuutta, sosiaalisuutta ja elämänhallintaa.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT**Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet**

Suunnittelukauden tavoite 2020-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Pitkäaikais- ja rakennetyöttömyys vähennee	Rakennetyöttömien määrä	< tammi-elokuu 2017, ka 74
	Yli 300 pv työttömänä olleiden aktivointiaste	>40 %
	Kunnan maksaman työmarkkinatuen määrä	< kuin vuonna 2019, tavoite enintään 170 000 euroa/v
Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien palveluprosessit tulevat sujuvammiksi sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisellä työllä.	Yhteinen toimintamalli	Toimintamalli kuvattu
	Henkilöstöresurssit	Resursseja kohdennettu asiakastarpeen mukaisesti
	Osaamisen kehittäminen	Koulutukset järjestetty ja niihin osallistuttu

Talousarviovuoden 2020 tavoitteet		
Kuntouttavaa työtoimintaa ja sosiaalista kuntoutusta järjestetään ostopalveluna ja omissa hallintokunnissa	ViaDian ostopalvelu	Sopimuksen jatkamisen arviointi tehty 31.8.2020 mennessä
	Kuntouttavan työtoiminnan asiakkaat ja toimintapäivät	ka > 15 hlö/kk, toimintapäiviä >1500 pv/v
	Palkkatukipalkkojen määrä	< 70 000 €/v
	Omien hallintokuntien työllistettyjen määrä	7 – 8 hlö/v
Palkkatuella edistetään asiakkaiden positiivisten työllistymisen jatkopolkujen syntymistä		

=valuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Lautakunnan hyväksymät muut tavoitteet

Talousarviovuoden 2020 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Pitkäaikaistyöttömien omatoimisuutta, elämänhallintaa ja työllistymistä edistetään	Yli 1000 päivää työttömänä olleiden määrä	< 20 hlö/ kk
	Työmarkkinatuen määrä (yli 1000 pv)	< 9 000 €/kk
Työttömien toimintakykyä ja terveyttä edistetään yhdessä terveydenhuollon, KELAn ja Te-toimiston kanssa	Monialainen TYP	> 10 asiakasta kuukausittain
	Työttömien terveydenhuollon prosessi	> 20 terveystarkastusta/v yhteinen palauteprosessi toimii
Hankkeiden avulla poistetaan työllistymisen esteitä ja selvitetään työ- ja toimintakykyä	TYKKE –hanke (Huoltoliitto)	20 asiakasta kahden vuoden aikana
	Duuni Edellä –hanke (Sakky)	asiakasohjaus lähihoitajakoulutukseen onnistunutta > 4 osallistujaa koulutuksesta aiheutuneita matkakuluja maksettu koulutuksen tuottajalle

Talous

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	74 098	65 000	46 114	46 114	46 114
Toimintakulut	-534 387	-460 675	-456 365	-456 365	-456 365
Toimintakate (netto)	-460 289	-395 675	-410 251	-410 251	-410 251
Laskennalliset kustannukset					
Poistot					
Tehtävän kokonaiskustannukset	-460 289	-455 735	-410 251	-410 251	-410 251

=valuustoon nähden sitovat erät

Henkilöstö

sosiaalityöntekijä (0,2)

Muu sosiaalitoimi

Tulosalueelle kuuluvat asumisen ostopalvelut, omaishoidon tuki, sosiaaliasiamiespalvelut, sosiaalipäivystys, sosiaalihuoltolain mukaiset kuljetuspalvelut ja vanhus- ja vammaisneuvosto.

Sosiaalipäivystyksellä tarkoitetaan välttämättömien ja kiireellisten sosiaalipalvelujen ja muiden tukitoimien järjestämistä siten, että henkilön tarvitsema turva ja huolenpito voidaan antaa erilaisissa sosiaalisissa hätä- ja kriisitilanteissa vuorokauden ajasta riippumatta.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Talousarviovuoden 2020 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Omaishoitajien tukea tehtävässään vahvistetaan ja laajennetaan mahdollisuuksia vapaaivien pitämiseksi	Omaishoidon määrä	>7 % yli 75-vuotiaitten määrästä
	Omaishoidon tuen määrä	< 210 000 €/v
	Omaishoitajien valmennus	Toteutunut
	Omaishoitajan vapaapäivien käyttö	>vuonna 2019
	Perhehoitosopimusten määrä	>vuonna 2019

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Lautakunnan hyväksymät muut tavoitteet

Talousarviovuoden 2020 tavoitteet		
Sosiaalipäivystyksellä vastataan asiakkaiden kriisitilanteisiin kaikkina vuorokauden aikoina	Virka-aikainen sosiaalipäivystys	Virka-aikainen sosiaalipäivystys siirtynyt 1.1.2020 Kuopion kaupungin organisaatioon
Sosiaalihuoltolain mukaisilla liikkumista tukevilla palveluilla mahdollistetaan kotona asumista	Sosiaalihuoltolain mukaisten liikkumista tukevien palvelujen asiakasmäärä	<10 henkilö
Asumisen ostopalveluilla ja tukitoimilla vastataan erityisen tuen tarpeeseen	Ostopalvelujen määrä	10 asiakasta / 3650 vrk / 66 €/vrk
	Siirtyminen kevyempään tukeen	toteutuu 20 %:lle asiakkaista

Talous

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	15 491	18 000	20 000	20 000	20 000
Toimintakulut	-343 163	-502 125	-507 698	-487 698	-487 698
Toimintakate (netto)	-327 672	-484 125	-487 698	-467 698	-467 698
Laskennalliset kustannukset					
Poistot					
Tehtävän kokonaiskustannukset	-327 672	-484 125	-487 698	-467 698	-467 698

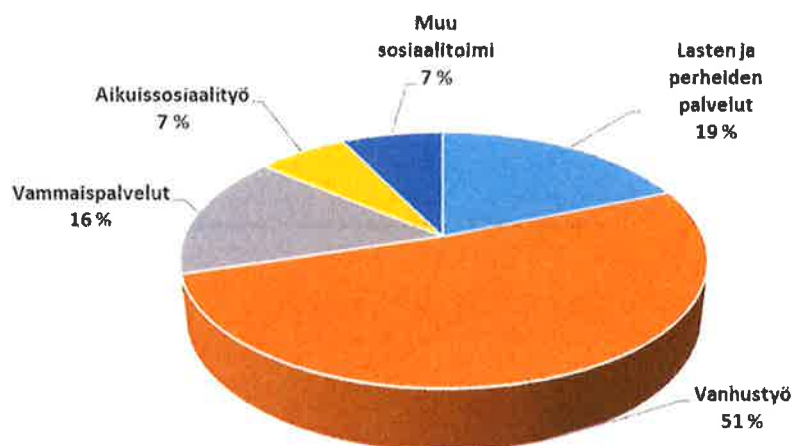
=valtuustoon nähden sitovat erät

SOSIAALITOIMI YHTEENSÄ

Talous

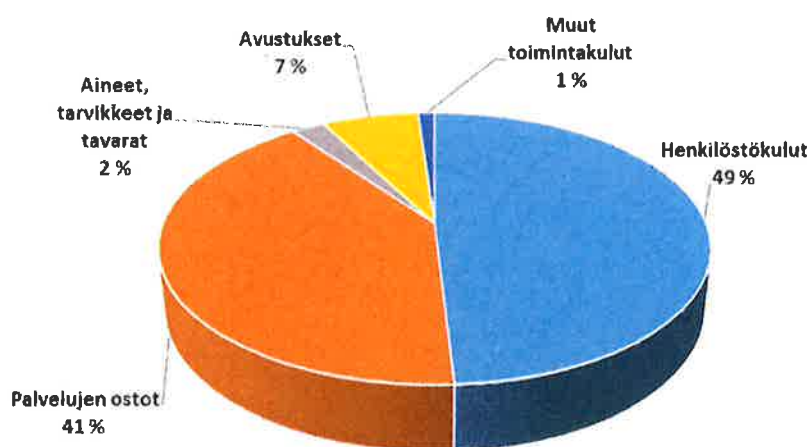
Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	1 119 447	1 116 940	1 112 334	1 112 334	1 112 334
Toimintakulut	-6 580 228	-6 740 030	-6 845 168	-6 726 578	-6 726 578
Toimintakate (netto)	-5 460 781	-5 623 090	-5 732 834	-5 614 244	-5 614 244
Laskennalliset kustannukset					
Poistot	-215 773	-220 800	-213 241	-197 858	-186 142
Tehtävän kokonaiskustannukset	-5 676 554	-5 843 890	-5 946 075	-5 812 102	-5 800 386
=valtuustoon nähden					

Sosiaalitoimen menot tulosalueittain

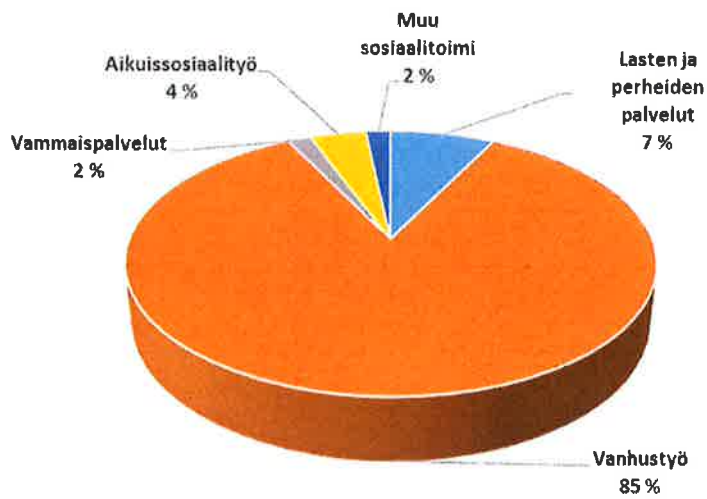
Lasten ja perheen palvelut	1 286 097
Vanhustyö	3 523 370
Vammaispalvelut	1 071 638
Aikuissosiaalityö	456 365
Muu sosiaalitoimi	507 698
	6 845 168

Sosiaalitoimen menot kululajeittain

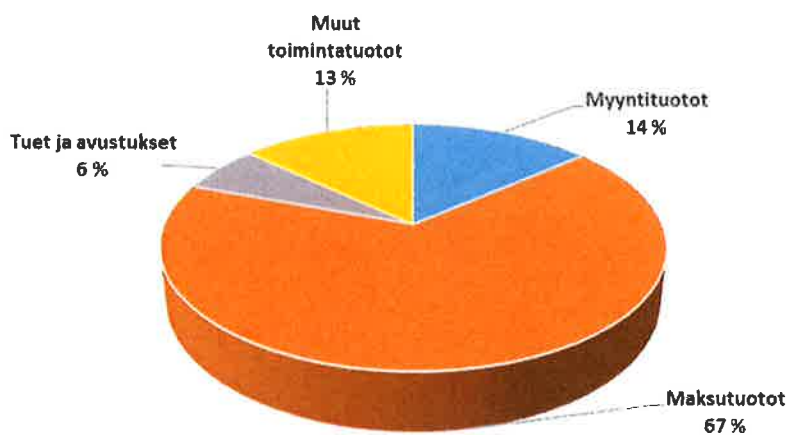
Henkilöstökulut	3 358 824
Palvelujen ostot	2 785 203
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	163 800
Avustukset	460 150
Muut toimintakulut	77 191
	6 845 168

Sosiaalitoimen tulot tulosalueittain

Lasten ja perheiden palvelut	83 700
Vanhustyö	943 300
Vammaispalvelut	19 220
Aikuissosiaalityö	46 114
Muu sosiaalitoimi	20 000
	1 112 334

Sosiaalitoimen tulot kululajeittain

Myyntituotot	153 000
Maksutuotot	740 920
Tuet ja avustukset	69 514
Muut toimintatuotot	148 900
	1 112 334

Terveyspalvelut

Tilivelvolliset: sosiaalihoitaja, kunnanjohtaja, kunnanhallituksen jäsenet

Terveystoimeen kuuluu perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoito. Tehtävänä on tuottaa kuntalaisille laadukkaita terveydenhuoltopalveluita ensisijaisesti lähipalveluina kustannustehokkaasti. Perusterveydenhuollon palvelut tuottaa Kuopion kaupunki isäntäkuntamallilla. Ympäristöterveydenhuollon palvelut tuottaa Siilinjärven kunta. Tuusniemen kunta vastaa terveydenhuollon kiinteistöjen kustannuksista. Erikoissairaanhoidon palvelut ostetaan Pohjois-Savon sairaanhoitopiiriltä.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Suunnittelukauden tavoite 2020-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Riittävien ja laadukkaiden terveydenhuollon palvelujen turvaaminen kuntalaisille.	Jonotusaika palveluihin Asiakaspalaute	Hoitotakuu toteutuu Myönteisiä > 90 %
Talousarviovuoden 2020 tavoitteet		
Ennaltaehkäistään sairauksia, edistään hyvinvointia sekä ylläpidetään asukkaiden toimintakykyä kuntalaisten tarpeiden mukaisesti.	Osastojaksojen pituus Terveystarkastukset Sairaanhoitajan vastaanotto	<16 vrk 75-, 80-, 85-vuotiaat, 70 % ikäluokasta Omaishoitajat, joka toinen vuosi 70 % Työttömät, > 20 vuodessa Sairaanhoitajan vastaanotto laajempaa kuin vuonna 2019
Tehdään suunnitelma vuodeosastotoimintamalliksi sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyönä	Vuodeosaston paikkamäärä Palvelurakenneselvitys	Vuodeosaston paikkamäärä 1.1.2020 18 paikkaa. Valmistunut 30.4.2020 mennessä
Suun terveydenhuolto toteutuu kuntalaisten tarpeen mukaisesti	Hammaslääkärin työpanos	1 hlötyövuosi

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Lautakunnan hyväksymät muut tavoitteet

Talousarviovuoden 2020 tavoitteet	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Edistetään asiakkaiden toimintakykyä ja turvallista kotona asumista.	Yhteinen kotisairaanhoidon ja kotipalvelun kotihoidon prosessi	Yhteisten asiakassuunnitelmien määrä kasvaa
Muistisairaudet diagnosoidaan oikea-aikaisesti ja kokonaisvaltaisesti.	Geriatrinen kokonaisarvio	Geriatripalvelujen hankkiminen < 100 h vuodessa

Tehostetaan kuntoutustoimintaa	Toimintakykymittaukset Kotikuntoutus	Asiakkaiden mittaustulokset paranevat interventioiden aikana Asiakasmäärä > vuonna 2019 Kuntoutussuunnitelma kaikilla asiakkailla Kotihoidon kanssa yhteisten asiakkaiden palvelusuunnitelmaan sisältyy kuntoutussuunnitelma
Ylläpidetään henkilöstön ammattitaitoa ja kehitetään työprosesseja	Koulutuspäivät	3 pv/työntekijä

Talous

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2020	TS 2021
Toimintatuotot	588 508	436 780	256 800	256 800	256 800
Toimintakulut	-7 613 466	-7 714 670	-7 709 509	-7 709 509	-7 709 509
Toimintakate (netto)	-7 024 958	-7 277 890	-7 452 709	-7 452 709	-7 452 709
Laskennalliset kustannukset					
Poistot	-29 566	-33 000	-40 900	-40 601	-39 224
Tehtävän kokonaiskustannukset	-7 054 524	-7 310 890	-7 493 609	-7 493 310	-7 491 933
=valtuustoon nähden sitovat erät					

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Perusterveydenhuolto					
Toimintatuotot	547 754	415 580	219 800	219 800	219 800
Toimintakulut	-3 229 302	-3 225 828	-3 113 558	-3 113 558	-3 113 558
Toimintakate	-2 681 548	-2 810 248	-2 893 758	-2 893 758	-2 893 758
Erikoissairaanhoido					
Toimintatuotot	15 947	0	0	0	0
Toimintakulut	-4 359 357	4 467 642	-4 558 951	-4 558 951	-4 558 951
Toimintakate	-4 343 410	-4 467 642	-4 558 951	-4 558 951	-4 558 951

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI YHTEENSÄ

Talous

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	1 707 954	1.553.720	1 369 134	1 369 134	1 369 134
Toimintakulut	-14 193 694	-14.454.700	-14 554 677	-14 436 087	-14 436 087
Toimintakate (netto)	-12 485 739	-12.900.980	-13 185 543	-13 066 953	-13 066 953
Laskennalliset kustannukset					
Poistot	-245 339	-253.800	-254 141	-238 459	-225 366
Tehtävän kokonaiskustannukset	-12 731 078	-13.154.780	-13 439 684	-13 305 412	-13 292 319
=valtuustoon nähden sitovat erät					

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Tilivelvolliset: rehtori ja sivistyslautakunnan jäsenet

Perusopetus

Tuusniemen yhtenäiskoulu tuottaa laadukasta esi- ja perusopetusta Turulan koulukeskuksessa. Lukuvuonna 2019-2020 koulun oppilasmäärä on suurimmillaan ennustettavissa olevalla ajanjaksolla. Seuraavan kahden lukuvuoden aikana oppilasmäärä tulee vähenemään selvästi. Tämä tulee laskemaan kustannuksia. Keväällä 2020 koulun tietoverkko päivitetään vastaamaan käyttöjärjestelmän vaatimuksia. Samalla uusiutuu myös suurin osa oppilaiden ja opettajien käytössä olevista tietokoneista. Tästä aiheutuvat kustannukset on huomioitu talousarviossa.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Suunnittelukauden tavoite 2020-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Oppilaiden osallisuuden lisääminen	Kerhoihin osallistuminen	50% oppilaista
Oppilaiden osallisuuden lisääminen	Oppilaskuntatoiminta	Saada oppilaat osallisiksi toiminnan kehittämiseen
Oppilasmäärän säilyttäminen	Oppilasmäärä	Yhtenäiskoulun oppilasmäärä ei laske alle lukuvuoden 2016-2017 tasoa
Talousarviovuoden 2020 tavoitteet		
Oppilaiden osallisuus	Kerhoihin osallistuminen	40% oppilaista
Jatko-opintoihin pääsy 9.luokan jälkeen	Jatko-opintoihin hakeutuminen	100% 1.9. tilanteessa

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Lautakunnan hyväksymät muut tavoitteet

1. PEDAGOGISET KOKEILUT

Yhtenäiskoulussa kokeillaan erilaisia opetusmenetelmiä ja pedagogisia ratkaisuja. Lukuvuonna 2019-2020 koulu osallistuu Kuopion kaupungin vetämään perusopetuksen Parasta ennen - hankkeeseen. Hankkeen tarkoituksena on perusopetuksen kehittäminen. Koulussamme kehitetään esimerkiksi samanaikaisopetusta, draamapedagogiikkaa ja yhteistyötä koulun sidosryhmien kanssa.

2. KANSAINVÄLISYYS

Yhtenäiskoulun oppilaskunta on valinnut lukuvuoden laaja-alaiseksi oppimiskokonaisuudeksi kansainvälisyyden. Lukuvuoden aikana opettajista koostuva kansainvälisyys-tiimi organisoii koko kouluyhteisön tuottamaa kansainvälisyyskasvatusta.

3. TUUSNIEMEN KUNTA 150 V.

Yhtenäiskoulu valmistautuu juhlistamaan kunnan merkkivuotta. Henkilökunta ja oppilaat osallistuvat juhlallisuksien toteutukseen erilaisten yhteistyötahojen kanssa. Erityisesti osallistumme kunnan järjestämän lasten ja nuorten toiveiden mukaiseen toimintaan. Tarkoituksena on myös tukea oppilaiden omaehtoista toimintaa.

Tavoitteet on esitetty yhtenäiskoulun toimintasuunnitelmassa.

Talous

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	598 453	733 617	910 511	910 511	910 511
Toimintakulut	-3 036 016	-3 069 904	-3 048 791	-2 944 015	-2 833 691
Toimintakate (netto)	-2 437 563	-2 336 287	-2 138 280	-2 033 504	-1 923 180
Laskennalliset kustannukset					
Poistot	-110 641	-94 800	-96 320	-93 180	-79 040
Tehtävän kokonaiskustannukset	-2 548 204	-2 431 087	-2 234 600	-2 126 684	-2 002 220

=valtuustoon nähden sitovat erät

Lukio

Pieni yleislukio toimii tiiviissä yhteistyössä yhtenäiskoulun kanssa ja tarjoaa nykyaikaista ja joustavaa yleisivistävää opetusta. Jo yli viisikymmentä vuotta toiminut lukio jatkaa ylpeänä toimintaansa. Lukio on menestynyt varsin hyvin erilaisissa lukiovertailuissa, etenkin silloin kun on huomioitu opiskelijoiden lähtötaso ja tulokset ylioppilaskirjoituksissa. Tämä kertoo pienen lukion opetuksen laadusta ja mahdollisuuksista huomioida erilaisia opiskelijoita.

Uusi lukiolaki tuli voimaan syksyllä 2019 ja asetti lukioille lisää lakisääteisiä tehtäviä. Samalla on alkamassa myös uuden opetussuunnitelman valmistelu. Edellisten opetussuunnitelmien käyttöönotosta on kulunut varsin vähän aikaa, joten paikallinen valmistelutyö kuormittanee opetushenkilöstöä merkittävästi. Edellinen opetussuunnitelmauudistus on vasta tänä vuonna tulossa käyttöön kaikille opiskelijoille. Uuden opetussuunnitelman käyttöönotto on alkamassa syksyllä 2021.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Suunnittelukauden tavoite 2020–2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Opiskelijamäärä	Opiskelijamäärä	47 kolmen vuoden ka
Yo-kirjoituksien tulokset	Menestyminen kokeissa	Kaikkien kokeiden (valmistuneet) keskiarvo valtakunnan keskiarvossa
Uuden lukiolain vaatimusten täyttäminen	Erityisopetuksen, oppilaanohjauksen ja korkeakouluyhteistyön toteuttaminen	Vaatimusten mukainen toiminta
Talousarviovuoden 2020 tavoitteet		
Opiskelijamäärä	Opiskelijamäärä	50
Yo-kirjoituksien tulokset	Menestyminen kokeissa	Em. keskiarvo
Jatko-opintoihin sijoittuminen	Opiskelupaikka yo-vuoden syksyllä	60 %:lla opiskelupaikka

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Lautakunnan hyväksymät muut tavoitteet

1. LOPS 2021

Lukion opetussuunnitelma uudistuu ja sen valtakunnalliset perusteet julkaistaan marraskuussa 2019. Paikallisen opetussuunnitelmatyön tulee olla valmis syksyyn 2021 mennessä, jolloin uusi opetussuunnitelma tulee käyttöön. Tuusniemen lukio aloittaa opetussuunnitelmatyön lukuvuoden 2019-2020 aikana yhteistyössä muiden pienten lukioden kanssa.

2. LUKIOLAIN VAATIMUKSIIN VASTAAMINEN

Uusi lukiolaki tuli voimaan 1.8.2019 ja siinä lukioille annetaan uusia tehtäviä ja velvoitteita. Lukioden on nyt tarjottava esimerkiksi erityisopetusta ja jatko-ohjauspalveluja jo valmistuneille ylioppilaille. Tuusniemen lukio kehittää toimintaansa uuden lain edellyttämällä tavalla.

3. HANKEYHTEISTYÖ

Tuusniemen lukio osallistuu erilaisiin hankkeisiin ja kehittää näin toimintaansa. Liikkuva toinen aste-hanke jatkuu myös lukuvuonna 2019-2020. Tämän lisäksi lukio kehittää pedagogista osaamista esimerkiksi Tutor-hankkeen avulla. Kansainvälisyyttä pidetään yllä yhteistyössä Nest-keskuksen ja sen hankkeiden kanssa. Tuusniemen lukio on mukana Polvijärven lukion ohjaamassa Lukioista työelämän tuuliin hankkeessa.

Talous

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	37 111	40 040	40 000	40 000	40 000
Toimintakulut	-698 925	-673 132	-717 785	-703 619	-679 509
Toimintakate (netto)	-661 814	-633 092	-677 785	-663 619	-639 509
Laskennalliset kustannukset					
Poistot	-43 671	-31 000	-31 100	-30 850	-30 330
Tehtävän kokonaiskustannukset	-705 485	-664 092	-708 885	-694 469	-669 839

=valtuustoon nähden sitovat erät

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatus on sivistyslautakunnan alaista toimintaa ja sen järjestämisvastuulla on alle kouluikäisten kunnallinen sekä yksityinen hoito, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta sekä lasten kotihoidontuki. Varhaiskasvatusta järjestetään joko hoitajan kotona tapahtuvana hoitona tai ryhmäperhepäivähoitokodeissa sekä kirkonkylällä että Tuusjärvellä. Iltapäivätoimintaa tarjotaan laajennettuna palveluna jokaiselle sitä tarvitsevalle I-II-luokan oppilaalle erillisenä toimintana kirkonkylällä ja ryhmäkoon sen salliessa myös Tuusjärven ryhmäperhepäiväkodissa. Aamuhoito järjestetty kaikille sitä tarvitseville lapsille ryhmiksissä; myöskin laajennettuna palveluna. Toiminnasta vastaa perhepäivähoidonohjaaja.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Suunnittelukauden tavoite 2020-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Tuetaan tuusniemeläisiä perheitä heidän kasvatustyössä laadukkailla kunnallisilla peruspalveluilla	Asiakaskysely joka toinen vuosi	Ei moitteita
Talousarviovuoden 2020 tavoitteet		
Lapsen kehityksen ja oppimisen tukeminen niin, että lapsen yksilölliset tarpeet tulee huomioiduksi. Lapsen ja vanhempien mielipiteiden huomiointi toiminnassa	Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman päivitys vanhempien/lapsen kanssa vuosittain. Erilaiset kyselyt sekä lapsille että vanhemmille Säännölliset elton käynnit	Erityisen tuen tarpeen väheneminen. Varhainen puuttuminen.

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Lautakunnan hyväksymät muut tavoitteet

Suunnittelukauden tavoite 2020-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Neuvokkaan ryhmäperhepäiväkodin muuttaminen päiväkodiksi	Hankkeen eteneminen	2020
Talousarviovuoden 2020 tavoitteet		
Monialaisen yhteistyön lisääminen mm elton kanssa	Kokoontumiset eri yhteistyötoimintojen kanssa Elton viikoittaiset käynnit ryhmiksissä	Perheet tietoisia kunnassa tarjottavista lapsiperheiden palveluista.

Talous

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	114 354	101 900	74 000	74 000	74 000
Toimintakulut	-676 143	-718 030	-705 322	-705 322	-705 322
Toimintakate (netto)	-561 788	-616 130	-631 322	-631 322	-631 322
Laskennalliset kustannukset					
Poistot	-52 888	-46 000	-46 200	-46 200	-46 200
Tehtävän kokonaiskustannukset	-614 677	-662 130	-677 522	-677 522	-677 522

=valtuustoon nähden sitovat erät

Kansalaisopisto

Kuopion kansalaisopiston Tuusniemen osasto järjestää laadukasta, ajankohtaista ja kuntalaisten tarpeisiin vastaavaa yleissivistävää koulutusta. Tavoitteena on sovittun tuntimäärän toteutuminen monipuolisen kurssitarjonnan kautta.

Opetuksen suunnittelu pohjautuu asiakkaiden toiveisiin. Toiveita kerätään mm. opistoyhteyshenkilöiden ja tuntiopettajien välityksellä. Myös suora palaute opistoon ja osastoon vastuusuunnittelijalle on toimiva keino.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Suunnittelukauden tavoite 2020-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
OPM:n vahvistama tuntimäärä + 10 %	Tuntimäärä	2700
Opiskelijamäärä	Brutto/netto	Yli 1000/yli 500
Opiskelijatytytyväisyys	Kysely	Tytytyväisiä 80%
Talousarviovuoden 2020 tavoitteet		
Opiskelijamäärä brutto/netto	Opiskelijamäärä	Yli 1000/yli 500
Tuntimäärä	Toteutuneet tunnit	2700

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Lautakunnan hyväksymät muut tavoitteet

Suunnittelukauden tavoite 2020-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Digitaalisen osaamisen edistäminen	Kurssien lukumäärä	10 kurssia
Talousarviovuoden 2020 tavoitteet		
Opistoyhdysheikilöverkosto	Tavoittavuus kylittäin	Useita yhdysheikilöitä

Kuopion kansalaisopiston Tuusniemen osasto järjestää noin 120 kurssia. Haasteita ovat väestön ikärakenne sekä osallistujien ikä- ja sukupuolijakauma.

OKM:n vahvistamista tunneista vuonna 2019 Tuusniemen osaston osuus oli 2137.

Talous

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	125 987	140 040	120 000	120 000	120 000
Valtionosuudet					
Toimintakulut	-257 755	-262 859	-259 959	-259 959	-259 959
Toimintakate (netto)	-131 768	-122 819	-139 959	-139 959	-139 959
Laskennalliset kustannukset					
Poistot	-	-	-	-	-
Tehtävän kokonaiskustannukset	-131 768	-122 819	-139 959	-139 959	-139 959

Kirjasto

Tuusniemen kirjasto on Kuopion kaupungin hallinnoima lähikirjasto. Kiinteistö, jossa kirjasto toimii, on Tuusniemen kunnan omistuksessa. Kirjastoautopalvelut tuotetaan Koillis-Savon kirjastoautolla, jolla järjestetään kirjastopalveluja Koillis-Savon haja-asutusalueiden asukkaille ja kouluille.

Kirjastolain (1998/904) mukaan kunnan tehtävänä on kirjasto- ja tietopalvelujen järjestäminen. Yleisen kirjaston tehtävänä on mm. tukea elinikäistä oppimista ja itsensä kehittämistä sekä tarjota palveluja ja materiaaleja elämyksiin, kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen ja verkkoasiointiin.

Yhteiskunnan digitalisoitumisessa kirjastolla on mahdollisuus toimia siltana kansalaisten ja digitalisoitumisen välillä. Kirjasto tarjoaa perinteistä sekä painettua että digitaalista aineistoa verkkoyhteyksineen, yhteisiä tiloja sekä asiantuntemusta ja tietopalvelua. Kirjasto lisää tasa-arvoa ehkäisemällä tiedollista syrjäytymistä. Kirjaston palveluja kehitetään asiakaskunnan ja toimintaympäristön tarpeet ja toiveet huomioiden. Tuusniemen kirjaston sijainti tukee koulukeskuksen oppilaiden ja työvoiman kirjastopalveluiden saatavuutta.

Vuosittain seurattavien mittareiden tavoitetaso asetetaan vastaamaan koko Suomen lähes saman suuruisten (2600 - 3200 as.) maaseutumaisten kuntien kirjastojen keskimääräisiä tunnuslukuja edelliseltä toiminta- vuodelta. Tunnusluvut ovat haettavissa Suomen yleisten kirjastojen tilastoista <http://tilastot.kirjastot.fi/>.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Suunnittelukauden tavoite 2020–2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Kirjastoaineiston lainaus	Lainat/as	14
Kirjaston asiakaskäynnit	Käynnit/as	9
Ajantasainen ja uudistuva kirja-aineisto	Kirjahankinnat/1000as	500 kirjaa
Riittävät aukioloajat	Aukiolotunnit/viikko	32 tuntia
Talousarviovuoden 2020 tavoitteet		
Kirjastoaineiston lainaus	Lainat/as	14
Kirjaston asiakaskäynnit	Käynnit/as	9
Ajantasainen ja uudistuva kirja-aineisto	Kirjahankinnat/1000as	500
Riittävät aukioloajat	Aukiolotunnit/viikko	32 tuntia

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Lautakunnan hyväksymät muut tavoitteet

Suunnittelukauden tavoite 2020–2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Kirjastoauton palvelut	Lainat/as	verrokkikuntien keskiarvo
Talousarviovuoden 2020 tavoitteet		
Palvelutaso	Kirjastosopimus	Sopimuksen mukainen taso

Kirjaston tilat ja muut puitteet ovat asianmukaiset. Alueellinen yhteistyö on toimivaa. Keskeiset palvelutekijät ovat riittävä aukiolo ja hankintamääräraha.

Talous

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	-	-	-	-	-
Toimintakulut	-205 906	-201 451	-191 489	-191 489	-191 489
Toimintakate (netto)	-205 906	-201 451	-191 489	-191 489	-191 489
Laskennalliset kustannukset					
Poistot	-13 836	-12 000	-13 100	-13 100	-13 100
Tehtävän kokonaiskustannukset	-219 742	-213 451	-204 589	-204 589	-204 589

=valtuustoon nähden sitovat erät

Vapaa-aikapalvelut

Vapaa-aikapalveluihin sisältyvät nuoriso-, liikunta- ja kulttuuripalvelut sekä muita vapaa-ajanpalveluita, hyvinvointityö ja ehkäisevä päihdetyö.

Tavoitteena on tarjota kuntalaisten tarpeista lähtöisin olevia vapaa-ajan palveluita ja lisätä ihmisten viihtymistä paikkakunnalla. Tavoitteena on myös aktivoida kulttuuri- ja harrastustoimintaa. Kaikessa toiminnassa tavoitteena on kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Suunnittelukauden tavoite 2020–2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Kuntalaisten palvelutarpeen kartoitus	Asukastytyytyväisyys	Hyvä
Talousarviovuoden 2020 tavoitteet		
Tapahtumien tarjoaminen / kuntalaisten osallistuminen	Tapahtumat / osallistujat	80/3500
Nuorisotalon kävijämäärä/käyntikertatavoite	Kävijämäärä / käyntikerta / vko / koulujen toimintavuonna	75 käyntikertaa / vko / koulujen toimintavuoden ajan

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Lautakunnan hyväksymät muut tavoitteet

Suunnittelukauden tavoite 2020–2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Järjestöjen aktivoiminen	Yhteistyö kunnan kanssa	Väh. 30 järjestöä tapaamisissa / tapahtumissa vuosittain
Talousarviovuoden 2020 tavoitteet		
Syrjäytymisen ehkäisy	Kontaktit työelämän /koulutuksen ulkopuolella oleviin nuoriin	30 tavoitettua asiakasta (alle 29-vuotiasta nuorta)
Nuorten osallisuuden lisääntyminen	esitykset ja/tai aloitteet nuorilta	8

Nuorisovaltuustotoiminta pidetään aktiivisena ja sitä kehitetään edelleen tarpeita vastaavaksi. Nuorisovaltuuston roolia vahvistetaan kunnan päätöksenteossa. Lapsille ja nuorille suunnattujen tapahtumien määrä pidetään ennallaan. Etsivän nuorisotyön asemaa vakiinnutetaan kunnan toiminnoissa ja ennaltaehkäisevää työtä lisätään.

Terveystiedon edistämistä vahvistetaan niin, että se on arkea jokaisella toimialalla. Kuntalaisten vastuuta omasta hyvinvoinnista pyritään lisäämään esimerkiksi kampanjoilla. Sähköinen hyvinvointikertomus laaditaan vuosikello-suunnitelman mukaisesti.

Liikuntapaikkojen kunnossapidolla ymmärretään olevan yhteys kuntalaisten terveyden edistämiseen ja fyysisen toimintakyvyn vahvistamiseen. Liikuntapaikkojen hoidossa keskitytään suosituimpien paikkojen kunnossapitoon. Seinävuoren rotkolaakso on ulkoilupaikoista tärkein kohde.

Järjestöavustukset säilyvät 2020–2022 suunnitelmakaudella vuoden 2019 tasolla. Järjestöt käyttävät aktiivisesti nuoriso- ja järjestötilaa. Paikallisten järjestöjen yhteistyötä pyritään kehittämään ja lisäämään.

Talous

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	24 238	12 345	22 000	22 000	22 000
Toimintakulut	-205 281	-211 662	-223 909	-223 909	-223 909
Toimintakate (netto)	-181 044	-199 317	-201 909	-201 909	-201 909
Laskennalliset kustannukset					
Poistot	-65 597	-51 000	-64 340	-70 340	-60 440
Tehtävän kokonaiskustannukset	-246 641	-250 317	-266 249	-272 249	-262 349

=valtuustoon nähden sitovat erät

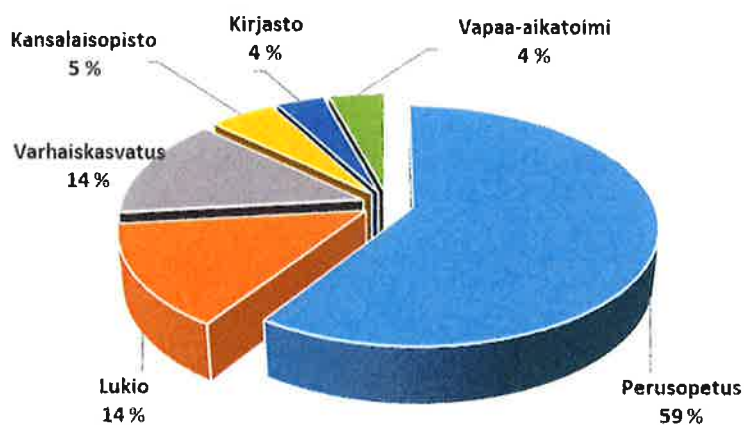
SIVISTYSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ

Talous

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	900 143	1 027 942	1 166 511	1 166 511	1 166 511
Valtionosuudet (+)					
Toimintakulut	-5 080 027	- 5 137 038	-5 147 255	-5 028 313	-4 893 879
Toimintakate (netto)	-4 179 883	-4 109 096	-3 980 744	-3 861 802	-3 727 368
Laskennalliset kustannukset					
Poistot	-286 633	-234 800	-251 060	-253 670	-229 110
Tehtävän kokonaiskustannukset	-4 466 516	- 4 343 896	-4 231 804	-4 115 472	-3 956 478

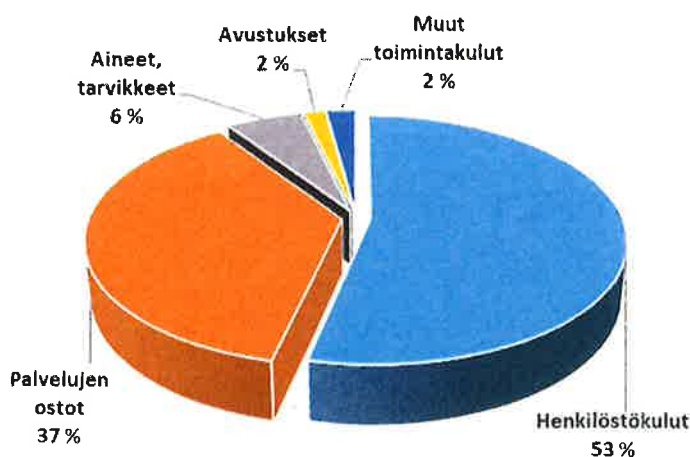
=valtuustoon nähden sitovat erät

Sivistyslautakunnan toimintakulujen jakautuminen tehtävittäin v. 2020

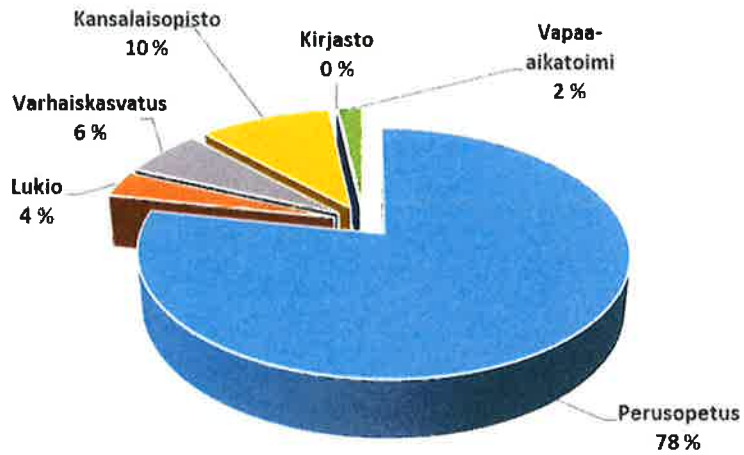
Perusopetus	3 048 791
Lukio	717 785
Varhaiskasvatus	705 322
Kansalaisopisto	259 959
Kirjasto	191 489
Vapaa-aika	223 909
Yhteensä	5 147 255

Toimintakulujen jakautuminen menolajeittain v. 2020

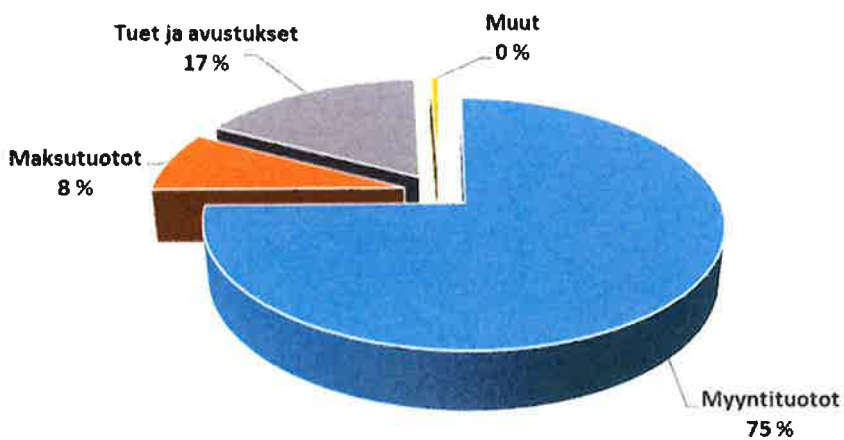
Henkilöstökulut	2 757 192
Palvelujen ostot	1 897 693
Aineet, tarvikkeet	293 550
Avustukset	83 600
Muut toimintakulut	115 220
Yhteensä	5 147 255

Sivistyslautakunnan toimintatuottojen jakautuminen tehtävittäin v. 2020

Perusopetus	910 511
Lukio	40 000
Varhaiskasvatus	74 000
Kansalaisopisto	120 000
Kirjasto	0
Vapaa-aika	22 000
Yhteensä	1 166 511

Toimintatuottojen jakautuminen tulolajeittain v. 2020

Myyntituotot	870 511
Maksutuotot	94 000
Tuet ja avustukset	195 000
Muut	7 000
Yhteensä	1 166 511

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Tilivelvolliset: tekninen johtaja ja teknisen lautakunnan jäsenet

Yhdyskuntatekniset palvelut

Tulosalueeseen kuuluvat maankäyttö- ja kaavoitus, liikenneväylät ja yleiset alueet, jätehuolto ja kuljetus- ja työvälineet sekä pelastuslaitos ja väestönsuojelu. Palo- ja pelastustoimi on siirtynyt 1.1.2004 Pohjois-Savon Pelastuslautakunnan alaisuuteen ja henkilöstö Kuopion kaupungin palvelukseen. Jätehuollon yhteistyö toimii maakunnan rajat ylittävällä tavalla. Jätekuukko Oy järjestää jätteiden keräämisen. Yhteistyöelimenä eri kuntien välillä toimii jätehuollon neuvottelukunta. Kuntien yhteinen jätelautakunta on aloittanut toimintansa 1.1.2011 – isäntäkuntana toimii Kuopion kaupunki.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Suunnittelukauden tavoite 2020-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Siisti ja hoidettu ympäristö	Kuntalaispalautteet	Tyytyväinen kuntalainen
Maankäyttö- ja kaavoitus	Kuntalaistenpalautteet ja osallistuminen	Kaavoitus ajanhermolla
Talousarviovuoden 2020 tavoitteet		
Investointisuunnitelman mukaisesti infran rakentaminen	Toteutuneet hankkeet	100 % hankkeiden toteutus
Teiden ja muiden yleisten alueiden kunnossapidon tason pitäminen lähes nykytasolla	Kuntalaispalautteet	Mahdollisimman hyvä kunnossapito resurssien puitteissa
Yleiskaavoitustyön jatkaminen	Työn eteneminen	- Juojärven osayleiskaavan päivitys valmis v. 2020

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Lautakunnan hyväksymät muut tavoitteet

Suunnittelukauden tavoite 2020-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Teiden ja yleisten alueiden kunnossapito lähes nykytasolla	Kustannukset/yksikkö, esim. km	Mahdollisimman hyvä taso resurssien puitteissa
Talousarviovuoden 2020 tavoitteet		
Teiden ja yleisten alueiden rakentaminen ja saneeraaminen investointisuunnitelman mukaisesti	Hankkeiden toteutuminen suhteessa suunnitelmiin	Kunnan infrastruktuurin ja maankäytön kehittäminen strategian mukaisesti
Teollisuus alueen kaavoitus ja kadun rakentaminen	Hankkeiden eteneminen	Kankaalantien jatkeen liittymä rakennettu ja valtatie muutokset valmiina. Kankaalantie otettu liikennekäyttöön
Jalkakäytävien liukkaudentorjunta Mahdollisimman hyvä teiden ja katujen talvikunnossapito	Liukastumisonnettomuuksien seuranta vuosittain Kuntalaispalautteet	Liukastumisonnettomuuksia 0 kpl/vuosi Hiekoituksen toteutus siten, että potkuriura on aina käytettävissä (ohjeistus)

Tehtävänä on kaavojen ja maankäyttösuunnitelmien laatiminen/päivittäminen niin, että asukkaille turvataan hyvä elinympäristö tarjoamalla laadukkaita ja kohtuuhintaisia rakennuspaikkoja niin taajamassa kuin haja-alueellakin. Keskeisenä tehtävänä on huolehtia katujen ja yleisten alueiden pitämisestä toimivina, turvallisina ja ympäristöltään viihtyisinä sekä varmistaa yhdyskuntarakenteen kehittyminen asetettujen tavoitteiden mukaisesti – kunnossapito pääosin omalla kalustolla (kuorma-auto + traktori) ja osin ulkoistettuna (mm. viikonloppuauraus).

Kunta varaa tarvittavat määrärahat pelastuspalveluiden ostoon sekä vuokraa paloaseman tilat Kuopion kaupungille.

Jalkakäytävät ja kevyen liikenteen väylät hiekoitetaan ja ulkoreunaan jätetään hiekoittamaton kaistale potkurin käyttäjille. Esteetön liikkuminen mahdollistetaan jalkakäytävillä ja kevyen liikenteen väylillä mm. pyörätuolilla.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta toteutetaan kunnanvaltuuston linjaamien periaatteiden ja kunnanhallituksen hyväksymän toimeenpano-ohjeen mukaisesti. Toimintaan liittyviä riskejä kartoitetaan ja työsuojelutoimenpitein pyritään ehkäisemään riskien toteutumista. Myös kalustohankintojen kautta pyritään lisäämään työturvallisuutta ja vähentämään riskejä.

Talous

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	95 465	81 500	82 000	82 000	82 000
Toimintakulut	-609 316	-607 327	-669 534	-669 534	-669 534
Toimintakate (netto)	-513 851	-525 827	-587 534	-587 534	-587 534
Laskennalliset kustannukset					
Poistot	-249 132	-261 900	-263 650	-266 375	-228 225
Tehtävän kokonaiskustannukset	-762 983	-787 727	-851 184	-853 909	-815 759
=valtuustoon nähden sitovat erät					

Kiinteistötoimi

Tulosalueeseen kuuluvat, asunto-osakeyhtiöt, muut osakeyhtiöt, asunnot ja huoneistot, rakennukset ja rakenteet, kiinteistönhuoltopalvelut sekä maa- ja metsätilat. Tulosalueeseen sisältyy myös muu tekninen toimi eli teknisen toimen jaettavat erät.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Suunnittelukauden tavoite 2020-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Kiinteistöjen energiankulutuksen pienentäminen	Energiakatselmukset/energian kulutuksen seuranta	Kiinteistöjen energiankulutuksen pienentäminen
Tuottamattomien ja tarpeettomien kiinteistöjen myynti	Myynnin toteutuminen	Saada myytyä tuottamattomat kiinteistöt
Kiinteistöjen sisäilmakartoitukset	Kartoitusten toteutuminen (kpl)	Kaikkien kunnan kiinteistöjen kartoittaminen resurssien puitteissa
Puun myynnin toteuttaminen metsänhoitosuunnitelman mukaisesti	Myynnin toteutuminen	Puun myynti toteutetaan suunnitelman mukaisesti
Kunnan omistamien maa- ja metsäalueiden myynti	Myynnin toteutuminen	Myyntiä toteutetaan strategian mukaisesti
Talousarviovuoden 2020 tavoitteet		
Kiinteistöjen energiankulutuksen pienentäminen	Energiakatselmukset/energian kulutuksen seuranta	Kiinteistöjen energiankulutuksen pienentäminen
Tuottamattomien ja tarpeettomien kiinteistöjen myynti	Myynnin toteutuminen	Saada myytyä tuottamattomat kiinteistöt
Puun myynnin toteuttaminen metsänhoitosuunnitelman mukaisesti	Myynnin toteutuminen	Puun myynti toteutetaan suunnitelman mukaisesti
Kunnan omistamien maa- ja metsäalueiden myynti	Myynnin toteutuminen	Myyntiä toteutetaan strategian mukaisesti

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Lautakunnan hyväksymät muut tavoitteet

Suunnittelukauden tavoite 2020-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Myyntiin laitettujen kiinteistöjen huoneistojen myynti	Myynnin toteutuminen	Saada myytyä kaikki myynnissä olevat kiinteistöt ja huoneistot

Pohjois-Savon Isännöinti Oy hoitaa kunnan omistuksessa olevien asunto-osakeyhtiöiden ja kiinteistöosakeyhtiöiden isännöinti- ja kirjanpito palvelut – ko. yhtiöt kuuluvat kuntakonserniin. Vuoden 2018 alussa on aloittanut toimintansa uusi kiinteistöosakeyhtiö Kiinteistö Oy Tuusniemen Turula, johon on sulautettu viisi aiemmin kunnan omistuksessa ollutta asunto-osakeyhtiötä ja yksi kiinteistöosakeyhtiö. Vuoden 2019 alusta kiinteistöosakeyhtiö siirtyi keskushallinnon alaisuuteen.

Kunta huolehtii omistamiensa kiinteistöjen ja huoneistojen kunnossapidosta, ylläpidosta, rakentamisesta ja rakennuttamisesta. Kustannukset siirretään todellisten kustannusten mukaan käyttäjille (käyttäjä maksaa kulut). Kunnan omistamassa kiinteistökannassa on saneeraustarvetta johtuen osin ikääntymisestä.

Metsätilojen hoitoa ja hakkuuta koskevat palvelut ostetaan Metsänhoitoyhdistys Pohjois-Savolta – metsiä hoidetaan ja hakataan metsätaloussuunnitelman mukaisesti (Tuusniemen kunnan metsätaloussuunnitelma 2013 – 2022). Tuusniemen kunnan metsäomaisuutta on tuloutettu etupainotteisesti ja hakkuutyö on saavuttanut sen tilan, että tuloutus on pienentynyt ja kuluja muodostuu ennallistamistöistä johtuen.

Toiminnan painopisteenä on saada kunnan omistamat kiinteistöt kuntoon – tuottamattomista kiinteistöistä on tarkoitus luopua. Haasteena on resurssipula ja niukkenevat määrärahat.

Sivistystoimen kanssa yhteistyössä nimetään liikunta-alueiden vastaava hoitaja, jolla on kokonaiskäsitys liikuntapaikkojen hoitamisesta. Peruskorjauksissa/kunnossapidossa huomioidaan esteetön liikkuminen (invaliisit, ovileveydet, kynnykset ym.). Kunnan kiinteistöjen sisäilmaongelmat ratkaistaan sisäilmaselvityksin/tarvittavin korjauksin.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta toteutetaan kunnanvaltuuston linjaamien periaatteiden ja kunnanhallituksen hyväksymän toimenpideohjeen mukaisesti. Toimintaan liittyviä riskejä kartoitetaan ja työsuojelutoimenpitein pyritään ehkäisemään riskien toteutumista. Myös kalustohankintojen kautta pyritään lisäämään työturvallisuutta ja vähentämään riskejä.

Talous

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	798 743	694 175	632 371	632 371	632 371
Toimintakulut	-846 338	-819 707	-796 628	-796 628	-796 628
Toimintakate (netto)	-47 596	-125 532	-164 257	-164 257	-164 257
Laskennalliset kustannukset					
Poistot	-62 080	-60 900	-48 600	-41 420	-41 420
Tehtävän kokonaiskustannukset	-109 676	-186 432	-212 857	-205 677	-205 6077

=valtuustoon nähden sitovat erät

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonta luo neuvonnan, lupakäsittelyn ja valvonnan keinoin edellytykset hyvälle rakentamiselle ja tätä kautta toimivalle, turvalliselle ja viihtyisälle elinympäristölle. Lupakäsittely toteutetaan asiantuntevasti, jouhevasti ja kuntalaisia palvelevalla otteella unohtamatta ulkopaikkakuntalaisia maanomistajia. Rakennusvalvonta toteutetaan mahdollisesti ostopalveluna 50 %:n työajalla.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Suunnittelukauden tavoite 2020-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Rakennusvalvonnan tulojen osuuden kasvattaminen niin, että ne vastaavat menoja	Rakennusvalvonnan tulot suhteessa menoihin	Rakennusvalvonnan menot pyritään suhteuttamaan saataviin lupatuloihin
Talousarviovuoden 2020 tavoitteet		
Vähentää keskeneräisten rakennushankkeiden määrää	Keskeneräisten rakennusten määrä, vuoden 2019 lopussa n. 200 kpl	Pyritään vanhentuneiden lupien määrän vähentämiseen n. 1500:aan vuoden 2020 lopussa

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Lautakunnan hyväksymät muut tavoitteet

Suunnittelukauden tavoite 2020-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Rakennusvalvonnan tulopohjan vahvistaminen seuraamalla taksojen kustannuskehitystä ja rakennuslupien määrää	Lupien määrä/lupatulot	Lupatulot vastaavat rakennusvalvonnan menoja
Talousarviovuoden 2020 tavoitteet		
Taksojen nosto 20 %:lla	Tulokehityksen seuraaminen	Rakennusvalvonnan tulot 100 %

Kuntaliiton suositusten mukaan rakennusvalvonnan tulojen tulisi vastata menoja 100 %:sti –Taksoja nostetaan 20 %:lla v. 2019 tasosta. Nykyisillä lupamäärillä on kuitenkin vaikea päästä kuntaliiton mukaiseen suositukseen.

Talous

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	25 235	30 600	24 550	24 550	24 550
Toimintakulut	-38 719	-111 972	-47 575	-47 575	-47 575
Toimintakate (netto)	-13 484	-81 372	-23 025	-23 025	-23 025
Laskennalliset kustannukset					
Poistot	-	-	-	-	-
Tehtävän kokonaiskustannukset	-13 484	-81 372	-23 025	-23 025	-23 025

=valuustoon nähden sitovat erät

Ympäristöpalvelut

Seurataan ympäristön tilaa ja kehitystä yleisesti ja lupamenettelyn avulla. Puututaan havaittuihin epäkohtiin ja kuntalaisten ilmoituksiin. Toiminnassa huomioidaan ympäristöarvot, kestäväkehitys ja pyrimme lisäämään kiertotaloutta.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT**Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet**

Suunnittelukauden tavoite 2020-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Vastataan lisääntyvän ympäristötietoisuuden mukanaan tuomiin haasteisiin kouluttautumalla ja lisäämällä neuvontaa.	Koulutuksen ja neuvonnan määrä	Olla ajanhermolla muuttuvassa lainsäädännössä Toiminnoissa otetaan huomioon ilmastomuutoksen torjunta
Tuottaa laadukkaita palveluja.	Kuntalaispalaute	Tyytyväiset kuntalaiset
Talousarviovuoden 2020 tavoitteet		
Lain edellyttämien jätevesijärjestelmien kuntoon saattaminen	Järjestelmien uudistamisien määrä	Kiinteistöjen jätevesijärjestelmät ovat kunnossa lain edellyttämässä kunnossa. Jatkoaikaa hakeneet ovat suorittaneet toimenpiteet loppuun.

=valuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Lautakunnan hyväksymät muut tavoitteet

Suunnittelukauden tavoite 2020-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Kiinteistöjen jätevesijärjestelmien kuntoon saattaminen	Järjestelmien uudistamisien määrä	Kiinteistöjen jätevesijärjestelmät ovat lain edellyttämässä kunnossa
Talousarviovuoden 2020 tavoitteet		
Lupahakemusten käsittely mahdollisimman nopeasti	Lupapäätösten käsittelyaika	Lupapäätös kohtuullisessa ajassa

Lupapäätökset käsitellään mahdollisimman nopeasti. Tarvittavat lausunnot pyydetään heti lupahakemuksen saavuttua koska lausuntojen antaminen muissa viranomasitahoissa kestää yleensä kuukauden. Kuulutusaika on 30 vrk. Tulot riippuvat ympäristö- ja maa-aineslupien määrästä. Lupien määrää on vaikea ennustaa vuosittain. Ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävät toteutetaan mahdollisesti ostopalveluna 50 %:n työajalla yhdessä rakennusvalvonnan kanssa.

Talous

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	3 620	7 200	6 200	6 200	6 200
Toimintakulut	-19 883	-23 088	-12 653	-12 653	-12 653
Toimintakate (netto)	-16 263	-15 888	-6 453	-6 453	-6 453
Laskennalliset kustannukset					
Poistot					
Tehtävän kokonaiskustannukset	-16 263	- 15 888	-6 453	-6 453	-6 453
=valtuustoon nähden sitovat erät					

Yksityistiet

Yksityistieavustuksilla helpotetaan yksityisten talouksien ja tiekuntien kustannuspaineita, joita syrjäseudulla asuminen aiheuttaa. Avustamalla yksityisteitä ehkäistään omalta osaltaan maaseudun autoitumista.

Lautakunnan alaiselle tietoitumisjaostolle kuuluneet yksityistielain mukaiset tietoitumisjaoston toimivaltaan kuuluneet tehtävät mm. tiekuntien perustamiset ja tieyksiköinnit ovat siirtyneet maanmittauslaitokselle vuoden 2018 alussa.

Kunta osallistuu omistamiensa maiden osalta tieyksikkömaksuihin.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Suunnittelukauden tavoite 2020-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Tieavustusmäärärahoja pyritään jakamaan talousarvion puitteissa	Jaettu avustuksen määrä	Jaetaan koko avustussumma 15.000 euroa
Talousarviovuoden 2020 tavoitteet		
Tieavustusmäärärahat pyritään sopeuttamaan taloudellisen tilanteen mukaan, jakoperusteet määritellään vuosittain (edellytyksenä tiekunta, avustettava vähimmäispituus 500 – 1000 m) Alle 50 e avustuksia ei makseta	Jaettu avustussumma	Jaetaan kokonaan talousarvioon varattu avustussumma

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Lautakunnan hyväksymät muut tavoitteet

Suunnittelukauden tavoite 2020-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Kannustaa tiekuntia hyvään tienpitoon	Yksityisteiden kunto	Yksityistiet pysyvät mahdollisimman hyvässä kunnossa
Talousarviovuoden 2020 tavoitteet		
Valtuuston myöntämien tieavustusmäärärahojen jakaminen	Jaettu avustussumma	Jaetaan kokonaan talousarvioon varattu avustussumma

Tieavustuksilla helpotetaan taajaman ulkopuolella asuvien tienhoitokustannuksia ja näin luodaan tasapuolisuutta verrattuna taajaman kiinteistöihin. Avustusmäärärahoja on vähennetty aiemmista vuosista kunnan niukkeneviin talousresursseihin perustuen. Samalla on muutettu jakoperusteita – avustusta jaetaan vain tiekunnille.

Vuoden 2020 tieavustuksiin on varattu 15.000 euroa. Talousarviovuodelle on varattu 6.381 euroa kunnan osuuksiin tieyksikkömaksuihin omistamiensa maiden osalta. Muita kuluja kertyy 650 euroa, joissa mm. Suomen tieyhdistyksen jäsenmaksu.

Talous

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-30 645	-31 606	-20 981	-20 981	-20 981
Toimintakate (netto)	-30 645	-31 606	-20 981	-20 981	-20 981
Laskennalliset kustannukset					
Poistot	-	-			
Tehtävän kokonaiskustannukset	-30 645	- 31 606	-20 981	-20 981	-20 981

=valtuustoon nähden sitovat erät

TEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ

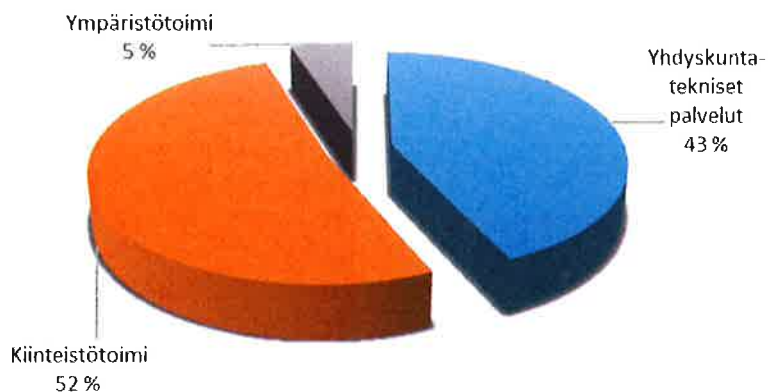
Talous

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	923 063	813 475	745 121	745 121	745 121
Toimintakulut	-1 544 902	-1 593 700	-1 547 371	-1 547 371	-1 547 371
Toimintakate (netto)	-621 839	-780 225	-802 250	-802 250	-802 250
Laskennalliset kustannukset					
Poistot	-311 213	-322 800	-312 250	-307 795	-269 645
Tehtävän kokonaiskustannukset	-933 052	-1 103 025	-1 114 500	-1 110 045	-1 071 895

=valtuustoon nähden sitovat erät

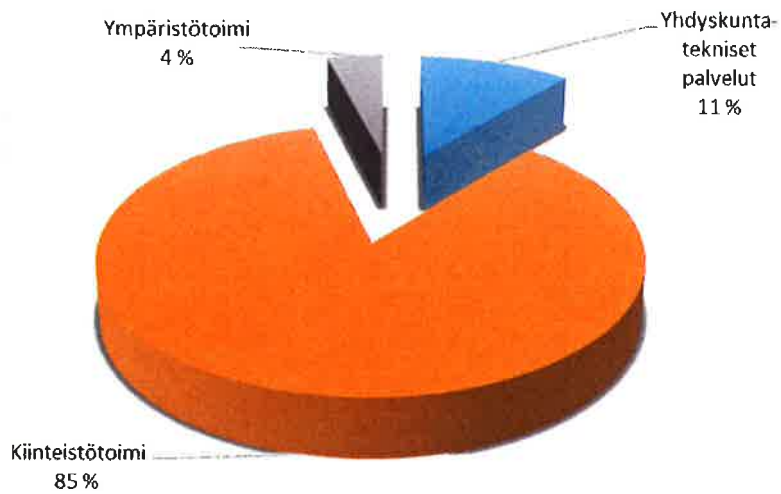
Teknisen toimen toimintakulujen jakaantuminen tehtävittäin:

Yhdyskuntatekniset palvelut	669.534
Kiinteistötoimi	796.628
Ympäristötoimi	81.209
	1.547.371

Teknisen toimen toimintatuottojen jakaantuminen tehtävittäin:

Yhdyskuntatekniset palvelut	82.000
Kiinteistötoimi	632.371
Ympäristötoimi	30.750
	<u>745.121</u>

VESIHUOLTOLAITOS

Tilivelvolliset: tekninen johtaja ja teknisen lautakunnan jäsenet

Vesihuoltolaitos vastaa riittävän ja hyvälaatuisen talousveden toimittamisesta ja jakelusta kunnanhallituksen vahvistaman vesilaitoksen toiminta-alueen asiakkaiden tarpeisiin. Lisäksi se vastaanottaa ja puhdistaa kunnanhallituksen vahvistaman viemärlaitoksen toiminta-alueen asiakkaiden verkostoon toimittamat jätevedet vähintään ympäristölupapäätöksen mukaiseen puhdistustasoon.

Veden toimittamiseen käytetään Hyvärilän vedenottamoa, jonka lisäksi vettä ostetaan Koillis-Savon Vesi Oy:ltä. Vettä myydään Tulikallion Seudun vesiosuuskunnalle (1.1.2020 Tulikallion Seudun vesiosuuskunta fuusioituu Pohjois-Tuusniemen vesiosuuskuntaan) sekä Heinäveden kunnalle.

Jätevedet käsitellään Pahkasalon jätevedenpuhdistamolla, jonne jätevedet johdetaan Kirkonkylän, Hietarannan, Ritonien ja Pahkasalon alueilta (Tuusniemen kunnan vesihuoltolaitoksen toiminta-alue) sekä Ruokosen (Pohjois-Tuusniemen vok:n toiminta-alue) että Tulikallion ja Tuuslahden (Tulikallion Seudun vok:n alue) alueilta. Puhdistustoimintaa seurataan puhdistamolta ja Juojärvestä otetuilla vesinäytteillä.

Vuonna 2014 (01.09.2014) voimaan tulleen vesihuoltolain mukaisesti Tuusniemen kunnan vesihuoltolaitos on eriytetty omaksi kirjanpidolliseksi taseyksiköksi 01.01.2016 alkaen.

Avaavaan taseeseen on otettu 01.01.2016 lukien mukaan vesihuoltolaitoksen tarpeelliset tilinpäätöstiedot (mm. ali-/ylijäät) kolmelta edelliseltä vuodelta. Vesihuoltolaitoksen toiminnassa huomioidaan hulevesien osuus.

TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Valtuuston hyväksymät strategiset tavoitteet

Suunnittelukauden tavoite 2020-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Viemäriverkoston vuotovesien määrän vähentäminen	Toteutuksen seuranta	Ympäristöluvan edellyttämälle tasolle.
Talousarviovuoden 2020 tavoitteet		
Viemäriverkoston vuotovesien määrän vähentäminen	Toteutuksen seuranta	Ympäristöluvan edellyttämälle tasolle.

=valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja mittarit

Lautakunnan hyväksymät muut tavoitteet

Suunnittelukauden tavoite 2020-2022	Vuosittain seurattava mittari	Tavoitetaso
Käyttöveden toimitusvarmuus	Toimintahäiriöt	Toimintahäiriöiden minimointi
Viemäriverkoston toimivuus	Toimintahäiriöt	Toimintahäiriöiden minimointi
Talousarviovuoden 2020 tavoitteet		
Jäteveden puhdistamon ympäristöluvan mukainen toiminta	Lupaehtojen seuranta	Lupaehtojen noudattaminen
Käyttöveden toimitusvarmuus	Toimintahäiriöt	Toimintahäiriöiden minimointi
Viemäriverkoston toimivuus	Toimintahäiriöt	Toimintahäiriöiden minimointi

Vesihuoltolaitoksen tavoitteena on nollatulot. Taksoja on nostettu edellisen kerran vuosina 2011 – 2015 ko. tuloksen saavuttamiseksi siinä onnistumatta. Vuosina 2017-2019 ei taksoja ole nostettu. Taksoja nostetaan 10 % vuodelle 2020 vesi- ja viemärlaitoksen nousseiden investointikulujen takia

Talous

Tuloarviot ja määrärahat, €	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot	336 709	307 050	336 310	336 310	336 310
Toimintakulut	-191 678	-201 800	-198 270	-198 271	-198 271
Toimintakate (netto)	145 031	105 250	138 039	138 039	138 039
Muut rahoituskulut	-16 104	-16 105	-15 479	-15 479	-15 479
Laskennalliset kustannukset					
Poistot	-177 595	-155 000	-138 200	-122 380	-108 800
Tehtävän kokonaiskustannukset	-48 668	-65 855	-15 640	-180	13 760

INVESTOINNIT

Kunta on investoinut voimakkaasti koko 2000-luvun. Seitsemän viime vuoden (2014-2019) nettoinvestoinnit ovat olleet keskimäärin 0,95 milj. €/vuosi. Talousarviolainaa investointien rahoittamiseen vuonna 2012 otettiin 1,0 milj. €, vuonna 2013 edelleen 3,0 milj.€, ja vuonna 2014 vielä 1,5 milj. €. Vuosina 2015-2019 ei ole otettu talousarviolainaa.

Investointihankkeilla, joista pääosa on korjausinvestointeja, pyritään turvaamaan nykyinen palvelutaso ja tulevaisuuden haasteet huomioiden myös kehittämään palvelutuotannon rakenteita. Tulevaisuudessa kunnan investoinnit ovat yhä suuremmalta osalta ylläpito- ja korjausinvestointeja, joilla ylläpidetään ja pyritään parantamaan kunnan omistamien kiinteistöjen käyttöarvoa.

Infrastruktuuria on rakennettu ja kehitetty monipuolisesti. Muun muassa katujen, kevyenliikenteen väylien, puistojen, torialueen, rantautumispaikkojen, satama-alueen, pysäköintialueiden, vesi- ja viemäriverkostojen saneerauksien ja täydennysrakentamisien kautta on pyritty parantamaan turvallista liikkumista ja kehittämään kunnan yleistä ilmettä ja viihtyvyyttä.

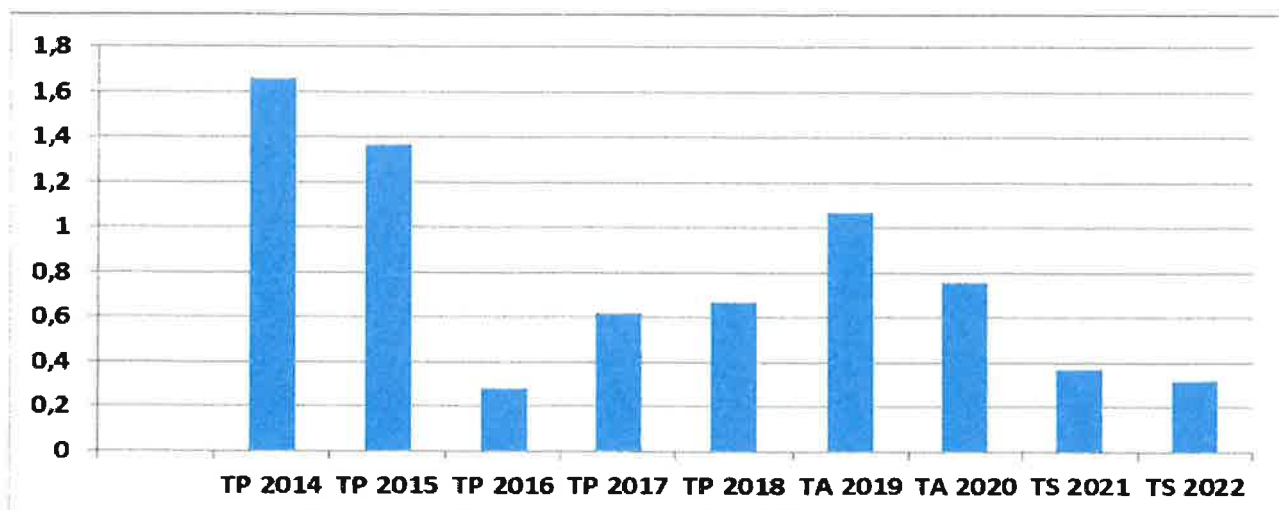
Vuoden 2020 talousarvioesityksen mukaan bruttoinvestoinnit ovat n. 0,87 milj. €. Omaisuuden myyntinä on talousarvioesitykseen merkitty rivitalo-osakkeiden myyntiä 20.000 €. Maa-alueiden myyntituloiksi on arvioitu 10.000 € ja avustus luontomatkailureitistöihin 76.041 €. Nettoinvestoinnit vuonna 2020 ovat näin ollen noin 0,76 milj.€.

Vuoden 2020 merkittävimmät investoinnit ovat: Valtatien muutokset, Kassatien ja Hyväriläntien korjaus. Kiinteistökannan parantaminen korjausinvestoinnein ja Seinävuoren jatkorakentaminen. Sosiaali- ja terveystalveluiden kiinteistöjen osalta on kunnan kannalta turvallisempaa välttää suuria investointeja keskeneräisen lainsäädännön takia.

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Investointikulut	-796.060	-1.393.605	-867.083	-400.000	-350.000
Investointitulot	120.879	288.084	76.041		
Rahoitusosuudet	106.119	-	-	-	-
Omaisuuden myynti	14.760	40.000	30.000	30.000	30.000
Nettoinvestoinnit	-675.181	-1.065.521	-761.042	-370.000	-320.000

Nettoinvestoinnit TP 2014 – 2018, TA 2019 – 2020 ja TS 2021 – 2022 / milj. €

TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
1,66	1,37	0,28	0,62	0,67	1,07	0,76	0,37	0,32

INVESTOINNIT TA 2020 JA TS 2021-2022

MAA- JA VESIALUEET

Hanketavoite:

Menot maa-alueiden ostot

Tuottoina tonttien myynti Honkaniemestä, Pakkasalosta, Hietarannasta, Pappilanniemestä ja kaava-alueelta sekä erillisten maa-alueiden myynti.

Tavoitteena kehittää kunnan maankäyttöä strategian mukaisesti.

	TP 2018	TA+TAMU 2019	TA 2020	TS 2020	TS 2021
Investointimenot		-36 500	-20 000		
Investointitulot	10 760	10 000	10 000	10 000	10 000
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksien myynti					
= valtuustoon nähden sitovat erät					

OSAKKEET JA OSUUKSET

Hanketavoite:

Kehittämissyhtiöiden ja kuntayhtymien osuusmaksujen kautta pyritään kehittämään seudullista yhteistyötä. Kunta on laatinut listan myytävistä asunnoista, jotka ovat julkisessa myynnissä (nykyisellä vuokralaisella etuosto-oikeus). Asunto-osakkeiden myyntituloja on arveltu kertyvän 20.000 €.

	TP 2018	TA+TAMU 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Investointimenot	-150 800	-16 500			
Investointitulot	4 000	30 000	20 000	20 000	20 000
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksien myynti		30 000			
= valtuustoon nähden sitovat erät					

IRTAIN OMAISUUS

KONEET JA KALUSTO

- Asiakirjahallintajärjestelmän lisähankinta 15.000
- Kotipalveluauto 15.000

Hanketavoite: Asiahallintajärjestelmän lisähankinta keskushallintoon. Asiakirjahallintajärjestelmä hankittu 2019. Kalustehankinnoilla vaikutetaan työhyvinvointiin ja työn tuottavuuteen. Kalustohankinnat ovat osin uushankintoja.

	TP 2018	TA+TAMU 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Investointimenot		-49 000	-30 000		
Investointitulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksien myynti					
= valtuustoon nähden sitovat erät					

HAJA-ASUTUSALUEEN INVESTOINTIAVUSTUS**Hankekuvaus:** Maksettu Tulikallion seudun vesiosuuskunnalle avustusta.

	TP 2018	TA+TAMU 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Investointimenot	-9 474				
Investointitulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuuden myynti					
= valtuustoon nähden sitovat erät					

MUU JULKINEN KÄYTTÖOMAISUUS**MUUT HALLINTO- JA LAITOSRAKENNUKSET**

- Koulukeskuksen IV-nuohous 45.000
- Hammaslääkäritilat 50.000
- Mäntykodin sisäpihan saneeraus 30.000
- Mäntykodin remontti 30.000
- Palvelukeskus/terveyskeskus/
sairaala IV-nuohous 50.000
- Omatoimikirjaston rakenne-
muutokset 30.000

Hanketavoite: Kunnan kiinteistökannan parantaminen korjausinvestoinnein.

	TP 2018	TA+TAMU 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Investointimenot	-283 170	-671 000	-235 000	-200 000	-200 000
Investointitulot		40 000			
Rahoitusosuudet					
Omaisuuuden myynti					
= valtuustoon nähden sitovat erät					

KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET**LIIKENNEVÄYLIEN SANEERAUS****Hanketavoite:** Valtatien muutokset 170.000 € ja Kassatien ja Hyväriläntien korjaus 200.000 €.

	TP 2018	TA+TAMU 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Investointimenot	-71 290	-20 000	-370 000	-200 000	-150 000
Investointitulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuuden myynti					
= valtuustoon nähden sitovat erät					

MUUT KIIENTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET

LUONTOMATKAILUREITIT

Hanketavoite: Kuntaimagon parantaminen saneerausinvestoinneilla. Seinävuoren rotkolaakso. Avustus hankkeeseen 76.041 €.

	TP 2018	TA+TAMU 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Investointimenot	-62 392	-145 605	-152 083		
Investointitulot		72 803	76 041		
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksien myynti					
= valtuustoon nähden sitovat erät					

SATAMA-ALUEEN KEHITTÄMINEN/SAUNA

Hanketavoite: Satama-alueen ympäristön kehittäminen ja saunan rakentaminen.

	TP 2018	TA+TAMU 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Investointimenot		-85 000	-60 000		
Investointitulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksien myynti					
= valtuustoon nähden sitovat erät					

SEINÄVUOREN ROTKOLAAKSON PYSÄKÖINTIALUE JA TIESTÖ

Hanketavoite: Seinävuoren rotkolaakson pysäköintialueen laajennus ja tiestön rakentaminen.

	TP 2018	TA+TAMU 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Investointimenot		-50 000			
Investointitulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksien myynti					
= valtuustoon nähden sitovat erät					

TEOLLISUUSALUEEN INFRA**Hanketavoite:** Teollisuusalueen tiestö ja katuvalaistus

	TP 2018	TA+TAMU 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Investointimenot	-218 934	-280 000			
Investointitulot	106 119	175 281			
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksien myynti					
= valtuustoon nähden sitovat erät					

VESI- JA VIEMÄRILAITOKSEN TÄYDENNYSRAKENTAMINEN**Hanketavoite:** Varaussuunnitelman tuomat velvoitteet: vesilaitoksen ja viemärlaitoksen korjausinvestoinnit.

	TP 2018	TA+TAMU 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Investointimenot		-40 000			
Investointitulot					
Rahoitusosuudet					
Omaisuuksien myynti					
= valtuustoon nähden sitovat erät					

Kunnan tilojen käyttökorkaukset 1.1.2020 lukien.

Kunnantalo tilat

Valtuustosali	45 e/ 4 h + (ALV 24 %)
Kunnanhallituksen kokoushuone	35 e/ 4 h + (ALV 24 %)
Lautakuntien kokoushuone	35 e/ 4 h + (ALV 24 %)

Toimivien koulujen tilat

Koulukeskuksen iso sali	45 e/ 4 h + (ALV 24 %)
Koulukeskuksen monitoimisali	55 e/ 4 h + (ALV 24 %)
Koulukeskuksen ruokala	45 e/ 4 h + (ALV 24 %)
Koulukeskuksen keittiö	45 e/ 4 h + (ALV 24 %)
Luokkahuone (riippumatta koulusta)	25 e/ 4 h + (ALV 24 %)
Koulujen luokissa yöpyminen	35 e/yö/seurue + (ALV 24 %)

Muut tilat

Nuorisotila Pääatalo	35 e/ 4 h + (ALV 24 %)
Toimintakeskuksen tilat	35 e/ 4 h + (ALV 24 %)

Satamapaviljonki **(sisältää ALV:n 24 %)** 50 e / 4 h
 Grillikodan vuokra **(sisältää ALV:n 24 %)** 30 e / 4 h
 Torikahvion vuokra **(sisältää ALV:n 24 %)** 30 e / 4 h
 (vuokra peritään ulkoisilta ja sisäisiltä vuokraajilta, paitsi sisäiset vuokrat eivät sisällä ALV:a)

Mikäli tilan vuokraus ylittää 4 tuntia, peritään ylimenevistä vuokraustunneista vuokra 50 %:n alennuksella.

Muut perittävät korkaukset

Ovien aukaisu ja sulkeminen	60 e/kerta + (ALV 24 %)
Ovien aukaisu (asunnot)	40 e/kerta + (ALV 24 %)
Suomen lipun nosto ja lasku	55 e/kerta + (ALV 24 %)

Poliittisten puolueiden **luottamustoimiin liittyvien kokouksien** esim. ryhmäkokouksien **tilavarauksista ei peritä tilavuokraa.**

Niissä tapahtumissa, joissa **kunta** on yhdessä järjestämässä järjestöjen ja muiden kolmannen sektorin toimijoiden kanssa tapahtumia, mutta **toimii tapahtuman vastuullisena järjestäjänä, ei tilavuokraa peritä.**

Kaikista muista tilavuokrauksista korvaus peritään tilavuokraajilta, myös yleishyödyllisiltä yhteisöiltä, jaostoilta ja järjestöiltä. Mikäli tilojen käyttö on säännöllistä vähintään 5 kertaa lukukauden (kevät / syys) aikana, niin tällöin peritään ko. tilan käyttökorkaus koko lukukaudelta vain kerran.

Tilaisuuden jälkeen tilojen vuokraaja vastaa tilojen siisteydestä. Mikäli tilat joudutaan siivoamaan kunnan toimesta, peritään tilavuokraajalta todelliset siivouskulut.

TILOJEN VARAUS JA LASKUTUS

Toimivien koulujen tilojen osalta käytännössä käyttöluvan antaa **koulun rehtori** ja tilavarauksen/laskutuksen hoitaa **koulusihteeri**.

Kunnantaloon käyttöluvan antaa **tekninen johtaja**, kokoustilojen laskutuksen hoitaa **tekni-**
sen toimen toimistosihteeri ja tilojen käyttäjät antavat käytöstä ja laskutusta varten tarvittavat tiedot.

Muut tilat

Nuorisotila Päätalon **käyttöluvan antaa vapaa-aikasihteeri.**

Satamapaviljongin, grillikodan ja torikahvion **käyttöluvat antaa hallintojohtaja.**

Toimintakeskuksen tilojen **käyttöluvan antaa sosiaalihoitaja.** Ko. tilojen **laskutukset hoitaa kunnantalon toimistosihteeri.**

Mikäli korvauksen perinnästä syntyy epäselvyyttä, tällöin asian ratkaisee **toimialan toimialajohtaja** jonka hallinnassa ko. tila on. Kyseinen toimialajohtaja tekee myös päätöksen niiden tilojen vuokraamisen osalta, joita ei ole mainittu yllä olevassa luettelossa.

Valokopiot

Sisäinen laskutushinta:	mustavalkoinen A4	0,10 e/sivu	(veroton hinta)
	mustavalkoinen A3	0,15	(veroton hinta)
	värillinen A4	0,30	(veroton hinta)
	värillinen A3	0,45	(veroton hinta)
	laminointi A4	0,80	(veroton hinta)
	laminointi A3	1,20	(veroton hinta)
Myynti ulkopuolisille:	mustavalkoinen A4	0,60 "	(2-puoleinen 0,90 e), sis. alv 24 %
	mustavalkoinen A3	0,90 "	(2-puoleinen 1,35 e) - " -
	värillinen A4	1,80 "	(2-puoleinen 2,70 e) - " -
	värillinen A3	2,70 "	(2-puoleinen 4,05 e) - " -
	laminointi A4	1,60 "	sis. alv 24 %
	laminointi A3	2,40 "	- " -
	kalvot A4	2,00 "	- " -
	faksit	1,00 "	- " -

Laskutettavat järjestöt/yhtiöt:

- 50 % alennus myynti ulkopuolisille hinnoista
- Laskutuslisä 5 euroa / lasku (6 kk välein)

Kopion oikeaksi todistamisesta korvaus on 0,50 euroa/sivu

KUNTOSALIN VUOSIMAKSU

Kuntosalin vuosimaksu 60 euroa (sis. ALV 10 %).

AUTOPAIKAT/-PISTOKKEET**Kunnantalo:**

Maksut ajalta 01.11.-31.12. ja 01.01.-31.03. kutakin vuotta
 Kuukausimaksu 10 €/kk lohkolämmitin

Kunnantalon lämmityspistokkeissa ei saa käyttää sisätilälämmitintä.

Kunnantalon autolämmitysmaksut kerää Pohjois-Savon Isännöinti Oy.

***Koulukeskus:**

Maksu ajalta 01.11.-31.12. ja 01.01.-31.03. kutakin vuotta
 Kuukausimaksu 10 €/kk lohkolämmitin
 Kuukausimaksu 20 €/kk lohkolämmitin ja sisätilälämmitin

***Palvelukeskus:**

Maksu ajalta 01.11.-31.12. ja 01.01.-31.03. kutakin vuotta
 Kuukausimaksu 10 €/kk lohkolämmitin
 Kuukausimaksu 20 €/kk lohkolämmitin ja sisätilälämmitin

***Toimintakeskus:**

Maksu ajalta 01.11.-31.12. ja 01.01.-31.03. kutakin vuotta
 Kuukausimaksu 10 €/kk lohkolämmitin
 Kuukausimaksu 20 €/kk lohkolämmitin ja sisätilälämmitin

***Terveyskeskus:**

Maksu ajalta 01.11.-31.12. ja 01.01.-31.03. kutakin vuotta
 Kuukausimaksu 10 €/kk lohkolämmitin
 Kuukausimaksu 20 €/kk lohkolämmitin ja sisätilälämmitin

Lyhytaikainen lämmityspistokkeen käyttö (kaikki kiinteistöt)

1 – 3 pv 1 €/pv

4 – 7 pv/tai viikko 4 €

*** Kunnan henkilökunnan autonlämmitysmaksut laskuttaa jokainen hallintokunta itse syyskaudelta per 31.12. ja kevätkaudelta per 31.3.**

TEKNINEN TOIMI, MAKSUT JA TAKSAT V. 2020

TAKSOJA JA MAKSUJA NOUDATETAAN ULKOISESSA JA SISÄISESSÄ LASKUTUKSESSA

Venepaikkojen vuokrat

Levälahti:	- laituripaikat 78,23 e + alv 18,78 e (nykyinen hinta 88,00 e)	97,00 e/v
	- puomipaikat 40,32 e + alv 9,68 e (nykyinen hinta 33,00 e)	50,00 e/v
Tuusniemi:	- laituripaikat	
	- portin takana olevat 5,5 m 82,26 e + alv 19,74 e (nykyinen hinta 93,00 e)	102,00 e/v
	- puomin pituus 5,5 m 78,23 e + alv 18,78 e (nykyinen hinta 88,00 e)	97,00 e/v
	- puomin pituus 7,5 m 107,26 e + alv 25,74 e (nykyinen hinta 121,00 e)	133,00 e/v
	- telarantapaikat 40,32 e + alv 9,68 e (nykyinen hinta 44,00 e)	50,00 e/v
	- muut kunnan rantapaikat 34,68 e + alv 8,32 e (nykyinen hinta 39,00 e)	43,00 e/v

Soran sisäinen hinta (alv 0 %) **2,90 e/m³**
(nykyinen hinta 2,40 e)

Halot (alv 0 %) **57,00 e/m³**
(pilkevarastoon hankintahinnalla)
(nykyinen hinta 47,00 e)

Pilkkeet (alv 0 %) **91,00 e/m³**
(nykyinen hinta 76,00 e)

KUORMA-AUTO JA TRAKTORI

- Kuorma-auto; sis. kuljettajan 97,00 e + alv 23,28 e (nykyinen hinta 99,20 e)	120,28 e/h
- Kuorma-auto; sis. kuljettajan ja apumiehen 134,00 e + alv 32,66 e (nykyinen hinta 137,64 e)	166,66 e/h
- Traktori; sis. kuljettajan 68,00 e + alv 16,32 e (nykyinen hinta 69,44 e)	84,32 e/h

Autoa tai traktoria ei vuokrata ilman kuljettajaa ja kuljettajineen vain normaalin työajan puitteissa.

VESI- JA VIEMÄRILAITOKSEN MAKSUT JA TAKSAT V. 2020

TAKSOJA JA MAKSUJA NOUDATETAAN ULKOISESSA JA SISÄISESSÄ LASKUTUKSESSA

VESIMAKSU

Käyttömaksu

- veroton hinta 1,56 e + alv 0,37 e
(nykyinen hinta 1,76 e)	1,93 e/m³

Perusmaksu

I veroton hinta 37,26 e + alv 8,97 e
(omakotitalot, paritalot / k=1,0)
(nykyinen hinta 42,00 e)	46,20 e/v
II veroton hinta 93,15 e + alv 22,36 e
(3 – 6 huoneiston rivitalot / k=2,5)
(nykyinen hinta 105,00 e)	115,51 e/v
III veroton hinta 149,03 e + alv 38,77 e
(7 – 12 huoneiston rivi- ja kerrostalot ym. / k=4,0)
(nykyinen hinta 168,00 e)	184,80 e/v
IV veroton hinta 223,55 e + alv 53,65 e
(13 – 18 huoneiston rivi- ja kerrostalot ym. / k=6,0)
(nykyinen hinta 252,00 e)	277,20 e/v
V veroton hinta 298,07 e + alv 71,54 e
(> 18 huoneiston rivi- ja kerrostalot ym. / k=8,0)
(nykyinen hinta 336,00 e)	369,61 e/v

Tilapäiskulutus

- veroton hinta 1,56 e + alv 0,37 e
(nykyinen hinta 1,76 e)	1,93 e/m³

Rakennusaikainen vedenkulutus

- omakotitalo 66,80 e + alv 16,03 e
(nykyinen hinta 75,30 e)	82,83 e
- rivi- ja kerrostalo 182,71 e + alv 43,85 e
(nykyinen hinta 205,98 e)	226,57 e

Vesilaitoksen liittymismaksu

- veroton hinta 131,67 e + alv 31,60
(nykyinen hinta 148,43 e)	163,27 e/yksikkö

Pahkasalon liittymismaksu

- veroton hinta 3.630 e + alv 871,20 e
(nykyinen hinta 4.092,00 e)	4.501 e

JÄTEVESIMAKSU

Käyttömaksu

- veroton hinta 3,28 + alv 0,79 e 4,07 e/m³
(nykyinen hinta 3,70 e)

Perusmaksu

- I veroton hinta 87,82 e + alv 21,08 e 108,90 e/v
(omakotitalot, paritalot / k=1,0)
(nykyinen hinta 99,00 e)
- II veroton hinta 219,11 e + alv 52,59 e 271,70 e/v
(3 – 6 huoneiston rivitalot / k=2,5)
(nykyinen hinta 247,00 e)
- III veroton hinta 350,41 e + alv 84,10 e 434,51 e/v
(7 – 12 huoneiston rivi- ja kerrostalot ym. / k=4,0)
(nykyinen hinta 395,00 e)
- IV veroton hinta 525,16 e + alv 126,04 e 651,20 e/v
(13 – 18 huoneiston rivi- ja kerrostalot ym. / k=6,0)
(nykyinen hinta 592,00 e)
- V veroton hinta 700,81 e + alv 168,19 e 869,00 e/v
(> 18 huoneiston rivi- ja kerrostalot, koulut ym. / k=8,0)
(nykyinen hinta 790,00 e)

Viemärlaitoksen liittymismaksu

- veroton 2,31 + alv 0,55 e 2,86 e/m²
(nykyinen hinta 2,60 e)

Lietteen käsittelymaksu

- umpikaivoliete 3,64 e + alv 0,87 e 4,51 e/m³
(nykyinen hinta 4,10 e/m³)
- sakokaivoliete 12,62 e + alv 3,03 e 15,65 e/m³
(nykyinen hinta 14,22 e/m³)

Pahkasalon liittymismaksu

- veroton hinta 8.470 e + alv 2.032,80 e 10.502,80 e
(nykyinen hinta 9.548,00 e)

Jätevedenpuhdistamon kompostimulta

- veroton hinta 14,19 e/m³ + alv 3,41 e 17,60 e/m³
(nykyinen hinta 16,00 e)

VESILAITOKSEN SUORITTAMISTA TÖISTÄ PERITTÄVÄT KORVAUKSET

1. veden katkaisu ja –kytkentä 61,85 e + alv 14,84 e (nykyinen hinta 69,73 e)	76,69 e
2. mittarin poisottaminen + asennus 61,85 e + alv 14,84 e (koskee tapauksia, joissa liittyyjä vastuussa) (nykyinen hinta 69,73 e)	76,69 e
3. vesimittarin tarkastus 61,85 e + alv 14,84 e (nykyinen hinta 69,73 e)	76,69 e
4. tonttivesijohdon asennus ja liitäntä 279,43 e + alv 67,06 e (nykyinen hinta 315,00 e)	346,49 e
5. tarvikkeet hankintahinnalla	
6. laitospiehen tuntitaksa 42 e/h + alv 10,08 e (nykyinen hinta 37,20 e/h)	52,08 e/h
7. vesimittarin luku vesilaitoksen toimesta 40,32 e + alv 9,68 e	50,00 e

TORIPAikkAMAKSU

Esitetään, että toripaikkamaksuja ei peritä v. 2020

Kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiltä kiinteistönhuoltopalvelusta perittävät maksut:

- Tuusniemen Virastotalo Oy	1.343,25 + alv 322,38	1665,63 e/kk
-----------------------------	-----------------------	--------------

KUSTANNUSTEN JAKOPERUSTEITA**KIINTEISTÖJEN HUOLTOPALVELUT**

- Yläkoulu	51.740 e/vuosi
- Alakoulu	53.770 e/vuosi
- Lukio	23.330 e/vuosi
- Esikoulu	10.145 e/vuosi
- Kirjasto	8.120 e/vuosi
- Kansalaisopisto	8.825 e/vuosi
- Palvelukeskus	15.170 e/vuosi
- Koivukoti	15.170 e/vuosi
- Keskuskeittiö	7.710 e/vuosi
- Liikuntapaikat	34.590 e/vuosi
- Päiväkot (Neuvokas)	6.090 e/vuosi
- Paloasema	5.095 e/vuosi
- Terveyskeskus	15.220 e/vuosi
- Sairaala	15.220 e/vuosi
- Päivätoiminta	10.140 e/vuosi
- Satamapaviljonki	3.120 e/vuosi
- Vanha alakoulu	1.100 e/vuosi

Kiinteistönhoitajan tuntivelotushinta 39 e/h + alv 9,36 e	48,36 e/h
---	-----------

Sähköasentajan tuntitaksa sama kuin laitoshmiehen.

TUUSNIEMEN YMPÄRISTÖNSUOJELUVIRANOMAISEN TAKSA

1 § Soveltamisala

- 1.1 Ympäristönsuojelulain (527/2014), jätelain (646/2011), vesilain (587/2011 ja merenkulun ympäristönsuojelulain (1672/2009) mukaisen luvan, ilmoituksen tai muun asian käsittelystä kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa peritään käsittelymaksu tämän taksan mukaisesti.

2 § Maksujen määräytymisperusteet

- 2.1 Ympäristönsuojeluviranomaisen maksut perustuvat luvan, ilmoituksen tai muun asian käsittelyn keskimääräiseen omakustannusarvoon, joka sisältää asian käsittelystä viranomaiselle aiheutuneet kokonaiskustannukset.
- 2.2 Kokonaiskustannuksiin kuuluvat asian käsittelystä aiheutuvien erilliskustannusten lisäksi käsittelyn aiheuttama osuus hallinto-, toimitila- ja pääomakustannuksista sekä muista viranomaisen yhteiskustannuksista. Kokonaiskustannuksiin kuuluvat lisäksi asianosaisten kuulemisesta sekä hakemuksen ja päätöksen tiedottamisesta aiheutuvat kulut. Kuulemisesta ja tiedottamisesta aiheutuvat keskimääräiset kustannukset ovat **480 euroa** (400 € v. 2019).
- 2.3 Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen asian käsittelyn omakustannusarvo on **60 euroa tunnilta** (50 €/h v. 2019).

3 § Lupien, ilmoitusten ja muiden asioiden käsittelymaksut

- 3.1 Lupien, ilmoitusten ja muiden asioiden käsittelystä perittävät maksut on esitetty liitteenä olevassa maksutaulukossa.

4 § Menettelyn laajuudesta johtuvat lisämaksut

- 4.1 Edellä 3 §:ssä mainitun maksun lisäksi peritään asian käsittelystä seuraavat lisämaksut:
- a) asiantuntijaviranomaisen lausunto erillisen laskun mukaisesti sekä vähintään **78 euroa lausunnolta** (65 € v. 2019).
 - b) konsultti- tai asiantuntijaselvitys erillisen laskun mukaisesti
 - c) ympäristönsuojeluasetuksen 13 §:n 2 momentissa tarkoitetun kuulemistilaisuuden tai katselmuksen järjestämisestä aiheutuneet kulut sekä **78 euroa tilaisuudelta** (65 € v. 2019).

MAKSUTAULUKKO v. 2020**5 § Maksun alentaminen**

- 5.1 Mikäli asian käsittelyn vaatima työmäärä on merkittävästi keskimääräistä vähäisempi, voidaan käsittelymaksu määrätä 35 prosenttia 3 §:n mukaista maksua pienemmäksi.
- 5.2 Toiminnan olennaista muuttamista tai lupapäätöksen tarkistamista tai uudistamista koskevan hakemuksen sekä ilmoituksen uudistamisen käsittelymaksu voidaan määrätä 50 prosenttia 3 §:n mukaista maksua pienemmäksi.
- 5.3 Luvan tai ilmoituspäätöksen teknisluontoisesta muuttamisesta tai muusta lupamääräysten vähäisestä muutoksesta, jonka vaatima työmäärä on merkittävästi keskimääräistä pienempi, voidaan käsittelymaksu määrätä 90 prosenttia 3 §:n mukaista maksua pienemmäksi.
- 5.4 Ympäristönsuojelulain voimaannpanosta annetun lain (113/2000) 5 §:n 2 momentissa ja 7 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa peritään kuitenkin 3 §:n mukainen maksu, jos asian käsittelyn vaatima työmäärä vastaa uudelta toiminnalta vaadittavan luvan käsittelyä.
- 5.5 Hakemuksen kohteena olevan laitoksen tai toiminnan käytössä olevan varmennetun ympäristöasioiden hallintajärjestelmän tai muun vastaavan järjestelmän taikka energiasäästösopimuksien, joiden voidaan katsoa vähentävän tarvetta selvittää toimintaa tai antaa tarkkailua ja seurantaa koskevia lupamääräyksiä, perusteella käsittelymaksu voidaan määrätä 10 prosenttia 3 §:n mukaista maksua pienemmäksi.
- 5.6 Eläinsuojien käsittelymaksu, mikäli kyseisellä tilalla toteutetaan maatalouden ympäristötukijärjestelmään liittyviä vapaaehtoisia vesiensuojelutoimenpiteitä, voidaan määrätä 35 prosenttia 3 §:n mukaista maksua pienemmäksi.
- 5.8 Jos hakemus koskee sellaista ympäristölupaa edellyttävää laitosta tai toimintaa tai ympäristönsuojelulain 10 luvun mukaisten ilmoitusten käsittelyä, jota koskevasta kuulutuksesta ilmoittamista sanomalehdessä on asian vähäisen merkityksen tai muutoin pidettävä ilmeisen tarpeettomana, vähennetään 3 §:n mukaisesta maksusta **300 euroa** (250 € v. 2019).

6 § Hakemuksen, ilmoituksen tai muun asian peruuttaminen tai raukeaminen

- 6.1 Mikäli hakija peruuttaa hakemuksensa, ilmoituksensa tai muun asian taikka asian käsittely kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa raukeaa muusta syystä ennen päätöksen antamista ja viranomainen on ryhtynyt oleellisiin toimiin hakemuksen käsittelemiseksi, peritään 3 §:n mukaisesta maksusta 50 prosenttia sekä muut hakemuksen käsittelystä aiheutuneet kustannukset 4 §:n ja 5 §:n mukaisesti.

7 § Hakemuksen tai ilmoituksen hylkääminen tai tutkimatta jättäminen

- 7.1 Hakemuksesta tai ilmoituksesta, josta on tehty hylkäävä päätös, peritään tämän taksan mukainen maksu. Mikäli hylkäävän päätöksen perusteet ovat niin selkeät, että asian laajemmalle käsittelylle ei ole ollut perusteita, voidaan maksu määrätä 70 prosenttia 3 §:n mukaista maksua pienemmäksi.
- 7.2 Jos hakemus tai ilmoitus on päätetty jättää tutkittavaksi ottamatta, maksua ei peritä.

MAKSUTAULUKKO v. 2020**8 § Palautetun hakemuksen käsittelymaksu**

- 8.1 Tuomioistuimen muutoksenhaun johdosta uudelleen käsiteltäväksi palauttaman asian tämän taksan mukaisesta käsittelymaksusta vähennetään, mitä samassa asiassa aikaisemmin annetusta ympäristönsuojeluviranomaisen päätöksestä on peritty.
- 8.2 Jos tuomioistuin muutoksenhaun johdosta kumoaa päätöksen sen vuoksi, että hakija ei ole ollut hakemansa luvan tarpeessa, palautetaan mahdollisesti peritty maksu kokonaisuudessaan.

9 § Vakuuspäätöksen maksu

- 9.1 Ympäristönsuojelulain 101 §:n mukaisen vakuuden hyväksymistä koskevan asian käsittelystä peritään lisämaksu, joka on 15 prosenttia kyseistä toimintaa koskevasta 3 §:n mukaisesta maksusta.

10 § Maksun kohtuullistaminen tai määrääminen poikkeustapauksissa

- 10.1 Milloin tämän taksan soveltaminen johtaa luvan, ilmoituksen tai muun asian luonne ja merkitys huomioon ottaen kohtuuttoman suureen maksuun, voidaan erityisistä syistä käsittelymaksu määrätä 3 §:n mukaista maksua alhaisemmaksi. Maksun tulee tällöinkin kattaa viranomaiselle aiheutuneet 4 §:n mukaiset kustannukset ja sen tulee olla suuruudeltaan vähintään 50 prosenttia 3 §:n mukaisesta maksusta.
- 10.2 Milloin tämän taksan soveltaminen johtaa luvan, ilmoituksen tai muun asian käsittelyn laajuus ja työ määrä huomioon ottaen kohtuuttoman pieneen maksuun, voidaan erityistapauksissa käsittelymaksu periä 3 §:n mukaisista maksuista poiketen myös asian käsittelyajan perusteella lasketun omakustannusarvon ja muiden asian käsittelystä aiheutuneiden erilliskustannusten perusteella. Tällöin maksun määräämiseen tulee liittää laskelmaperuste maksulle sekä erittely muista erilliskustannuksista.

11 § Maksusta, maksun palauttamisesta ja poikkeuksesta päättäminen

- 11.1 Maksusta, maksun palauttamisesta, maksun alentamisesta ja maksun lykkäämisestä määrää kunnan ympäristönsuojeluviranomainen pääasiaa koskevassa päätöksessä tai samanaikaisesti annettavalla erillisellä päätöksellä. Mikäli maksusta tehdään erillinen päätös, tulee päätös ja maksulippu lähettää maksuvelvolliselle samalla kun pääasiaa koskeva päätös.

12 § Maksun suorittaminen ja periminen

- 12.1 Maksu on suoritettava 14 vuorokauden kuluessa siitä, kun asiaa koskeva päätös on saanut lainvoiman. Viivästyneestä maksusta peritään kulloinkin voimassa olevaa viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun korkokannan mukaan.
- 12.2 Mikäli tämän taksan mukaista maksua ei muistutuksesta huolimatta ole maksettu, voidaan se periä ulosottotoimina ilman erillistä tuomiota tai päätöstä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetussa laissa (706/2007) säädetään.

MAKSUTAULUKKO v. 2020**13 § Taksan soveltaminen**

- 13.1 Maksu määräytyy tämän taksan mukaisesti asioissa, jotka ovat tulleet vireille sekä joista on kuulutettu tai muuten annettu tieto asianosaisille tämän taksan voimaantuloapäivän jälkeen.

14 § Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

- 14.1 **Tämä taksa tulee voimaan 01.01.2020**

- 13.2 Ympäristölupa-asioiden käsittelystä, jotka ovat tulleet vireille ja joista on kuulutettu tai asiasta on muutoin annettu tieto asianosaiselle ennen ympäristönsuojelulain voimaantuloa, peritään käsittelymaksu aiemmin voimassa olleen ympäristölupataksan mukaisesti.

Nämä maksuperusteet ovat Tuusniemen kunnan teknisen lautakunnan 27.11.2019 § 70 ja Tuusniemen kunnanvaltuuston hyväksymät 16.12.2019 § xx.
Näiden maksujen perusteella määrätyt maksut eivät ole arvonlisäverollisia.

Näiden maksujen päätöksellä kumotaan Tuusniemen kunnanvaltuuston 17.12.2018 hyväksymät ympäristönsuojeluviranomaisen taksat.

MAKSUTAULUKKO v. 2020

LAITOS TAI TOIMINTA

Käsittely

Maksu

Ympäristölupaa edellyttävä laitos tai toiminta (YSA 7 §)

aika (h)

Euroa (€)

2019 2020Metsäteollisuus

Sahalaitos tai viilutehdas

80

4 200

5 040

Puunsuojakemikaaleja käyttävä laitos

60

4 200

5 040

Metalliteollisuus

Metallien tai muovien elektrolyyttistä tai kemiallista pintakäsittelyä suorittava laitos, piirilevyvalmistamo, peittaamo, fosfointilaitos tai alumiinin anodisointilaitos

60

4 200

5 040

Energiatuotanto

Öljyä, kivihiiltä, puuta, turvetta, kaasua tai muuta poltettavaa ainetta käyttävä voimalaitos, kattilalaitos tai muu laitos

60

4 500

5 400

Kemian teollisuus

Voiteluöljytehdas

80

4 200

5 040

Pinta-aktiivisia aineita tai pesuaineita valmistava tehdas

80

3 495

4 194

Kemikaalien tai polttonesteiden varastointi tai käsittely

Polttonesteiden jakeluasema

40

3 000

3 600

Muu vaarallisen nestemäisen kemikaalin varasto

40

3 000

3 600

Kivihiilivarasto

40

3 000

3 600

Haihtuvia orgaanisia yhdisteitä käyttävä toiminta

Laitos, jossa käytetään haihtuvia orgaanisia yhdisteitä

60

4 500

5 400

Malmien tai mineraalien kaivaminen tai maaperän ainesten otto

Kivenlouhimo tai muu kuin maanrakennustoimintaan liittyvä kivenlouhinta

30

3 200

3 840

Kiinteä tai tietylle alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo, asfalttiasema tai kalkkikiven jauhatus

30

3 200

3 840

Mineraalituotteiden valmistus

Kiinteä betoniasema tai betonituotetehdas

40

2 800

3 360

Kevytsofitehdas tai kevytbetonitehdas

40

2 800

3 360

Keramiikka- tai posliinitehdas

40

2 800

3 360

Kuitusementtilevytehdas

50

3 000

3 600

Nahan tai tekstiilien laitospesä tai käsittely

Tekstiilien vespesula tai kemiallinen pesula

30

3 000

3 600

Elintarvikkeiden tai rehujen valmistus

Teurastamo

40

3 200

3 840

Lihanjalostuslaitos taikka muu lihaa tai lihatuotteita käsittelevä laitos

40

3 200

3 840

Kalastustuotteita käsittelevä laitos

40

3 200

3 840

Maidon keräily-, käsittely- tai jalostuslaitos taikka jäätelötehdas

50

3 200

3 840

Perunan tai juuresten käsittely- tai jalostuslaitos

30

3 200

3 840

Vihannes-, juurikas-, hedelmä- tai marjavalmistustehdas taikka einestehdas

30

3 200

3 840

Makeistehdas taikka leipomo

40

3 200

3 840

Virvoitusjuomatehdas tai virvoitusjuomien pullottamo

40

3 200

3 840

Panimo, mallastehdas taikka mallas- tai alkoholijuomien pullottamo

50

3 200

3 840

Rehunsekoittamo

40

3 200

3 840

Kahvipaahdinto tai tupakkatehdas

40

3 200

3 840

Eläinsuojat ja kalankasvatus

Eläinsuoja

20

1 900

2 280

Turkistarha

20

1 900

2 280

MAKSUTAULUKKO v. 2020

2

LAITOS TAI TOIMINTA

Käsittely

Maksu

aika (h)

Euroa (€)

2019 2020Liikenne

Muu lentopaikka kuin lentoasema

50 4 100 4 920

Linja-auto-, kuorma-auto- tai työkonevarikko

20 2 200 2 640

Ulkona sijaitseva moottoriurheilurata

50 5 000 6 000

Jäte- ja vesihuolto

Louhostoiminnassa syntyneen pysyvän jätteen kaatopaikka

40 3 200 3 840

Laitos, jossa poltetaan maa- ja metsätalouden kasviperäistä jätettä ja käsittelemätöntä puujätettä

50 4 000 4 800

Laitos tai paikka, jossa hyödynnetään tai käsitellään siinä toiminnassa tai sillä paikalla syntyneitä ongelmajätteitä

40 4 100 4 920

Kotitaloudessa tai siihen rinnastettavassa toiminnassa syntyneen ongelmajätteen vastaanottopaikka

40 4 100 4 920

Kompostointilaitos

50 4 100 4 920

Muu jätteiden hyödyntämis- tai käsittelylaitos taikka jätteiden hyödyntämis- tai käsittelypaikka

50 4 100 4 920

Muu jätteiden ammattimainen tai laitosten hyödyntäminen tai käsittely

50 4 100 4 920

Jätevesien puhdistamo tai jätevesien johtaminen muualle kuin yleiseen viemäriin

20 1 500 1 800

Muu toiminta

Ulkona sijaitseva ampumarata

70 5 000 6 000

Laitosmainen, pääosin ulkona tapahtuva hiekkapuhallus

20 2 200 2 640

Eläintarha tai huvipuisto

50 2 200 2 640

Krematorio

40 4 100 4 920

Ympäristönsuojelulain 27 §:n 2 momentin 3 kohdan mukainen toiminta, josta saattaa ympäristössä aiheutua eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta

20 1 300 1 560

Ympäristönsuojelulain 12 luvun mukaisten ilmoitusten käsittely

Tilapäistä melua tai tärinää aiheuttava toiminta

5 550 660

- Järjestöt ja yleishyödylliset yhteisöt

65 e/v 78 e/v

Koeluontoinen toiminta

10 800 960

Poikkeukselliset tilanteet

10 620 744

Vesilain mukaisten asioiden käsittely

Talousveden ottamisen rajoittaminen (VL 1:16§)

5 300 360

Tutkimuslupa (VL 1:31§)

5 250 300

Ojitusasiat (VL 6:12§)

10 800 960

Vesijohdon tai viemärin rakentaminen (VL 9:18§; 10:7§)

5 250 300

Muiden asioiden käsittely

Tarkkailusuunnitelman käsittely ja hyväksyminen

5 250 300

Muiden, kuin haittaa kärsivän asianosaisen aloitteesta vireille paneman ilmeisen perusteettoman asian käsittely

10 367 440

Muu ympäristönsuojelulain mukaisen asian käsittely, euroa / tunti

200 65 78

MAA-AINESTEN OTTAMISUUNNITELMAN
TARKASTAMISESTA JA OTTAMISTOIMINNAN
VALVONNASTA SUORITETTAVAT MAKSUT **2020**

Tuusniemen kunnassa maa-ainesten ottamissuunnitelman tarkastamisesta, ottamistoiminnan valvonnasta sekä muista viranomaistehtävistä suoritettavat maksut.

1 § YLEISTÄ

Maa-ainesten ottamissuunnitelman tarkastamisesta ja ottamistoiminnan valvonnasta sekä muista viranomaistehtävistä luvan hakija tai toimenpiteen suorittaja on velvollinen suorittamaan maa-aineslain (555/81) 23 §:n sekä maankäyttö- ja rakennuslain (132/99) 145 §:n nojalla kunnalle tämän taksan mukaan määräytyvän maksun.

2 § TARKASTUSMAKSU

2019 2020

Ottamissuunnitelman tarkastamisesta luvan hakijan on suoritettava kunnalle seuraavat maksut:

2.1	Suunnitelmaa kohti	200 €	240 €
	+ ottamisalueen pinta-alan mukaan sekä lisäksi hakemuksessa otettavaksi esitetyn maa-ainesmäärän tilavuuden mukaan	0,01 €/m ³	0,02 €
	Kuitenkin vähintään.....		420 €
2.2	Ottamissuunnitelman muutos; siltä osin kuin se koskee voimassa olevan ottamisluvan mukaista aluetta ja ylittää aikaisemmassa luvassa otettavaksi myönnetyn maa-ainesmäärän		
	muutosta kohti	200 €	240 €
	sekä lisäksi hakemuksessa esitetyn aikaisemman luvan ylittävän maa-ainesmäärän tilavuuden mukaan	0,01 €/m ³	0,02 €
2.3	Laajuudeltaan ja vaikutuksiltaan vähäinen hanke, josta ei tarvitse laatia erillistä ottamissuunnitelmaa	200 €	240 €
2.4	Tarkastusmaksua määrättäessä, hakemuksessa otettavaksi esitetystä maa-ainesten määrästä, otetaan 1.000.000 m ³ ylittävältä osalta huomioon 50 %.		
2.5	Jos lupahakemus hylätään, peritään tämän taksan mukaisesta maksusta 50 % kuitenkin vähintään 120 € (100 €/2019).		
2.6	Mikäli luvanhakija peruuttaa lupahakemuksensa ennen kuin lupaviranomainen on ryhtynyt olennaisiin toimenpiteisiin ottamissuunnitelman tarkastamiseksi, palautetaan peritty tarkastusmaksu hakemuksesta kokonaan.		
	Mikäli lupaviranomainen on ryhtynyt olennaisiin toimenpiteisiin ottamissuunnitelman tarkastamiseksi ja lupahakemus peruutetaan ennen päätöksen antamista, peritään toimenpiteitä vastaava osuus maksusta.		
2.7	Jos lupa peruutetaan tai lupamääräyksiä muutetaan maa-aineslain 16 §:n 2 kohdan perusteella, lupaviranomainen voi palauttaa peritystä tarkastusmaksusta ottamatta jäävään maa-ainesmäärän tilavuutta vastaavan osan.		
2.8	Jos luvansaaja luopuu maa-ainesten ottamisesta aloittamatta sitä tai luvan voimassa ollessa, tarkastusmaksua ei palauteta.		
2.9	Hakijan on suoritettava 1 §:ssä tarkoitettu maksu ennen päätöksen antamista. Mikäli maksua ei suoriteta määräajassa, eräntyneelle maksulle on suoritettava korkoa korkolain mukaan.		

3 § VALVONTAMAKSU

Ottamistoiminnan valvonnasta luvanhaltijan on suoritettava vuosittain seuraavat maksut:

3.1 Lupapäätöksessä otettavaksi myönnetyn vuotuisen maa-ainesten

määrän mukaan	0,044 € / k-m ³	0,053 €
+ ottamisalueen pinta-alan mukaan		
Kuitenkin vähintään.....	115 €	138 €

Mikäli lupapäätöksessä otettavaksi myönnetty vuotuinen maa-ainesten ottamismäärä ylittää 20.000 m³, otetaan 20.000 m³ ylittävältä maa-ainesten määrän osalta huomioon 50 % vuotuista valvontamaksua määrättäessä.

Mikäli lupapäätöksessä ei ole esitetty vuotuisia maa-ainesten ottamismääriä, jaetaan valvontamaksua määrättäessä otettava maa-ainesten kokonaismäärä luvan voimassaoloajan vuosien määrällä ja käytetään näin saatua keskiarvoa vuotuisen valvontamaksun määräämisen perusteena.

Mikäli lupa on voimassa vain osa vuotta, peritään kyseiseltä vuodelta vain sitä vastaava osuus otettavaksi sallitun maa-ainesmäärän mukaisesta vuotuisesta valvontamaksusta. Mikäli ottamismäärä ylittää, tulee toimia kohdan 3.5 mukaisesti.

3.2 Luvanhaltija on velvollinen maksamaan ensimmäisen vuotuisen valvontamaksun ennen ottamistoimintaa ryhtymistään ja seuraavat valvontamaksut vuosittain kunnan määräämänä ajankohtana ennakoon.

Erityisestä syystä voidaan hakemuksesta päättää, että valvontamaksu peritään vuosittain kunakin vuonna otetun maa-ainesmäärän mukaan jälkikäteen. Tällöin luvanhaltijan on ilmoitettava ennen ottamistoimintaa ryhtymistään valvontaviranomaiselle ottamisen alkamisajankohta, kesto ja arvio otettavasta maa-ainesmäärästä.

3.3 Mikäli luvanhaltija ilmoittaa kirjallisesti valvontaviranomaiselle etukäteen ennen vuotuisen valvontamaksun määräämistä, ettei maa-aineksia ko. vuonna oteta, luvanhaltijalta ei peritä kyseisen vuoden valvontamaksua.

3.4 Mikäli luvanhaltija ennen lupa-ajan päättymistä ilmoittaa lopettaneensa kokonaan lupapäätöksessä tarkoitetun maa-ainesten oton ja lupaan liittyvät velvoitteet ovat tulleet täytetyiksi, ei valvontamaksuja ko. vuoden jälkeisiltä vuosilta peritä.

Mikäli lupa peruutetaan maa-aineslain 16 §:n perusteella, ei valvontamaksuja ko. vuoden jälkeisiltä vuosilta peritä edellyttäen, että lupaan liittyvät velvoitteet ovat tulleet täytetyiksi otetulta osalta. Lupavelvoitteiden loppuunsaattamisen valvonnasta aiheutuneet kustannukset kuitenkin peritään.

3.5 Mikäli vuotuinen myönnetty ottamismäärä ylitetään, luvanhaltijan/ottajan on ilmoitettava ylityksestä kirjallisesti valvontaviranomaiselle ja kunnalla on oikeus periä ylityksen osuus valvontamaksusta heti. Vastaava oikeus kunnalla on, jos maa-aineksia otetaan 2.3 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen vastaisesti.

3.6 Mikäli valvonta vaatii erityistoimenpiteitä, voidaan valvontakulut periä toimenpiteistä kunnalle aiheutuneiden kustannusten mukaan.

Valvonnan suorittamiseksi tehty tarkastus	140 €	168 €
---	-------	-------

3.7 Mikäli lainvastaisen kotitarveoton johdosta valvontaviranomainen ryhtyy tarkastus-, keskeyttämis- tai muihin toimenpiteisiin, peritään aiheutuneet kulut noudattaen tätä taksaa soveltuvin osin.

3.8 Saman luvanhaltijan lähekkäin sijaitsevien ottamisalueiden valvonnasta peritään --- %:a ottamismäärien mukaan määräytyvästä ko. ottamisalueiden valvontamaksun summasta.

4 § KUULEMINEN

- 4.1 Naapurin tai asianosaisen kuuleminen 30 € / kuultava 36 €
- 4.2 Hakemuksesta kuuluttaminen/lehti-ilmoitus, ilmoituskulut

5 § VAKUUDET

- 5.1 Lupa maa-aineslain mukaisen toimenpiteen suorittamiseen ennen luvan lainvoimaiseksi tuloa
- 5.2 Vakuuden hyväksyminen
- 5.3 Vakuuden vaihtaminen/muuttaminen 40 €/vakuus 48 €

Vakuuden määrä

Lupamääräysten noudattamiseksi on hakijan annettava hyväksyttävä vakuus ennen ottamistoiminnan aloittamista. Vakuuden on oltava voimassa vähintään puoli vuotta yli hyväksytyn ottamistoiminnan voimassaoloajan.

Louhinta 3.500 € / ha + 0,035 € / k-m³ 4.200 € + 0,042 €

Kaivutyö 2.000 € / ha + 0,035 € / k-m³ 2.400 € + 0,042 €

6 § PAKKOKEINOPÄÄTÖKSET

- 6.1 Valvontaviranomaisen tai sen määräämän viranhaltijan ottamisen keskeyttämis päätös (MAL 15 §) 200 € 240 €
- 6.2 Valvontaviranomaisen päätös velvoitteiden noudattamisesta (MAL 14 §) 200 € 240 €
- 6.3 Uhkasakon asettamispäätös (MAL 14 §) 200 € 240 €
- 6.4 Teettämisuhan asettamispäätös (MAL 14 §) 200 € 240 €
- 6.5 Uhkasakon tuomitsemispäätös (uhkasakko L 10 §) 200 € 240 €
- 6.6 Teettämisuhan täytäntöönpano (uhkasakko L 15 §) 200 € 240 €

7 § LUVAN VELVOITTEISTA VAPAUTTAMINEN (MAL 13 a §)

Jos lupaan perustuva oikeus maa-ainesten ottamiseen on siirretty toiselle ja hakemuksesta luvan haltija vapautetaan lupaan liittyvistä velvoitteista sekä hyväksytään hänen tilalleen toinen, peritään velvoitteista vapautetulta 156 € (130 €/2019).

Mikäli maa-aineslain 12 §:n mukainen vakuus vaaditaan uudelta luvanhaltijalta, peritään häneltä 5 §:n mukainen maksu.

8 § MAKSUPERUSTEITA

- 8.1 Otettavan maa-aineksen tilavuutena pidetään maksuja määrittäessä maa-aineksen luonnonvaraista tilavuutta (kiintokuutiometrimäärää). Mikäli valvontamaksu peritään jälkikäteen, muunnetaan irto-kuutiometrit kiintokuutiometreiksi jakamalla määrät seuraavilla muuntoluvuilla:

sora	1,25
hiekkä	1,25
louhe	1,8
savi	1,6
multa	1,4

- 8.2 Maksuperusteet ovat yhtäläiset kaikille maa-aineslain mukaan luvanvaraisille maa-aineksille.
- 8.3 Jos tarkastus tai valvontatehtävät johtuvat luvattomasta tai luvanvastaisesta toimenpiteestä taikka siitä, että toimenpiteen suorittaja muutoin on laiminlyönyt hänelle kuuluvat velvollisuutensa, maksu voidaan periä korotettuna ottaen huomioon kunnalle aiheutuvat ylimääräiset kulut. Mikäli maksua ei suoriteta määräajassa, erääntyneelle maksulle on suoritettava korkoa korkolain mukaan.
- 8.4 Maksuihin sisältyy kunnan asiakirjojen lunastuksesta määräämä maksu.
- 8.5 Taksan mukaisia maksuja määrittäessä otetaan huomioon toimenpiteen laajuus, vaativuus ja viranomaisten käyttämä aika ja muut asiaan vaikuttavat seikat. Tämän perusteella maksua voidaan hankkeen vaativuuden mukaan laskea tai korottaa, mikäli toimenpide olennaisesti poikkeaa keskimääräisestä tasosta.

Vaatimaton hanke, maksua alennetaan	_____ %	_____ %	
Vaativa hanke, maksua korotetaan	_____ %	_____ %	_____ %
Erittäin vaativa hanke, maksua korotetaan	_____ %	_____ %	

- 8.6 Tarkastusmaksu määrätään maksun määräämishetkellä voimassa olevan taksan mukaan.
- Valvontamaksu määrätään ensimmäisen kerran maksun määräämishetkellä voimassa olevan taksan mukaan ja sen jälkeen sitä tarkistetaan vuosittain kunakin vuonna valvontamaksun määräämishetkellä voimassa olevan taksan mukaan.
- 8.7 Palautuksen määrä lasketaan maksun määräämishetkellä voimassa olleen taksan mukaan.
- 8.8 Maa-ainesluvan ja ympäristöluvan yhteiskäsittelyssä peritään maa-ainestaksa + 50 % ympäristölupataksasta (malmien tai mineraalien kaivaminen tai maaperän ainesten otto).

9 § MAKSUPERUSTEIDEN HYVÄKSYMINEN JA VOIMAANTULO

Nämä maksuperusteet ovat Tuusniemen teknisen lautakunnan 27.11.2019 hyväksymät § 71 ja Tuusniemen kunnanvaltuuston hyväksymät 16.12.2019 § xx ja tulevat voimaan 1.1.2020 alkaen.

Näiden maksujen päätöksellä kumotaan Tuusniemen kunnanvaltuuston 17.12.2018 hyväksymät maa-ainesten ottamissuunnitelmantarkastamisesta ja ottamistoiminnan valvonnasta suoritettavat maksut.

Näiden maksujen perusteella määrätyt maksut eivät ole arvonlisäverollisia.

TUUSNIEMEN KUNTA**RAKENNUSVALVONTATAKSA V. 2020****Sisältö**

- 1 § Yleistä
- 2 § Rakennusluvut
- 3 § Toimenpideluvat ja -ilmoitukset
- 4 § Purkamisluvat
- 5 § Maisematyöluvut
- 6 § Muita lupakäsittelyn ja rakennustyön valvonnan viranomaistehtäviä
- 7 § Voimassaoleviin lupiin liittyvät päätökset
- 8 § Paikan ja korkeusaseman merkitseminen sekä sijaintikatselmus
- 9 § Rakennusrasite, yhdyskuntatekninen laite, veden johtaminen, ojittaminen, kiinteistöjen yhteisjärjestely ja luonnollisen vedenjuoksun muuttaminen
- 10 § Rakennusten kunnossapito sekä luvaton ja luvanvastainen rakentaminen
- 11 § Poikkeamispäätös, suunnittelutarveratkaisu ja vähäinen poikkeus
- 12 § Muut maksuperusteet ja -ehdot
- 13 § Maksujen hyväksyminen ja voimaantulo

Maksut maankäyttö- ja rakennuslain sekä -asetuksen viranomaistehtävissä (rakennusvalvontaviranomainen)

1 § Yleistä

Maankäyttö- ja rakennuslain 145 §:n mukaan luvan hakija tai toimenpiteen suorittaja on velvollinen suorittamaan viranomaistehtävistä kunnalle maksun, jonka perusteet määrätään kunnan hyväksymässä taksassa. Maksu voidaan periä ennalta. Jos toimenpide jää kokonaan tai osittain suorittamatta, maksu palautetaan hakemuksesta perusteettomilta osilta.

Jos tarkastus- ja valvontatehtävät johtuvat luvattomasta tai luvanvastaisesta rakentamisesta taikka siitä, että luvanhakija tai toimintaan velvollinen on laiminlyönyt hänelle kuuluvan tehtävän, maksu voidaan periä korotettuna ottaen huomioon suoritetuista toimista kunnalle aiheutuneet kulut.

Luvassa määrätty katselmukset on pidettävä luvan voimassa ollessa ja katselmusten toimittamista on pyydetty rakennusvalvontaviranomaiselta luvan voimassa ollessa.

Erääntyneelle maksulle on suoritettava korkoa siten kuin korkolaissa säädetään. Maksut voidaan periä siinä järjestyksessä kuin verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007) säädetään.

Kun tämän taksan mukainen maksu määrätään valvontatyömäärän mukaan, kunnan viranhaltija määrää kunkin valvontatehtävän maksun liukuvasti kunnan hyväksymän taksan ala- ja ylärajan puitteissa.

Jos rakennusvalvonnan yhteydessä tarjotaan palveluja, jotka eivät kuulu viranomais-tehtäviin, kunta laatii ja hyväksyy erillisen rakennusvalvonnan palvelutaksan.

Tämä taksa on kokonaisuus ja eri toimenpiteiden maksut on sijoitettu omiksi ryhmikseen, joista muodostuu lopullinen maksu.

2 § Rakennusluvut

- Rakennuksen rakentamisen tai laajentamisen valvonta (vrt. MRL 125.1 §, 125.2 §, 134–137 §)
- Yksinkertaisen tai vähäisen rakentamisen tai laajentamisen valvonta (vrt. MRL 125.1 § ja MRL 125.2 §)
- Rakennuksen perusteellisen tai kerrosalaa lisäävän korjaamisen valvonta (vrt. MRL 125.2)
- Käyttäjien turvallisuuteen vaikuttavan korjaamisen tai rakennuksen käyttötarkoituksen muutoksien valvonta, myös hormin ja tulisijan rakentaminen olemassa olevaan rakennukseen (vrt. MRL 125.3 § ja 125.4 §).
- Erilaisten rakennuslupaa edellyttävien rakennusten ja hankkeiden valvonta (vrt. MRL 113 §, 115 §, 125 § ja 125 § ja 125.5 §, 176 §)
- Maksuun sisältyy rakennustyönjohdon hyväksynnän valvonta (samaa aikaan tai erikseen haettuna) (vrt. MRL 122 §)

2.1

Rakennuksen rakentaminen (MRL 125.1 §) tai laajentaminen (MRL 125.2 §)

Maksu rakennusta kohti **396** euroa (330 €/2019) ja lisäksi rakennuksen/laajennuksen kokonaisalan mukaan 6 euroa/m² (5 €/2019).

Jos omakotitalon tai loma-asunnon lupahakemuksen yhteydessä esitetään asumiseen liittyvä erillinen talousrakennus, peritään yksi rakennusyksikkömaksu.

2.2

Erillisen sauna- tai talousrakennuksen taikka rakenteiltaan ja varusteiltaan yksinkertaisen/vähäisen rakennuksen taikka katoksen rakentaminen (MRL 125.1 §) tai laajentaminen (MRL 125.2 §)

Maksu rakennusta kohti **240** euroa (200 €/2019) ja lisäksi rakennuksen kokonaisalan mukaan **3,60** euroa/m² (3 €/2019).

2.2.1 Maksu erillistä katosta/rakennelmaa kohti 240 euroa ja lisäksi 1,45 €/m².

2.3

Rakennuksen rakentamiseen verrattava tai kerrosalaa lisäävä korjaus- ja muutostyö (MRL 125.2 §)

Rakennuksen korjaus- ja muutostyö, joka on verrattavissa rakennuksen rakentamiseen tai rakennuksen kerrosalaan laskettavan tilan lisääminen, maksu rakennusta kohti **270** euroa (225 €/2019) ja lisäksi rakennuksen muutettavan tai lisättävän osan kokonaisalan mukaan **3,60** euroa/m² (3 €/2019).

2.4

Turvallisuus- tai terveys oloihin vaikuttava korjaus- ja muutostyö sekä käyttötarkoituksen olennainen muutos (MRL 125.3 § ja 125.4 §)

Rakennuksen korjaus- ja muutostyö, jolla on vaikutusta rakennuksen käyttäjien turvallisuuteen tai terveydellisiin oloihin sekä rakennuksen tai sen osan käyttötarkoituksen muuttaminen, maksu rakennusta/LVI-järjestelmää kohti **270** euroa (225 €/2019) ja lisäksi rakennuksen muutettavan osan kokonaisalan mukaan **3,60** euroa/m² (3 €/2019).

Omakotitalon, loma-asunnon ja asumiseen liittyvän talousrakennuksen vähäisen korjaus- ja muutostyön perusmaksu on puolet tämän kohdan mukaisesta maksusta.

2.5 Muut toimenpiteet, jotka maankäyttö- ja rakennuslain 113 §:n perusteella ovat rakennuksia ja vaativat 125 §:n perusteella rakennuslupan:

Tuulivoimala (suurikokoiset),

maksu riippuen valvontatyömäärästä **270 - 630** euroa / tuulivoimayksikkö.

Kevytrakenteinen rakennelma tai pienehkö laitos rakennuslupana,

maksu riippuen valvontatyömäärästä **270 - 450** euroa.

Laituri (suurikokoinen),

maksu riippuen valvontatyömäärästä **270 - 450** euroa.

Matkaviestintukiasema ja masto,

maksu riippuen valvontatyömäärästä **270 - 450** euroa.

Kylmäasema ja mittarikatos,

maksu riippuen valvontatyömäärästä **270 - 450** euroa.

Mainospylonit,

maksu riippuen valvontatyömäärästä **270 - 450** euroa.

Ravintolateltta ja vastaava,

maksu riippuen valvontatyömäärästä **270 - 450** euroa.

Muut toimenpiteet, jotka edellyttävät rakennuslupaa,

maksu riippuen valvontatyömäärästä **240 - 420** euroa (200 - 350 €/2019).

Tämän 2 §:n mukaisista määräaikaista rakennuksista tai toimenpiteistä peritään 70 % ja tilapäisistä 50 % pykälässä mainituista maksuista.

3 § Toimenpideluvat ja -ilmoitukset

- Toimenpidelupaa edellyttävien erilaisten hankkeiden valvonta (vrt. MRL 126 §, MRA 62 §, MRL 138 §)
- Toimenpideilmoitusta edellyttävien hankkeiden valvonta (vrt. MRL 129 §, MRA 62 §, 63 §)

3.1

Toimenpiteet, joiden osalta lupa-asian ratkaiseminen edellyttää toimenpidelupaa:

Jätekatos, maksu **240** euroa (200 €/2019).

Kevytrakenteinen rakennelma, maksu **240** euroa (200 €/2019).

Ravintolaterassi, maksu **240** euroa (200 €/2019).

Kiinteistökohtainen jätevesijärjestelmä,
maksu riippuen valvontatyömäärästä **240** euroa.

Maston, suurehkon antennin, kiinteistön tuulivoimalan tai suurehkon valaisin pylvään, piipun, sillan, varastointisäiliön, meluesteen, muistomerkin tai vastaavan rakentaminen,
maksu riippuen valvontatyömäärästä **222 - 360** euroa (185 - 300 €/2019).

Tuulivoimala enintään kahden asunnon kiinteistössä, maksu **240** euroa (200 €/2019).

Laituri, maksu **240** euroa (200 €/2019).

Julkisivutoimenpide, julkisivu- ja kattomateriaalin sekä -muodon muutos
- maksu riippuen valvontatyömäärästä **240 - 396** euroa/rakennus tai toimenpide (200 - 330 €/2019).
- maksu enintään kaksi asuntoa käsittävän rakennuksen osalta **240** euroa (200 €/2019).

Mainoslaite, mainostaulu.
maksu riippuen valvontatyömäärästä **240 - 396** euroa / yksikkö (200 - 330 €/2019).

Aitaaminen, maksu **240** euroa (200 €/2019).

Maalämpö, lämpökaivon poraaminen tai lämmönkeruuputkiston asentaminen,
maksu riippuen valvontatyömäärästä **240 - 396** euroa (200 - 330 €/2019).

Muut toimenpiteet rakentamista tai toimenpidettä kohti,
maksu riippuen valvontatyömäärästä **240 - 396** euroa (200 - 330 €/2019).

Talousrakennus,
maksu riippuen valvontatyömäärästä **240 - 396** euroa (200 - 330 €/2019).

3.2

Rakennusjärjestyksen toimenpideilmoitus, maksu **180** euroa (150 €/2019).

4 § Purkamisluvat

- Rakennuksen tai sen osan purkamisen valvonta (vrt. MRL 127.1 §, MRA 67 §, 69 §)
- Rakennuksen purkamisilmoituksen valvonta (vrt. MRL 127.3 §, MRA 67 §, 69 §)

4.1

Rakennuksen purkaminen erillisessä purkamislupamenettelyssä,
maksu **270** euroa / rakennus (225 €/2019).

4.2

Rakennuksen purkaminen niin, että se sisältyy rakennuslupahakemukseen,
maksu **90** euroa / rakennus (75 €/2019).

4.3

Rakennuksen purkamisilmoitus,
maksu **180** euroa / purkamisilmoitus (150 €/2019).

5 § Maisematyöluvat

- Maisemaa muuttavan maanrakennustyön ja puiden kaatamisen valvonta (vrt. 128 §, 140 §, MRA 69 §)

5.1

Maisemaa muuttava maanrakennustyö, puiden kaataminen ja muu näihin verrattava toimenpide, - Maisematyölupa
maksu riippuen valvontatyömäärästä **270 - 450** euroa (225 - 375 €/2019).

5.2

Jos lupahakemusta käsiteltäessä todetaan, että hanke voidaan toteuttaa ilman maisematyö- tai maa-aineslupaa,
maksu riippuen valvontatyömäärästä **0** euroa (0 €/2019).

6 § Muita lupakäsittelyn ja rakennustyön valvonnan viranomaistehtäviä

- Viranomaisen toimesta tapahtuva rakennus-, toimenpide-, purkamis- ja maisematyölupahakemuksen sekä suunnittelutarve- ja poikkeamista koskevan hakemuksen vireilletulosta naapureille ilmoittaminen (Vrt. MRL 133.1 §, 173 §, 174 §, MRA 65 §).
- Viranomaisen toimesta rakennuspaikalla tapahtuvan katselmuksen järjestäminen (Vrt. MRL 133.2 §). Huom. Jos naapuria ei ole ennen katselmusta kuultu erillisessä menettelyssä, niin katselmuskutsu rinnastetaan vireilletulon ilmoittamiseen.
- Rakennustyön tai toimenpiteen aloittamisoikeuden myöntäminen ennen luvan lainvoimaisuutta (Vrt. MRL 144)
- Kokoontumistilan enimmäishenkilömäärän vahvistaminen (Vrt. MRA 54 §)
- Lupa naapurin alueen käyttämiseen (Vrt. MRL 149.4 §)
- Kvv-työnjohdon, Iv-työnjohdon hakemus /-ilmoitus ja rakennustyönjohdon vaihtaminen (Vrt. MRL 122 §)
- Rakennuttajavalvonta (Vrt. MRL 151.1 §)
- Asiantuntijatarkastus (Vrt. MRL 151.3 §)
- Ulkopuolinen tarkastus (Vrt. MRL 151.4 §)
- Suunnitelmista poikkeaminen (Vrt. MRA 79 §)

6.1

Lupahakemuksen vireilletulosta ilmoittaminen (MRL 133.1, 173 §), - maksu **108 euroa/naapurikiinteistö.**

Vähäisen hankkeen tai omakotitalon ja asumiseen liittyvän talousrakennuksen osalta maksu on puolet tämän kohdan maksusta.
Lisäksi peritään mahdolliset kuulutus- ja ilmoituskustannukset todellisten kustannusten mukaan.

6.2

Katselmuksen pitäminen naapurien kuulemiseksi (MRL 133.2 §),
maksu riippuen valvontatyömäärästä **300 - 480** euroa/katselmus (250 - 400 €/2019).

6.3

Aloittamisoikeuden myöntäminen (MRL 144 §),
maksu **300** euroa/hanke (250 €/2019).
Lupapäätöksen yhteydessä: maksu **108** euroa/hanke.

6.4

Kokoontumistilan enimmäishenkilömäärän vahvistaminen erillisellä päätöksellä (MRA 54 §),
maksu **300** euroa/kokoontumistila (250 €/2019).

6.5

Lupa naapurin alueen käyttämiseen hakijalle välttämättömän rakennustyön tai muun toimenpiteen suorittamiseen (MRL 149.4 §),
maksu **300** euroa/lupa (250 €/2019).

6.6

Kvv-työnjohdon, Iv-työnjohdon hakemus /-ilmoitus ja rakennustyönjohdon vaihtaminen, kun rakennuskohteeseen hyväksytään uusi työnjohtaja aikaisemman työnjohtajan sijaan,
maksu **90** euroa/hakemus (75 €/2019).

6.7

Päätös rakennuttajavalvonnasta ja valvontasuunnitelmasta,
maksu **300** euroa/hakemus, kun toimenpiteen kokonaisala > 1200 m²
maksu **396** euroa/hakemus, kun toimenpiteen kokonaisala < 1200 m²
250 - 330 €/2019).
Hyvitys rakennuslupamaksusta (2 §) harkitaan tapauskohtaisesti.

6.8

Päätös asiantuntijatarkastuksesta ja ulkopuolisesta tarkastuksesta,
maksu riippuen päätöksen valvontatyömäärästä **270 - 450** euroa/hakemus (225 - 375€/2019).

6.9

Viranomaisen suorittama, muu kuin lupapäätöksessä määrätty katselmus, viranomaisen myöntämä todistus tai lausunto,
maksu **216** euroa/toimenpide ja lisäksi **60 euroa/tunti** (180 €/2019).

6.10

Suunnitelmista poikkeaminen (MRA 79 §),
maksu **270** euroa (225 €/2019) ja lisäksi muutettavan rakennuksen tai sen osan kokonaisalan mukaan **0,90** euroa/m², (0,75 €/2019) pientalon ja talousrakennuksen osalta maksusta peritään 50 %.

6.11

Luvan voimassaolon päätyttyä pidettävä katselmus tai muu viranomaistoimenpide,
maksu riippuen valvontamäärästä **216 - 360** euroa/katselmus tai toimenpide (180 - 300 €/2019).

7 § Voimassaoleviin lupiin liittyvät päätökset

- Luvan voimassaolon pidentäminen, asetetun määräajan tai lupaehdon muuttaminen (Vrt. MRL 143 §, 141 §, 176 §)

7.1

Myönnetyn luvan voimassaolon pidentäminen töiden aloittamiseksi ja työn loppuunsaattamiseksi - Jatkoaika (MRL 143.2 §) sekä asetetun määräajan tai lupaehdon muuttaminen tai muu rakennusluvan muuttaminen, maksu riippuen valvontatyömäärästä **300 - 396** euroa (250 - 330 €/2019).

8 § Paikan ja korkeusaseman merkitseminen sekä sijaintikatselmus

- Rakennuksen paikan ja korkeusaseman merkitseminen (Vrt. MRL 150 §, MRA 75 §)

8.1

Taksan kohdan 2.1 mukainen rakennus, As.rak. - Kesämökit ym.
maksu **300** euroa (250 €/2019).

8.2

Taksan kohdan 2.2 mukainen rakennus, Kevytrakenteinen - rantasauna
maksu **240** euroa (200 €/2019).

8.3

Muut rakennukset, Teollisuushallit ym.
maksu **420** euroa (350 €/2019).

Paikan merkitseminen sisältää neljä pistettä/rakennus ja kultakin lisäpisteeltä veloitetaan **0** euroa (0 €/2019).

Jos toimenpide käsittää vain sijainninmerkinnän tai sijaintikatselmuksen, on maksu puolet kohtien 8.1–8.3 mukaisesta maksusta.

8.4

Rakennelmien ja tekniset laitteiden sijainnin tarkastus,
erillisenä toimenpiteenä **216** euroa (180 €/2019) tai sijaintikatselmuksen yhteydessä **0** euroa (0 €/2019).

9 § Rakennusrasite, yhdyskuntatekninen laite, veden johtaminen, ojittaminen, kiinteistöjen yhteisjärjestely ja luonnollisen vedenjuoksun muuttaminen

- Rakennusrasitteen perustaminen (Vrt. MRL 158 §)
- Asemakaavan edellyttämä rasite (Vrt. MRL 159 §)
- Yhdyskuntaa tai kiinteistöä koskevan johdon sijoittaminen (Vrt. MRL 161 §)
- Veden johtaminen ja ojittaminen (Vrt. MRL 161 a §)
- Kiinteistöjen yhteisjärjestely (Vrt. MRL 164 §)
- Luonnollisen vedenjuoksun muuttamista koskeva häirtä (Vrt. MRL 165 §)

9.1

Rakennusrasitteen perustaminen, muuttaminen tai poistaminen,
maksu ____ euroa/päätös ja ____ euroa kultakin rasitteesta. - **Ei suoriteta.**

9.2

Yhdyskuntaa tai kiinteistöä palvelevan johdon, vähäisen laitteen, rakennelman, laitoksen, vesijohdon, ojan, suojapenkereen tai pumppuaseman sijoittamispäätös,
maksu riippuen valvontatyömäärästä **720 - 840** euroa/päätös (600 - 700 €/2019).

9.3

Päätös kiinteistöjen yhteisjärjestelystä,
maksu --- euroa/päätös.

9.4

Luonnollisen vedenjuoksun muuttaminen kiinteistöllä,
maksu riippuen valvontatyömäärästä **300 - 480** euroa/kiinteistö, joka todetaan laiminlyöneen huolehtimisvelvollisuuden tai /kiinteistö, jonka hakemus ei johda määräyksen antamiseen (250 - 400 €/2019).

10 § Rakennusten kunnossapito sekä luvaton ja luvanvastaisen rakentaminen

- Rakennuksen kunnossapito (Vrt. MRL 166 §)
- Korttelialueen järjestely (Vrt. MRL 167 §)
- Velvoitepäätös (Vrt. MRL 170 §)
- Rakennustyön keskeyttäminen (Vrt. MRL 180 §)
- Uhkasakko ja teettämishukka (Vrt. MRL 182 §, uhkasakkolaki 6 §, 10 §, 15 §)

10.1

Maankäyttö- ja rakennuslain 182 §:n mukaan jos joku ryhtyy toimiin tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti taikka lyö laimin näihin perustuvan velvollisuutensa, kunnan rakennusvalvontaviranomainen voi päätöksellään velvoittaa niskoittelijan määrääjassa oikaamaan sen, mitä on tehty tai lyöty laimin.

Viranhaltijan antama kirjallinen määräys,

maksu riippuen valvontatyömäärästä **240 - 360** euroa /määräys (200 - 300 €/2019).

10.2

Korttelialueen järjestelyä koskeva määräys,

maksu riippuen valvontatyömäärästä **420 - 510** euroa/määräys (350 - 425 €/ 2019).

10.3

Keskeneräinen rakennustyö, velvoitepäätös,

maksu riippuen valvontatyömäärästä **360 - 450** euroa/päätös (300 - 375 €/2019).

10.4

Viranhaltijan antama keskeyttämismääräys ja rakennusvalvontaviranomaisen keskeyttämisen pysyttämisen tai poistamispäätös,

maksu **480** euroa/päätös (400 €/2019).

10.5

Rakennusvalvontaviranomaisen päätös, johon sisältyy uhkasakon asettaminen tai teettämishukka,

maksu riippuen työmäärästä **420 - 480** euroa/päätös (350 - 400 €/2019).

10.6

Päätös uhkasakon tuomitsemisesta tai teettämishukan täytäntöönpanosta,

maksu riippuen työmäärästä **420 - 480** euroa/päätös (350 - 400 €/2019).

11 § Poikkeamispäätös, suunnittelutarveratkaisu ja vähäinen poikkeus

- Suunnittelutarveratkaisu (Vrt. MRL 16 §, 137 §)
- Poikkeamispäätös (Vrt. MRL 171 §, 172 §, 173 §)
- Vähäinen poikkeaminen rakennusluvan yhteydessä (Vrt. MRL 175 §, 171 §, 172 §)
- Naapureille tiedottaminen/kuuleminen taksan 6 §:n mukaan

11.1

Suunnittelutarveratkaisu,

maksu riippuen valvontatyömäärästä **300 - 396** euroa/päätös (250 - 330 €/2019).

11.2

Kunnan poikkeamispäätös,

maksu riippuen valvontatyömäärästä **420 - 480** euroa/hakemus (350 - 400 €/2019).

Jos kohtien 11.1 tai 11.2 mukainen hakemus hylätään, maksu on enintään **420** euroa (350 €/2019).

11.3

Lupa viranomaisen lupapäätöksen yhteydessä myöntämä vähäinen poikkeaminen,

maksu riippuen valvontatyömäärästä **60** euroa/hakemus (50 €/2019).

Kohtiin 11.1–11.3 lisätään kuulemiskustannukset taksan kohdan 6 §:n mukaisesti.

12 § Muut maksuperusteet ja -ehdot

- Maankäyttö- ja rakennuslain 145 §:n mukaan, jos toimenpide jää kokonaan tai osittain suorittamatta, maksu on hakemuksesta perusteettomilta osin palautettava.
- Jos tarkastus- ja valvontatehtävät johtuvat luvattomasta tai luvanvastaisesta rakentamisesta taikka siitä, että luvanhakija tai toimintaan velvollinen on laiminlyönyt hänelle kuuluvan tehtävän, maksu voidaan periä korotettuna ottaen huomioon suoritetuista toimista kunnalle aiheutuneet kulut.

12.1

Maksun palauttaminen, alentaminen ja korottaminen eräissä tapauksissa

Jos hallinto-oikeus tai korkein hallinto-oikeus toteaa, että hakija ei ole hakemansa luvan tarpeessa, luvasta peritty maksu palautetaan hakemuksesta kokonaisuudessaan.

Kun luvanhakija ilmoittaa luopuvansa voimassa olevasta luvasta, ennen kuin mihinkään luvan tarkoittamiin toimenpiteisiin on ryhdytty, luvanhaltijalle palautetaan hakemuksesta 50 % suoritetusta maksusta. Maksun palautusta on haettava kahden vuoden kuluessa ilmoituksesta luopua luvasta.

Jos luvan voimassa ollessa haetaan lupaa rakennustyön tai toimenpiteen suorittamiseen uusien suunnitelmien mukaisesti, vanhasta lupamaksusta hyvitetään hakemuksesta 50 % luvan maksua määrättäessä.

Jos rakennuksen rakentamista varten myönnetyn rakennusluvan voimassaolo raukeaa, luvanhaltijalle palautetaan hakemuksesta osa suoritetusta lupamaksusta riippuen viranomaisen siihen mennessä suorittamasta tarkastustoimenpiteestä, kuitenkin enintään 50 %.

Jos rakennuslupa koskee useita rakennuksia ja lupa on toteutettu jonkin rakennuksen osalta, voidaan hakemuksesta palauttaa se maksun osa, joka vastaa luvan rauenneesta osasta suoritettua maksua.

Mikäli lupahakemus hylätään, peritään luvanhakijalta enintään 50 % maksuperusteiden mukaisesta maksusta.

Jos oikaisuvaatimuksen tuloksena viranhaltijan päätöstä muutetaan, peritään hakijalta lopullisen päätöksen mukaan määräytyvä maksu ja otetaan huomioon suoritettu maksu.

Rakennuksen sijaintia ja korkeusasemaa koskeva viranomaismaksu (8 §) palautetaan tai hyvitetään hakemuksesta siltä osin, kuin luvassa määrätty tätä koskeva toimenpide on jäänyt suorittamatta.

Jos kunnan päättämien maksujen mukaan määräytyvä maksu on yksittäistapauksessa olennaisesti suurempi, kuin mitä ovat asian käsittelystä kunnalle aiheutuvat kulut, maksua voidaan alentaa ottaen huomioon asian käsittelyyn kulunut työaika, työmäärä ja muut asiaan vaikuttavat seikat. Alennus voi olla enintään 25 %.

Jos näiden maksujen mukaan määräytyvä maksu on yksittäistapauksessa olennaisesti pienempi, kuin mitä ovat asian käsittelystä kunnalle aiheutuvat kulut, maksua voidaan korottaa ottaen huomioon asian käsittelyyn kulunut työaika, työmäärä ja muut asiaan vaikuttavat seikat. Korotus voi olla enintään 25 %.

Jos tarkastus- ja valvontatehtävät johtuvat luvattomasta tai luvanvastaisesta rakentamisesta taikka siitä, että luvanhakija tai toimintaan velvollinen on laiminlyönyt hänelle kuuluvan tehtävän, maksu voidaan periä korotettuna ottaen huomioon suoritetuista toimista kunnalle aiheutuneet kulut, kuitenkin enintään kaksinkertaisena.

12.2

Maksun suorittaminen

Kun lupapäätös on tehty tai muu viranomaistehtävä on suoritettu, niin näiden maksujen mukainen maksu on maksettava laskussa määrättyssä ajassa.

Jos maksua ei makseta laskussa määrättyssä ajassa, erääntyneelle maksulle on maksettava viivästyskorkoa siten, kuin korkolaissa on määrätty. Korkolain mukainen viivästyskorkoprosentti merkitään kuhunkin laskuun. Asiakirjojen lunastusmaksu sisältyy maksuun.

Jos näiden maksujen mukaisia laskuja ei makseta määräajassa, maksut ovat maankäyttö- ja rakennuslain 145 §:n mukaisesti ulosottokelpoisia.

12.3

Rakennuskohtainen perusmaksu ja kokonaisalan laskenta maksua määrättäessä

Jos rakennuksessa suoritetaan samanaikaisesti useita tämän taksan eri kohtien mukaisia toimenpiteitä, rakennuskohtainen perusmaksu veloitetaan vain kertaalleen.

Jos rakennuksen tai sen osan kokonaisala ylittää 5000 neliometriä, niin ylittävältä osalta otetaan huomioon 75 % kokonaisalasta maksua määrättäessä. Jos kokonaisala ylittää 10000 neliometriä, niin ylittävältä osalta otetaan huomioon 50 % kokonaisalasta maksua määrättäessä.

Rakennuksen kokonaisalaan lasketaan kerrosten, kellarikerroksen ja käyttöullakon pinta-ala ulkoseinän ulkopinnan mukaan. Kokonaisalaan ei kuitenkaan lasketa alle

1,6 metriä matalampia tiloja. Myöskään rakennuksen parvekkeita ja vähäisiä katoksia ei lasketa kokonaisalaan. Rakennuksen tai rakennuksen osan korjaus- ja muutosalueiden pinta-ala lasketaan soveltuvin osin kokonaisalan laskemista koskevien periaatteiden mukaan.

12.4

Muistutukset ja oikaisunhaku määrätystä maksusta

Näiden maksujen perusteella määrättyä maksua koskevat muistutukset on tehtävä laskusta ilmenevässä ajassa kunnan/kaupungin rakennusvalvonnalle. Rakennusvalvonta voi muistutuksen johdosta korjata laskussa olevan virheen.

Jos muistutus on tehty määräajassa, mutta maksua ei ole rakennusvalvonnassa muutettu, niin muistutuksen tekijä voi hakea oikaisua annettuun päätökseen siten kuin kuntalaissa säädetään.

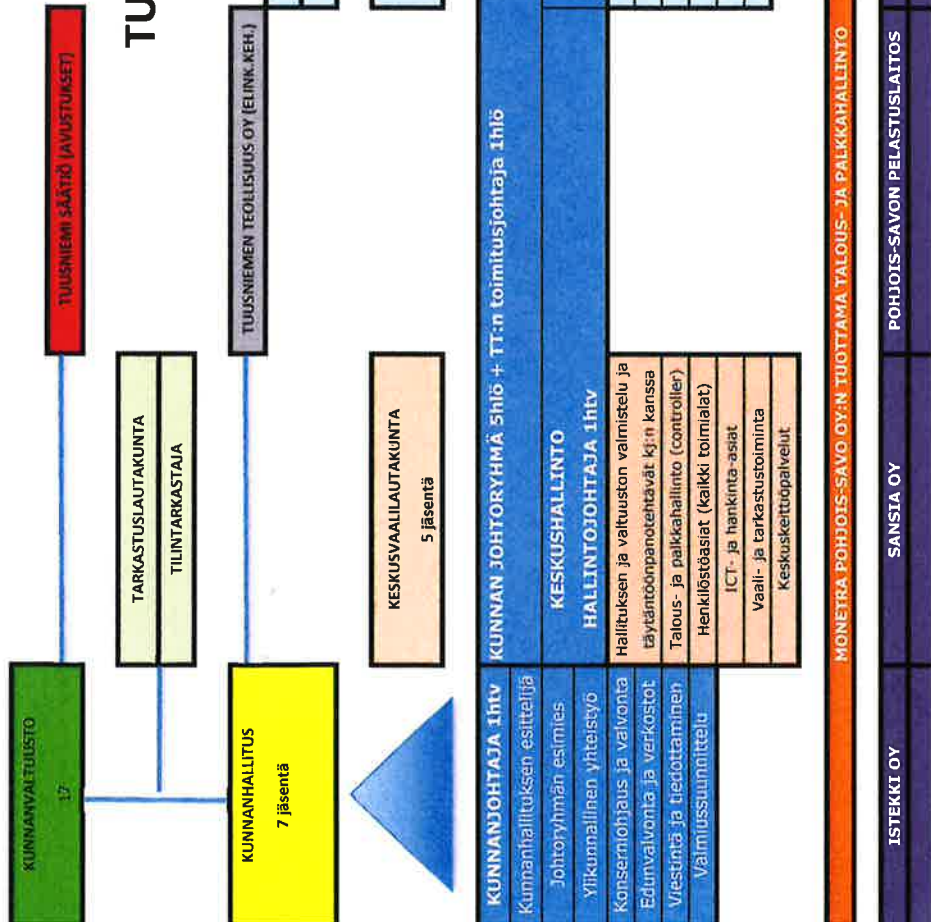
13 § Maksujen hyväksyminen ja voimaantulo

Nämä maksut ovat Tuusniemen kunnan teknisen lautakunnan 27.11.2019 hyväksymät § 69 ja Tuusniemen kunnanvaltuuston 16.12.2019 hyväksymät § xx.

Nämä maksut tulevat voimaan 1.1.2020. Maksu määräytyy niiden maksujen mukaan, jotka ovat voimassa lupapäätöksen tekemispäivänä tai viranomaistehtävän suorittamishetkellä.

Näiden maksujen perusteella määrättyt maksut eivät ole arvonlisäverollisia.

Näiden maksujen päätöksellä kumotaan Tuusniemen kunnanvaltuuston **17.12.2018** hyväksymät rakennusvalvonnan maksut.

TUUSNIEMEN KUNTA

Tilivelvolliset 1.1.2020

KÄYTTÖTALOUSOSA

Tilivelvolliset

Keskusvaalilautakunta

Vaalit

hallintojohtaja, lautakunnan jäsenet

Tarkastuslautakunta

Tilintarkastus

lautakunnan jäsenet

Kunnanhallitus

Keskushallinto

*kunnanjohtaja, hallintojohtaja,
kunnanhallituksen ja toimielimien jäsenet*

Elinkeinotoimi ja kehittämispalvelut

Muu yleis- ja keskushallinto

Ateriapalvelut

Terveystoimi

*kunnanjohtaja, kunnanhallituksen jäsenet
hallintojohtaja, kunnanhallituksen jäsenet
hallintojohtaja, kunnanhallituksen jäsenet
kunnanjohtaja, sosiaalihohtaja ja
kunnanhallituksen jäsenet*

Sosiaalilautakunta

Vanhustyö

Lasten ja perheiden palvelut

Vammaispaalvelut

Toimeentulotukiasiat

Muu sosiaalitoimi

*sosiaalihohtaja, lautakunnan jäsenet
sosiaalihohtaja, lautakunnan jäsenet
sosiaalihohtaja, lautakunnan jäsenet
sosiaalihohtaja, lautakunnan jäsenet
sosiaalihohtaja, lautakunnan jäsenet*

Sivistyslautakunta

Perusopetus

Lukiokoulutus

Varhaiskasvatus

Kansalaisopisto

Kirjasto

Vapaa-aikapalvelut

rehtori, lautakunnan jäsenet

rehtori, lautakunnan jäsenet

rehtori, lautakunnan jäsenet

rehtori, lautakunnan jäsenet

rehtori, lautakunnan jäsenet

rehtori, lautakunnan jäsenet

Tekninen lautakunta

Yhdyskuntatekniset palvelut

Kiinteistötoimi

Vesihuolto

Rakennusvalvonta

Ympäristöpalvelut

Yksityistiet

tekminen johtaja, lautakunnan jäsenet

tekminen johtaja, lautakunnan jäsenet

tekminen johtaja, lautakunnan jäsenet

tekminen johtaja, lautakunnan jäsenet

tekminen johtaja, lautakunnan jäsenet

tekminen johtaja, lautakunnan jäsenet

TUUSNIEMEN KUNNAN PALKKIOSÄÄNTÖ 2020

1(3)

Hyväksytään talousarviokäsittelyn yhteydessä ja on voimassa talousarviovuoden ajan.

1 § Soveltamisala

Luottamushenkilötyöhön käytetty aika on kasvanut merkittävästi 2000-luvulla. Kunnan luottamushenkilöille suoritetaan palkkiota luottamustoimen hoitamisesta ja korvausta ansionmenetyksestä sekä kustannuksista, joita luottamustoimen vuoksi aiheutuu sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä, sekä matkakustannusten korvausta ja päivärahaa tämän palkkiosäännön mukaan.

Toimielimen esittelijöinä tai kutsuttuina asiantuntijoina toimiville KVTES:in, OVTES:in ja Teknisen sopimuksen alaisille viranhaltijoille/työntekijöille maksetaan kokouspalkkiot kertapalkkiona (KVTES) LUKU II PALKKAUS 14 § 2 mom. mukaan kello 16.00 jälkeen alkavista kokouksista, jos hän on kokouksessa toimivaltaisen viranomaisen määräyksen nojalla muulloin kuin säännöllisenä työaikanaan. Kertapalkkiot luetaan eläkepalkkaan ja niistä maksetaan eläkelakien mukaiset eläkemaksut.

Kertapalkkiot maksetaan viranhaltijan/työntekijän palvelussuhteen palkassa kuukausittain jälkikäteen. Palkkioiden maksamisessa toimitaan palkkiosäännön 2 § 1 kohta ja 3 §:n 2 kohta.

2 § Kokouspalkkiot

Kunnan toimielinten kokouksista suoritetaan palkkiota seuraavasti:

1. Kunnanvaltuusto ja sen valiokunnat, kunnanhallitus ja sen toimikunnat sekä tarkastuslautakunta 55 euroa. Muut lautakunnat, johtokunnat ja muut toimielimet 45 euroa.
2. Puheenjohtajalle tai kokouksessa puheenjohtajana toimivalle varapuheenjohtajalle suoritetaan kokouspalkkio, joka vastaa asianomaisen toimielimen jäsenen 1 momentissa mainittua kokouspalkkiota korotettuna 50 %:lla.
3. Kunnanvaltuuston puheenjohtajalle tai varapuheenjohtajalle, joka osallistuu kunnanhallituksen kokoukseen, samoin kuin kunnanhallituksen puheenjohtajalle, varapuheenjohtajalle ja jäsenelle, joka osallistuu kunnanvaltuuston kokoukseen tai muiden hallintoelinten kokouksiin kunnanhallituksen puheenjohtajana tai muutoin määrätylle edustajalle suoritetaan kokouspalkkio samojen perusteiden mukaan kuin asianomaisen toimielimen jäsenelle.

3 § Samana päivänä pidetyt kokoukset

1. Jos toimielin pitää samana kalenterivuorokautena useamman kuin yhden kokouksen katsotaan ne kokouspalkkiota laskettaessa yhdeksi kokoukseksi, ellei kokousten välinen aika ole yli kaksi tuntia.

4 § Vuosipalkkiot

1. Kunnanvaltuuston ja -hallituksen puheenjohtajille suoritetaan edellä 2 §:ssä määrättyjen kokouspalkkioiden lisäksi puheenjohtajan tehtävistä palkkiota seuraavasti:

- Kunnanhallituksen puheenjohtaja	200 euroa/kk
- Kunnanvaltuuston puheenjohtaja	150 euroa/kk
- Kunnanhallituksen varapuheenjohtaja	50 euroa/kk
- Kunnanvaltuuston varapuheenjohtajat	50 euroa/kk
2. Mikäli puheenjohtaja on estynyt hoitamasta tehtäviään, lakkaa hänen oikeutensa palkkioon ja puheenjohtajan palkkio maksetaan varapuheenjohtajalle, kunnes puheenjohtaja palaa hoitamaan tehtäviään.
3. Vuosipalkkiota on katsottava maksettavan mm. kokouksiin valmistautumisesta, asioihin perehtymisestä, asioiden tiedottamisesta, pöytäkirjan allekirjoittamisesta, kunnan edustamisesta ja mahdollisista vastaanottoajoista, jotka aiheuttavat enemmän työtä kuin vastaavan toimielimen jäsenyys.

5 § Sihteerin palkkio

Toimielimen sihteerinä toimivalle luottamushenkilölle suoritetaan 2 §:n 1 momentissa mainittu kokouspalkkio 50 %:lla korotettuna, jollei hän saa tehtävästään vuosi-, kuukausi- tai muuta eri palkkiota.

6 § Katselmus, neuvottelu, toimitus

1. Katselmuksesta, neuvottelusta tai muusta toimituksesta, johon kunnan toimielimen jäsen osallistuu toimielimen tai kunnanjohtajan päätöksen perusteella ja josta laaditaan pöytäkirja tai muistio maksetaan palkkiota 45 euroa.
2. Yli kolme tuntia kestävänsä, edellä 1 momentissa mainittuun katselmukseen, neuvotteluun tai toimitukseen sovelletaan mitä edellä 3 §:ssä on määrätty-

7 § Yhtymäkokoukset

Kuntayhtymäkokousedustajaksi nimetyille edustajalle maksetaan kokouspalkkiota soveltuvin kohdin samojen perusteiden mukaan kuin 2 - 7 §:ssä on määrätty, jollei kunnan edustaja saa palkkiota muun kunnan tai toimielimen suorittamana.

8 § Keskusvaalilautakunta, vaalilautakunta, -toimikunta

1. Keskusvaalilautakunnan, vaalitoimikunnan puheenjohtajalle ja jäsenelle maksetaan kokouksista palkkio 2 §:n mukaan.
2. Äänestystapahtuman valvontaan osallistuville vaalilautakunnan jäsenille maksetaan palkkiota 110 euroa/vaalipäivä, puheenjohtajalle 150 euroa/vaalipäivä. Tämä sisältää korvauksen vaalitoimituksen päätyttyä suoritettavasta laskentatyöstä.
3. Vaalitoimikunnan toimituspäivältä maksetaan palkkio 2 §:n mukaan.
4. Mikäli vaalilautakuntaan tai -toimikuntaan kuuluva on vaalitoimituspäivänä läsnä vähemmän kuin puolet vaalihuoneiston aukioloajasta, palkkio on puolet edellä mainitusta.

9 § Ansionmenetyksen korvaus

1. Luottamushenkilölle suoritetaan korvausta säännöllisen työajan ansionmenetyksestä ja luottamustoimen vuoksi aiheutuvista 1 §:ssä tarkoitetuista kustannuksista kultakin alkavalta tunnilta, ei kuitenkaan enemmältä kuin kahdeksalta tunnilta kalenterivuorokaudessa. Tuntikorvauksen enimmäismäärä on 24 euroa.
2. Saadakseen korvausta työansionmenetyksestä luottamushenkilön tulee esittää työnantajan todistus siitä. Todistuksesta on myös käytävä ilmi, että luottamustoimen hoitamiseen käytetty aika olisi ollut hänen työaikaansa ja että hänelle ei makseta siltä ajalta palkkaa.
3. Luottamushenkilön, joka tekee ansio- tai muuta työtä olematta työsuhteessa taikka virka- tai muussa julkisoikeudellisessa toimsuhteessa, tulee esittää kirjallisesti riittävä selvitys ansionmenetyksestään.
4. Saadakseen korvausta kustannuksista, joita luottamustoimen vuoksi aiheutuu sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä, luottamushenkilön tulee esittää kirjallisesti riittävä selvitys tällaisista kustannuksistaan. Kustannusten enimmäismäärään noudatetaan mitä edellä 1 momentissa on määrätty.
5. Ansionmenetystä maksetaan itsenäiselle yrittäjälle tms. (esim. maanviljelijä) ilman erillistä kirjallista todistusta tai selvitystä, mikäli todellista ansionmenetystä on tapahtunut ja mikäli ao. allekirjoituksellaan vakuuttaa ansionmenetystä tapahtuneen ja mikäli kirjallisen todistuksen tai selvityksen jättäminen on jostain syystä mahdotonta tai kohtuutonta. Tällöin sovellettava korvaus on 12 euroa/h, ellei ao. luottamushenkilö esitä selvitystä korkeammasta korvausperusteesta.

10 § Matkakustannusten ja muiden kustannusten korvaus

Luottamushenkilöiden kokousmatkoista ja muista luottamustoimen hoitamiseksi tehdyistä matkoista suoritetaan matkakustannusten korvausta, päivärahaa, ateriakorvausta, majoittumiskorvausta, yömatkarakaa ja kurssipäivärahaa soveltuvin osin kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen mukaisesti.

11 § Vaatimuksen jättäminen

Ansionmenetyksen ja kustannusten korvaamista koskeva vaatimus on esitettävä kuuden kuukauden kuluessa sille henkilölle, jolle voimassa olevien määräysten mukaan laskun hyväksyminen kuuluu.

12 § Erinäisiä määräyksiä

1. Tässä säännössä mainitut palkkiot maksetaan neljännesvuosittain.
2. Pöytäkirjan tarkastustoimituksesta maksetaan ainoastaan matkakorvaus, mikäli se on aiheellista.
3. Sellaisista luottamustehtävistä, joita ei ole mainittu tässä säännössä, kunnanhallitus määrää tarvittaessa palkkiot erikseen.
4. Kunnanhallitus voi erikseen päättää, että hallituksen tai valtuuston puheenjohtajalle maksetaan puhelinkorvaus.